
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

PRAŠICE

NA OBDOBIE 2016-2022

Spracovateľ dokumentu:
Regionálna rozvojová agentúra Topolčiansko

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	4
ZOZNAM GRAFOV, OBRÁZKOV, TABULIEK A MAPIEK	5
ÚVOD	8
ANALYTICKÁ ČASŤ	9
ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	9
HISTÓRIA A KULTÚRA OBCE	11
PREDPOKLADY PRE ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU	15
PRÍRODNÉ POMERY	21
OBYVATEĽSTVO	26
TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	33
Energetické siete - elektrické siete, plyn	33
Telekomunikačná sieť	34
Cestné a dopravné siete	34
Vodné hospodárstvo, kanalizácia a odpadové hospodárstvo	35
SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA	36
Domový a bytový fond	36
Školstvo	38
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	41
Služby obyvateľstvu	41
EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA OBCE	43
Majetok obce	50
ZDRUŽENIA A ORGANIZÁCIE NA ÚZEMÍ OBCE	52
VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO OBDOBIA A PHSR OBCE PRAŠICE	54
Plánované aktivity v predchádzajúcom období 2007-2013	55
Realizované projekty obce	61
VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU	64
Tlačený dotazník	64
Elektronický online dotazník	71
SWOT ANALÝZA	76
STRATEGICKÁ ČASŤ	79
KĽÚČOVÉ DISPARITY A HLAVNÉ FAKTORY ROZVOJA	79
ROZVOJOVÁ VÍZIA	80
PROGRAMOVÁ ČASŤ	82
POPIS JEDNOTLIVÝCH AKTIVÍT	82
REALIZAČNÁ ČASŤ	85

ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE	85
VÄZBY NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY KRAJA	85
ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE MANAŽMENTU PROGRAMU	88
INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE FORMOU PARTNERSTVA	88
MONITOROVANIE A HODNOTENIE	89
FINANČNÁ ČASŤ	93
ZÁVER	96
ZDROJE INFORMÁCIÍ	98
PRÍLOHY	98

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ČOV - čistička odpadových vôd
DHZ - dobrovoľný hasičský zbor
EAO - ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EÚ - Európska únia
CHKO - chránená krajinná oblasť
IBV - individuálna bytová výstavba
JRD - jednotné roľnícke družstvo
KBV - komplexná bytová výstavba
KES - koeficient ekologickej stability
MAS - miestna akčná skupina
MK - miestne komunikácie
NSK - Nitriansky samosprávny kraj
OcÚ - obecný úrad
OFK - obecný futbalový klub
OP - operačný program
PD - poľnohospodárske družstvo
PHSR - program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
PZ - poľovnícke združenie
RO - rekreačná oblasť
ROEP - konanie o obnove evidencie pozemkov
ROP - Regionálny operačný program
RRA - regionálna rozvojová agentúra
SHR - samostatne hospodáriaci roľníci
SNP - Slovenské národné povstanie
SODB - sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SOTDUM - Spoločenstvo obcí topolčiansko-duchonského mikroregiónu
SR - Slovenská republika
ŠÚ - štatistický úrad
TIR - Tribečsko-inovecký región
TKO - tuhý komunálny odpad
UoZ - uchádzač o zamestnanie
ÚP - územný plán
ÚPD - územno-plánovacia dokumentácia
VÚC - vyšší územný celok
ZMOS - Združenie miest a obcí Slovenska
ZUŠ - Základná umelecká škola
Z. z. - zbierka zákonov
ŽP - životné prostredie

ZOZNAM GRAFOV, OBRÁZKOV, TABULIEK A MAPIEK

Mapa č. 1 - Administratívne členenie okresu Topolčany s vyznačením obce Prašice

Obrázok č. 1 - Poloha obce v rámci kraja a v rámci územia Slovenska

Obrázok č. 2 - Symboly obce

Obrázok č. 3 - Letecký pohľad na obec Prašice

Obrázok č. 4 - Z ľudových tradícií obce Prašice

Obrázok č. 5 - Sada obrázkov kostola sv. Jakuba

Obrázok č. 6 - Vonkajší oltár sv. Cyrila a Metoda

Obrázok č. 7 - Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie

Obrázok č. 8 - Trojičný mórový stĺp a plastika sv. Vendelína

Obrázok č. 9 - Pomník sv. J. Nepomuckého a Pomník obetiam vojny

Obrázok č. 10 - Pamätník padlým v SNP

Obrázok č. 11 - Sada obrázkov z Duchonky

Obrázok č. 12 - Lovecký kaštieľ v rekreačnej oblasti Duchonka

Obrázok č. 13 - Cyklotrasy

Obrázok č. 14 - Vodná nádrž Duchonka

Obrázok č. 15 - Lokalita PR Čepúšky a PR Kulháň

Obrázok č. 16 - Mapa lokalizácie obce Prašice

Obrázok č. 17 - ZŠ a MŠ v obci Prašice

Obrázok č. 18 - Obrázky z vystúpení žiakov ZUŠ

Obrázok č. 19 - Domov dôchodcov v obci

Obrázok č. 20 - Zdravotnícke stredisko v obci

Obrázok č. 21 - Lekáreň a pošta v obci

Obrázok č. 22 - Sada obrázkov - Poľovnícke združenie Brezina

Obrázok č. 23 - Folklórny súbor Prašičan

Obrázok č. 24 - Sada obrázkov z Ochoťníckeho divadla

Obrázok č. 25 - Kynologický klub

Obrázok č. 26 - Skupina The Machines of God

Obrázok č. 27 - Umiestnenie MAS SOTDUM v rámci regiónu

Tabuľka č. 1 - Podujatia v obci Prašice a pravidelné kultúrno-spoločenské akcie

Tabuľka č. 2 - Kultúrne a historické zdroje

Tabuľka č. 3 - Základné klimatické údaje o území

Tabuľka č. 4 - Množstvá emisií za rok 2013 emitovaných zo stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia v tonách

Tabuľka č. 5 - Vývoj počtu obyvateľov v obci Prašice

Tabuľka č. 6 - Počet obyvateľov v obci Prašice v porovnaní s okolitými obcami

Tabuľka č. 7 - Štruktúra obyvateľstva obce Prašice podľa pohlavia v rokoch 2010, 2001, 1991

Tabuľka č. 8 - Index starnutia - vývoj od r. 2007 - 2013

Tabuľka č. 9 - Reprodukčné vekové skupiny a index starnutia obyvateľov obce Prašice v roku 2010

Tabuľka č. 10 - Veková skladba obyvateľstva

Tabuľka č. 11 - Národnostná príslušnosť

Tabuľka č. 12 - Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Tabuľka č. 13 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva Prašice

Tabuľka č. 14 - Ekonomická aktivita obyvateľov obce Prašice

Tabuľka č. 15 - Množstvá odpadu vyprodukovaných v roku 2013

Tabuľka č. 16 - Separovaný zber v obci počas rokov 2007 - 2014

- Tabuľka č. 17 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 18 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 19 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 20 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 21 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 22 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 23 - Počet pracovníkov v školstve v obci Prašice
- Tabuľka č. 24 - Vývoj počtu žiakov v MŠ a ZŠ
- Tabuľka č. 25 - Zruční ľudia v obci
- Tabuľka č. 26 - Najväčší zamestnávateľia v obci
- Tabuľka č. 27 - Veľkosti obci obhospodarovaných PPD Prašice v roku 2011
- Tabuľka č. 28 - Veľkosti obci obhospodarovaných PPD Prašice v roku 2011
- Tabuľka č. 29 - Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa odvetví hospodárstva v roku 2011 v obci Prašice
- Tabuľka č. 30 - Prehľad o počte nezamestnaných v okrese Topoľčany
- Tabuľka č. 31 - Firmy a služby v obci Prašice
- Tabuľka č. 32 - Vývoj stavu rozpočtu obce v rokoch 2008-2013
- Tabuľka č. 33 - Rozpočet za rok 2014
- Tabuľka č. 34 - Majetok obce a jeho vývoj
- Tabuľka č. 35 - Plánované opatrenia a aktivity v PHSR na obdobie 2007-2013
- Tabuľka č. 36 - Naplnenie plánovaných aktivít obce Prašice
- Tabuľka č. 37 - Vekové skupiny respondentov
- Tabuľka č. 38 - Veková štruktúra respondentov
- Tabuľka č. 39 - SWOT analýza
- Tabuľka č. 40 - Špecifické ciele a opatrenia v prioritných oblastiach
- Tabuľka č. 41 - Zoznam opatrení a aktivít
- Tabuľka č. 42 - Vecný a časový harmonogram monitorovania plnenia PHSR Prašice
- Tabuľka č. 43 - Vecný a časový harmonogram hodnotenia plnenia PHSR Prašice
- Tabuľka č. 44 - Merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít
- Tabuľka č. 45 - Indikatívny finančný plán realizácie PHSR v €
- Tabuľka č. 46 - Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Prašice na roky 2015 - 2022

- Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvateľov v obci Prašice
- Graf č. 2 - Vývoj demografických charakteristík v obci Prašice
- Graf č. 3 - Počet obyvateľov v obci Prašice v porovnaní s okolitými obcami (v % a v absolútnych hodnotách)
- Graf č. 4 - Štruktúra obyvateľstva obce Prašice podľa pohlavia v rokoch 2010, 2001, 1991
- Graf č. 5 - Veková skladba obyvateľstva
- Graf č. 6 - Využitie ornej pôdy v PPD Prašice
- Graf č. 7 - Graf a tabuľka prezentujúca vývoj počtu nezamestnaných v obci
- Graf č. 8 - Záujem respondentov o bývanie a zotrvanie v obci
- Graf č. 9 - Dôvody respondentov bývania v obci
- Graf č. 10 - Dôvody prípadného odsťahovania sa respondentov z obce
- Graf č. 11 - Spokojnosť respondentov so službami v obci
- Graf č. 12 - Vzťahy v susedstve
- Graf č. 13 - Zapájanie sa občanov do rozvojových aktivít obce
- Graf č. 14 - Spokojnosť s pracovnými možnosťami v obci
- Graf č. 15 - Možnosti budúceho rozvoja obce podľa respondentov
- Graf č. 16 - Spokojnosť respondentov s možnosťami využitia voľného času v obci
- Graf č. 17 - Plánovanie budúcnosti respondenta v obci
- Graf č. 18 - Veková štruktúra respondentov
- Graf č. 19 - Spokojnosť respondentov so službami v obci
- Graf č. 20 - Dôvody prípadného odsťahovania sa respondentov z obce
- Graf č. 21 - Susedské vzťahy v obci

Graf č. 22- Zapájanie sa respondentov do rozvojových aktivít v obci

Graf č. 23 - Spokojnosť respondentov s pracovnými možnosťami v obci

Graf č. 24 - Oblasť rozvoja obce Prašice v budúcom období

ÚVOD

V súvislosti s programovým obdobím Európskej únie na roky 2014-2022 a v súlade so Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja je nevyhnutné aktualizovať základné programové dokumenty, prostredníctvom ktorých je možné čerpať finančné prostriedky aj z Európskych štrukturálnych investičných fondov na podporu rozvojových projektov a aktivít. Z dôvodu adresnejšej alokácie disponibilných finančných prostriedkov v novom programovom období bolo nutné aktualizovať taktiež základné a strategické dokumenty Nitrianskeho samosprávneho kraja. Doteraz platný Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja (PR NSK) 2012 - 2018 bol schválený uznesením č. 236/2012 dňa 8. októbra 2012 na zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja.

V súlade so zákonom o podpore regionálneho rozvoja sú vyššie územné celky a obce povinné aktualizovať alebo zostavovať Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce alebo vyššieho územného celku a uviesť v súlade s ustanoveniami novelizovaného zákona platného od 1. januára 2015. Hlavným cieľom je vychádzať z aktuálnej situácie v území a zostaviť strategickú a implementačnú časť tak, aby sa stala východiskom pre realizáciu budúcich projektov.

Charakteristika a štruktúra dokumentu

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad jej budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR obce,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie PHSR obce formou akčných plánov a
- e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie PHSR obce.

Vypracovanie PHSR obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva. Aktualizácia PHSR obce sa vypracúva podľa potreby. PHSR a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Schválenie PHSR obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2. Tvorba PHSR obce je optimálnym nástrojom a jedinečnou možnosťou na strategický pohľad do samosprávy vôbec. Základom PHSR obce je teda OBČAN.

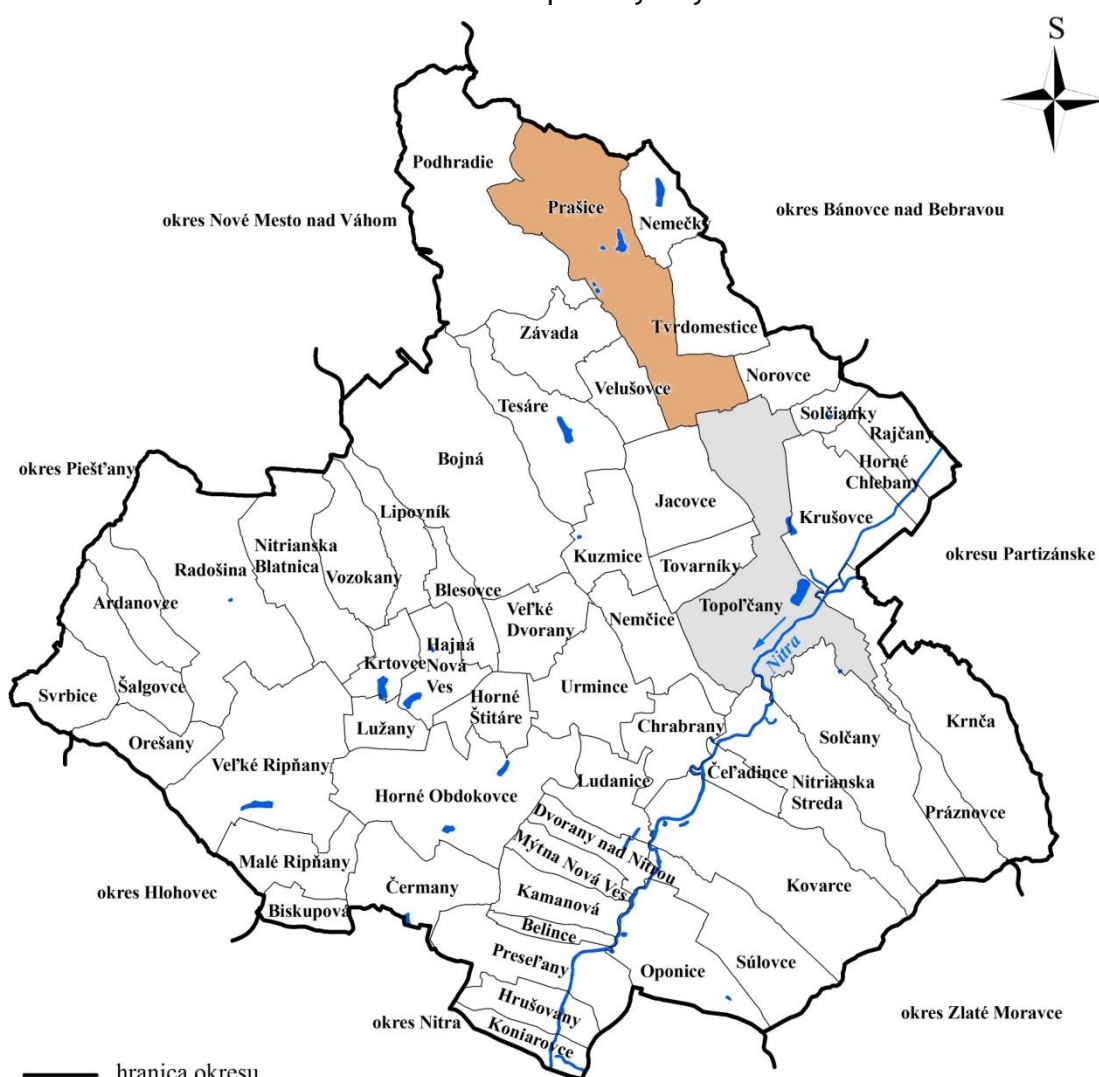
ANALYTICKÁ ČASŤ

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec leží v topolčianskom okrese, ktorý je súčasťou Nitrianskeho kraja. Nachádza sa v Nitrianskej sprašovej pahorkatine, konkrétne v jej severozápadnej časti. Lesy Považského Inovca zaberajú severnú časť obce. Obec Prašice má viacero častí, medzi ktoré patrí veľmi známa Duchonka, Nový svet a Okšov Mlyn. Celková rozloha obce je 2885 ha a leží v nadmorskej výške 263 m.n.m. Táto nadmorská výška zaraďuje obec k nižšie položeným obciam na Slovensku.

Administratívne je obec zaradená do obvodu Topolčany, vyššieho územného celku Nitra a do NUTS II Západné Slovensko.

Mapa č. 1 - Administratívne členenie okresu Topolčany s vyznačením obce Prašice

— hranica okresu
Zdroj: vlastné spracovanie

Obec patrí k väčším obciam, ktoré sa v topolčianskom okrese nachádzajú. K 1.1. 2015 je počet obyvateľov v Prašiciach 2075. Ak ide o hustotu osídlenia v obci, tak Prašice z hľadiska svojej rozlohy a počtu obyvateľov patria k stredne husto zaľudneným obciam. Hustota zaľudnenia obce je 75 obyvateľov na km². Obec má veľmi dobrú polohu vzhľadom na blízkosť okresného mesta Topolčany, ktoré sa od obce nachádza 12 km. Z tohto hľadiska možno

povedať, že obec patrí k centráram lokálneho významu. Vzdialenosť ku krajskému mestu Nitra je približne 45 km. Blízka vzdialenosť k okresnému mestu dáva obci podstatnú výhodu oproti vzdialenejším obciam.

Od pólů ekonomického rozvoja národného a medzinárodného významu je obec vzdialená nasledovne:

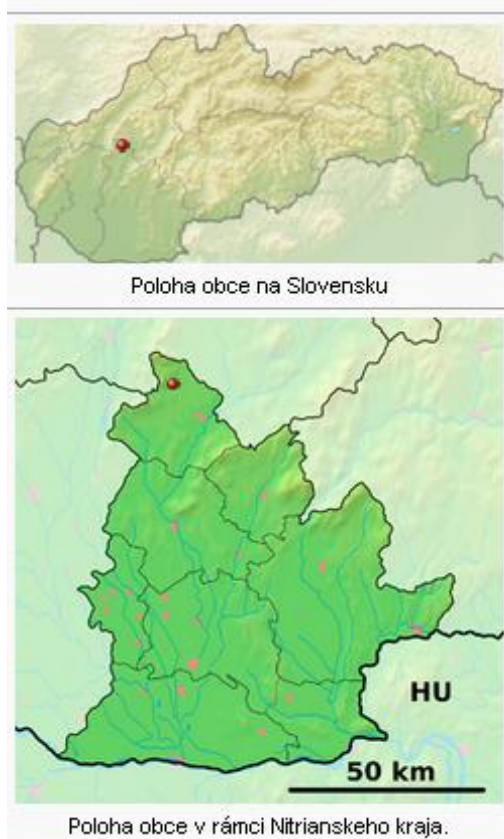
Prašice → Bratislava 123 km

Prašice → Viedeň 197 km

Prašice → Brno 167 km

Obyvatelia obce Prašice dochádzajú do okresného mesta za prácou. Ich náklady na dopravu tak klesajú. V Topolčanoch môžu nájsť služby, ktoré im obec nevie alebo nie je schopná zabezpečiť alebo sprostredkovať. Blízkosť okresného mesta predstavuje pre obec tiež ohrozenie. Ide hlavne o odliv vzdelanej a schopnej pracovnej sily. Pre rozvoj cestovného ruchu v obci je veľmi významná Duchonka. Táto rekreačná oblasť je dobre vybavená ubytovacími ale aj stravovacími službami. Je vhodným prostredím na turistiku, vodné a ostatné športy a cykloturistiku.

Obrázok č. 1 - Poloha obce v rámci kraja a v rámci územia Slovenska

Zdroj: internet

Symboly obce Prašice

Od roku 1993 má obec Prašice svoje vlastné obecné symboly - erb, vlajku a pečať. Obecný erb, tak ako bol navrhnutý, vychádza z historickej pečate obce, ktorej použitie máme doložené v písomnostiach z roku 1781. Vo fonde Nitrianskej župy v štátnom oblastnom archíve v Nitre sa zachoval odtlačok pečate použitej o niekoľko rokov skôr - v rokoch 1776 a 1777. Na odtlačku tejto pečate, ktorý je dosť ťažko čitateľný, sa dá rozoznať v strede lemeš a po jeho stranách umiestnený vľavo kosák a vpravo pravdepodobne kosa. Tento odtlačok však bol nájdený až po tom, keď obec už mala schválené svoje symboly, preto návrh obecnej

pečate korení v pečati novšej. Zaujímavé na tejto pečati je to, že rovnakú používali aj susedné obce Závada a Podhradie - rozlišoval ich len kruhopis. Pečatné pole tejto pečate je vyplnené symbolmi z oblasti poľnohospodárstva. Na pažiti (vrchu) v strede stravec hrozna medzi dvoma klasmi a po boku klasov vpravo čerieso a vľavo lemeš obrátený hrotom dohora.

Ústrednou figúrou prašického erbu je stravec hrozna, čo dokazuje živú vinohradnícku tradíciu v obci ešte v druhej polovici 18. storočia. Hrozno je v prvom rade považované za atribút sv. Urbana. Socha tohto svätého sa dodnes nachádza v obci.

Erb Prašíc tvoria v červenom štíte zo strieborného vrchu vyrastajúce dva zlaté klasy, medzi nimi zlatý stravec hrozna so striebornými listami, po bokoch strieborné, hrotmi nahor postavené čerieso a lemeš. Vlajku Prašíc tvoria tri pozdĺžne pruhy vo farbách žltej, bielej a červenej. Vlajka je ukončená tromi cípmi. Pečať Prašíc je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC PRAŠICE.

Obrázok č. 2 - Symboly obce

Zdroj: OcÚ Prašice

HISTÓRIA A KULTÚRA OBCE

Obec leží v Nitrianskej pahorkatine a na jej území sa nachádzajú lesy Považského Inovca. K týmto lesom sa z východnej strany pripájajú chotár Okšov Mlyn a Nový Svet. Územie obce bolo osídlené od neolitu.

Obrázok č. 3 - Letecký pohľad na obec Prašice

Zdroj: OcÚ Prašice

Prvá písomná zmienka o obci Periese pochádza z roku 1245. Názov obce prešiel počas historického obdobia viacerými zmenami. V roku 1773 sa obec volala Prassicz, Praschitze, v roku 1786 Praschicz, 1808 Prasicz, 1863 ako Pracis, v rokoch 1873-1882 Prassic a v roku 1913 Nyitraperjés. Od roku 1920 nesie obec názov Prašice. Obec bola kráľovským majetkom. Podliehala Nitrianskemu hradu. Krajinský sudca, šľachtic a nitriansky župan Štefan z rodu Gut-Keled získal obec do dedičnej družby kráľa Bela IV. Šľachtic Štefan sa postaral o jej znovuosídlenie a následný rozvoj. V pápežskom registri bol zapísaný aj veľmi presný názov

Prašíc v podobe „Periese“. V priebehu druhej polovice 13. storočia patrila obec rodu Čákovcov. V roku 1390 obec už nebola kráľovským majetkom. Obce sa ujali šľachtici zo Sečian. Prašice tak koncom stredoveku patrili k najväčším a najľudnatejším sídlam topolčianskeho panstva.

V druhej polovici 15. storočia bola obec rozdelená na dve polovice a mala aj dvoch richtárov. Tento trend sa udržal až do konca 16. storočia. Potom sa obec zjednotila a bola tiež spravovaná jedným richtárom. Obyvatelia obce mali v minulosti veľmi ťažký život, ale boli veľmi pracovití, skromní a dokázali si navzájom pomáhať. Keďže 2/3 územia zaberala poľnohospodárska pôda, obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom a postupne rozvíjali rôzne remeslá, a to hrnčiarstvo, krajčírstvo a obuvníctvo. Terén, ktorý bol kopcovitý a nie veľmi úrodný, sa využíval na pestovanie viniča, lúky a pasienky na chov dobytka. Zhotovovaniu odevov a vyšívaniu sa zväčša venovali ženy, muži vykonávali rôzne práce na poli. Obec, ako aj iné obce na Slovensku, boli poznačené nepríjemnými udalosťami ako napr. turecké plienenie, vypálenie obce, kurucké vojny, cholera a rekatolizácia.

Obrázok č. 4 - Z ľudových tradícií obce Prašice

Zdroj: OcÚ Prašice

Počas 17. storočia klesol počet obyvateľov. Avšak obec sa veľmi rýchlo spamätala a svoj najväčší rozmach dosiahla v 2. polovici 18. storočia vďaka reformám Márie Terézie a Jozefa II. Obec sa náhle zmenila a stala sa modernejšou. Vtedy nastal obrat k lepšiemu. V roku 1835 prebrala správu panstva grófka Alžbeta Erdodyová. Vtedy prebiehal daňový súpis. Prašice mali podľa neho 100 obývaných domov a 670 obyvateľov. Veľkou zmenou bolo, keď sa maďarčina stala v Prašiciach úradným jazykom.

V roku 1780 mal Kostol sv. Jakuba v podstate dnešnú podobu, aj keď chýbala bočná loď, ktorá bola pristavená neskôr. Stavba bola pôvodne v gotickom štýle, no neskôr bola prestavaná do barokového a rozšírená o hlavnú loď a vežu. Veža mala 3 zvony. K historickým a kultúrnym pamiatkam patrí aj kaplnka Panny Márie z roku 1725 a prístenná socha sv. Jána Nepomuckého taktiež z 18. storočia. Tá je zároveň najcennejšou a aj najvýznamnejšou pamiatkou v obci a je tiež historicky chránená. Z 19. storočia sa v obci nachádzajú tri ďalšie prístenné plastiky - sv. Vendelín, sv. Florián, sv. Urban. Pri kostole je trojičný stĺp s klasicistickým súsoším z 19. storočia.

V druhej polovici 19. storočia zasiahla obec epidémia. Cholerová epidémia bola oveľa väčšia ako v roku 1831 a mala tragickejší priebeh. V priebehu 6 týždňov bolo zaznamenaných 346 obetí. Našťastie 20. storočie sa nieslo v pozitívnejšom duchu. Väčšina obyvateľov sa živila poľnohospodárstvom alebo prácami v lesnom majetku Stummerovcov. Barón Leopold Stummer sa rozhodol v roku 1921 vybudovať železnicu, ktorá bola úzkokoľajová. Viedla z Prašíc do Topolčian a odtiaľ do Inoveckého pohoria.

Počas prvej svetovej vojny položilo v bitkách svoje životy i 28 Prašičanov. Po roku 1918 zostali Prašice sídelnou obcou obvodného notárskeho úradu. Tam patrili aj Velušovce, Závada, Podhorie, Tvrdomestice a Nemečky. Neskôr v rokoch 1930 a o rok neskôr sa začala výstavba kaštieľa na Duchonke. V tom čas si veľa obyvateľov našlo prácu. O pár rokov neskôr bola postavená i tehelňa. Nastal rozmach obchodníkov, živnostníkov a remeselníkov. Tak ako na celom Slovensku, tak aj v Prašiciach nastali hromadné deportácie židovského obyvateľstva do koncentračných táborov. Dramatickým obdobím bolo aj obdobie SNP. Tieto nešťastné chvíle a obeť druhej svetovej vojny pripomína pamätník postavený uprostred obce v roku 1948. Obec Prašice bola oslobodená 5. apríla 1945. Významnou udalosťou pre obec bolo pripojenie na elektrickú sieť a tiež zavedenie pravidelnej autobusovej dopravy na trase Topoľčany-Prašice.

Po II. svetovej vojne sa obec výrazne zmenila a stala sa modernou. Rok 1949 bol rokom zmien. Konali sa stavebné akcie, zveľaďovala sa obec ako taká, renovoval sa kostol a elektrifikované osady Okšov Mlyn a Nový Svet. Budovali sa cesty a domy. Neskôr bol nainštalovaný aj miestny rozhlas. Obyvateľstvo stále pracovalo v poľnohospodárstve a lesníctve. Najväčšou zmenou pre Prašice bolo vybudovanie turisticko - rekreačnej oblasti na Duchonke. 14. mája 1966 bola vybudovaná priehrada v Brezinách. Od jej naplnenia uplynulo 35 rokov. 16.4.1967 sa začala stavať budova MNV s poštou. V sedemdesiatych rokoch pokračovala výstavba rýchlym tempom. Výstavba KD, opravovali sa cesty, budovali nové. Budovala sa obchodná sieť a stavali sa nové domy. V roku 1976 prišlo k integrácii obcí Prašice, Tvrdomestice a Nemečky. Prašice sa tak stali strediskovou obcou. V čase sa ukončila výstavba MŠ, rozširovali sa služby pre obyvateľov, stavali sa ihriská a parkoviská, likvidovali sa divoké skládky odpadu a dokonca sa neskôr otvorila aj pekáreň.

V roku 1990 sa rozhodli pre samostatnú existenciu integrované obce Nemečky a Tvrdomestice. V tomto roku sa začala kreovať samospráva obce. Na čelo zasadol Pavol Suchoň. Jedným z veľkých problémov, ktoré trápila obec, bol nedostatok pitnej vody, plynifikácia obce samotnej, výstavba domu služieb, rozšírenie cintorína. Ďalej bola potrebná výstavba miestnej komunikácie, údržba telovýchovnej jednotky, kultúrneho domu a požiarnej zbrojnice. Nakoniec všetky plánované aktivity obec zrealizovala avšak myšlienka družstevníctva a spoločného hospodárenia sa v Prašiciach dlho neujala, hoci dochádzalo k zjednocovaniu jednotlivých družstiev. Tak sa vytvorilo rozlohou najväčšie družstvo v okrese Topoľčany s názvom JRD Budúcnosť.

V Prašiciach sa dokonca zriadila aj stredná škola. Do obvodu školy patrili: Prašice s osadami Okšov Mlyn, Nový Svet, Duchonka, obec Nemečky, Tvrdomestice, Velušovce, Podhradie a Závada s osadou Záhrady. Neskôr však došlo k zlúčeniu národnej a strednej do jednej deväťročnej školy. V roku 1987 pri základnej škole bola zriadená i jedna trieda hudobnej školy. V kultúrno - osvetovej činnosti musíme vzdať hold predovšetkým učiteľom a kňazom, ktorí boli v medzivojnovom období takmer jedinými nositeľmi a šíriteľmi osvety medzi dedinským obyvateľstvom.

Najväčší dosah na dvíhanie vzdelanostnej a kultúrnej úrovne malo ochotnícke divadlo. Dejiny ochotníckeho divadla v obci sa začínajú v roku 1922. Žiacky divadelný súbor pravidelne s učiteľmi nacvičoval divadelné hry. Pravidelne sa pripravovali prednášky pre dospelých. Od roku 1960 sa premietali aj filmy. O 13 rokov neskôr sa ukončila výstavba nového kultúrneho domu, čo spôsobovalo, že kultúra sa dostala do vyhovujúcich priestorov. V tomto čase bol aktívny i miestny folklórny súbor (známy pod pásmom „Prašická svadba“) a krojové zábavy. Vydával sa miestny časopis Spravodaj.

V tomto období boli v Prašiciach založené i spoločenské organizácie: Červený kríž, Zväz žien, Zväz požiarnej ochrany, Zväz protifašistických bojovníkov, Poľovnícke združenie, Zväzarm,

Zväz ovocinárov a záhradkárov. V oblasti športu sa v Prašiciach dlho nedarilo, hoci v roku 1951 bol založený telovýchovný spolok JTO SOKOL. Založený bol i futbalový a basketbalový oddiel. Ich činnosť bola skôr sporadická. Až v roku 1957 došlo k stavbe športového ihriska popri ceste vedúcej do obce Tvrdomestice, kde domáci futbalisti zohrali svoj prvý zápas. Okrem futbalu sa hral v obci aj hokej, úspešne sa rozobehla činnosť hádzanárskeho oddielu. Úspech mal i stolnotenisový oddiel. Niektorí učitelia nacvičovali spartakiádne skladby. Úspešní boli žiaci v atletických súťažiach. Na rozvoji telesnej výchovy sa podieľala miestna organizácia Zväzarm so svojimi krúžkami: streleckým, modelárskym, elektrotechnickým a kynologickým.

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu. V obci sa každoročne konajú podujatia a kultúrno-spoločenské akcie. Niektoré sa konajú pravidelne, iné príležitostne. Obyvatelia obce majú možnosť sa kultúrne vyžiť. Usporiadované akcie môžu pritaľnúť pozornosť obyvateľov žijúcich v širšom okolí alebo účastníkov cestovného ruchu. Tieto akcie upevňujú vzťahy v obci. K usporiadateľom patrí väčšinou obec.

Tabuľka č. 1 - Podujatia v obci Prašice a pravidelné kultúrno-spoločenské akcie

Mesiac	Názov podujatia	Organizácia /usporiadateľ
Január	Poľovnícky ples	PZ Brezina
Február - Marec	Fašiangová zábava	Obec Prašice
Marec	Deň ľudových majstrov	Obec Prašice
Apríl	Stavanie mája	Obec Prašice
Apríl	Kynologické skúšky	KKP
Máj	Deň matiek	Obec Prašice
Máj	Turistický výstup	Komisia kultúry pri OcÚ Prašice
Jún	MDD	Obec Prašice s PZ Brezina
Jún	Preteky v BVK	KKP
Júl	Hody	Obec Prašice
August	sústredenie kynológov	KKP Prašice
August	Stretnutie auto-moto veteránov na Duchonke	Obec Prašice
September	Podakovanie za úrodu	Obec Prašice s FS Prašičan
Október	Mesiac úcty k starším	Obec Prašice
Október	Preteky prašických kynológov	Obec Prašice a KKP
November	Katarínska zábava	DHZ Prašice
December	Mikulášske stretnutie	Obec Prašice
December	Vianočné posedenie	Obec Prašice

Zdroj: OcÚ Prašice

Kultúrne aktivity sú zabezpečované organizovaním spoločenských podujatí v kultúrnom dome s kapacitou 250 miest (ľudový folklór, hudobné skupiny, vystúpenie divadiel, zábavy, výstavy, významné jubileá a výročia a pod.). V objekte kultúrneho domu je miestna knižnica s kapacitou cca. 5000 knižných jednotiek a jej služby využíva cca. 300 stálych čitateľov.

Tabuľka č. 2 odráža kultúrne a historické zdroje v obci Prašice. Prezентuje aktuálny počet zariadení, ktoré má obec k dispozícii. Tieto zariadenia sa nachádzajú na území obce a slúžia širokej verejnosti.

Tabuľka č. 2 - Kultúrne a historické zdroje

Zariadenie	počet	Zariadenie	počet
kultúrny dom	1	kaštieľ	1
kostol <i>rímsko-katolícky</i>	1	farský úrad	1
pamätná izba	1	parky	1
klub dôchodcov	1	pamätné miesta	1
klub mládeže	1	Božie muky	2
kaplnka	1	cintorín	1
knižnica	1	dom smútku	1
sochy	6		

Zdroj: OcÚ Prašice

Obec má v pláne rozšíriť počet kníh v knižnici, zriadiť videopožičovňu a DVD požičovňu. Plánuje tiež zriadiť stále kino a ďalší folklórny súbor. Ostatné služby pre obyvateľstvo sú popísané v časti Sociálna infraštruktúra.

Aj obec Prašice sa môže pochváliť významnými osobnosťami, ktoré sa v obci narodili, žili na jej území alebo pôsobili.

Významní rodáci:

- Beňadik Prašický - žil v 15.-16.stor., prvý známy príslušník zemianskej rodiny z Prašíc
- Dr. Viliam Vragassy - 1. známy obecný lekár
- Eugen Vragassy - lekárnik (1907)
- MUDr. Anton Godál CSc. - primár Onkologického ústavu v Bratislave

Rodákmi strednej generácie sú:

- herec Ľubomír Paulovič
- poetka Zdenka Laciková
- poetka Adela Faičová
- poetka Božena Matejovičová
- poradca premiéra vlády SR Dr. Vladimír Faič

V obci pôsobí akademický sochár Albín Okša (reštaurátorské práce a rezbárstvo), výrobou palíc z dreva samorastov sa zaoberal Jozef Grežďo.

PREDPOKLADY PRE ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU

Ak ide o historické pamiatky, možno povedať, že obec Prašice disponuje viacerými historickými pamiatkami, čo vytvára veľmi dobrý predpoklad pre rozvoj cestovného ruchu. Medzi najvýznamnejšie patrí kostol sv. Jakuba.

Tento kostol bol pôvodne postavený v gotickom štýle, ale neskôr v rokoch 1758-1760 bol upravený do barokového štýlu. V roku 1820 sa vykonávali určité opravy na kostole. Polkruhové arkády pripájajú bočnú loď na hlavnú, na prízemí má rovný strop a na poschodí valenú klenbu. V kostole sa nachádza aj murovaný chór, a to v západnej časti hlavnej lode. Hlavný oltár sv. Jakuba je klasicistický. Pochádza z 18. storočia. Bočný oltár Panne Márie je z 19. storočia a oproti nemu je oltár Božského srdca.

Obrázok č. 5 - Sada obrázkov kostola sv. Jakuba

Zdroj: OcÚ Prašice

Kostol má aj zvon, ktorý pochádza z roku 1800. Kostol sa časom renovoval na žiadosť farára Alojza Hrdličku. Rozsiahla renovácia a zároveň prístavba oratória sa vykonala v roku 1926. Taktiež bola opravená veža, osadené vežové hodiny, ktoré zhotovil sám farár. Kostol dostal novú omietku. K úpravám patrila aj zakúpená nová kazateľňa, z vonkajšej strany dostal novú omietku. V roku 1935 bol pôvodne jednolodový priestor zmenený na dvojloďový. Ostatné opravy na kostole sa konali až po II. svetovej vojne.

Na kostole boli spôsobené aj škody. Medzi tie závažnejšie patrila úder blesku, ktorý kostol poškodil. Keďže kostol nemal bleskozvod, blesk zhodil kríž a rozštípil vrchný murovaný hranol. Bleskozvod bol dodatočne nainštalovaný, aby sa predišlo podobným situáciám. Roku 1948 bola do kostola zavedená električka, o rok neskôr bol celý vymalovaný. Po tejto oprave kostol znovu vysvätil trnavský biskup Ambróz Lazík, pri príležitosti konania birmovky v Prašiciach na jeseň roku 1949. Neskôr boli vymenené vežové hodiny, nové montoval majster Rudolf Vesecký z Prahy, ktorý po vojne opravoval aj Pražský orloj na veži Staromestskej radnice. Drevený kríž na veži bol nahradený antikorovým. Na týchto opravách mal veľkú zásluhu vtedajší farár František Ralbovský, ktorý všetky práce organizoval.

Zásluhou farára Štefana Kováča v rokoch 1991 - 1994 sa nepretržite pracovalo na obnove kostola. Urobila sa rozsiahla oprava interiéru. K zásadnejším zmenám patrilo odstránenie dreveného obkladu stien, výmena elektroinštalácie a boli nainštalované krištáľové lustre. Po generálnej oprave veže a fasády kostola bol na severnú stranu veže osadený erb obce z umelého kameňa, ktorý vyhotovil majster Chmelár z Piešťan. Opravený kostol vysvätil 31.7.1994 topoľčiansky kanonik Dr. Ladislav Dorušák. V roku 1997 bol pri Kostole sv. Jakuba vybudovaný vonkajší oltár sv. Cyrila a Metoda pri príležitosti vysviacky novokňaza Pavla Kobidu.

Obrázok č. 6 - Vonkajší oltár sv. Cyrila a Metoda

Zdroj: OcÚ Prašice

Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie sa tiež zaraďuje k popredným historickým pamiatkam v obci. Bola postavená na prašickom cintoríne. Až do postavenia domu smútku slúžila ako pohrebná kaplnka. Taktiež bola niekoľkokrát opravovaná. Moderný vzhľad získala až po oprave v roku 1992 zásluhou farára Štefana Kováča a Obecného úradu v Prašiciach.

V interiéri sa nachádza drevená pieta, ktorá je dominantou. V kaplnke sa tiež konávajú zádušné sväté omše.

Obrázok č. 7 - Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie

Zdroj: OcÚ Prašice

Trojičný mórový stĺp s klasicistickým súsoším z 19. storočia patrí k historickým pozoruhodnosťami, ktorý možno v obci nájsť. Trojičný morový stĺp stojí pri kostole. Stĺp je využívaný sekundárne. Túto sochu dal, podobne ako kaplnku, postaviť Šimon Paluš.

K pamiatkam podobného typu patria prícestné plastiky taktiež z 19. storočia. Tieto sochy dali v obci postaviť farníci. Ide o plastiky sv. Urbana, sv. Vendelína, sv. Floriána.

Obrázok č. 8 - Trojičný mórový stĺp a plastika sv. Vendelína

Zdroj: OcÚ Prašice

V obci Prašice možno nájsť aj Pomník sv. Jána Nepomuckého. Socha bola v priebehu rokov rekonštruovaná. V roku 2003 bola kópia sochy natrvalo umiestnená v parčíku smerom do kostola sv. Jakuba. Pôvodný originál je umiestnený na cintoríne. Konkrétne v kaplnke aj s príslušnou fotografickou dokumentáciou.

Ján Nepomucký je patrónom nielen mlynárov a pltníkov, ale aj spovedníkov a ochrancom úrody. V strede obce stojí Pomník obetiam I. a II. svetovej vojny. Stojí zároveň pri kostole. Pieskovcová plastika stojaca na vyššom podstavci znázorňuje Krista podopierajúceho raneného vojaka. Na podstavci je vytesaný nápis „ČEŠŤ A SLÁVA HRDINOM PADLÝM ZA SLOBODU NÁRODA A OBETIAM VOJNY“.

Obrázok č. 9 - Pomník sv. J. Nepomuckého a Pomník obetiam vojny

Zdroj: OcÚ Prašice

Pomník bol postavený z dobrovoľníckych príspevkov občanov a zo vstupného na majálesy v rokoch 1947-1949. Roku 1963 bola okolo pomníka postavená kovová ohrada, ktorú vyrobili kováči na miestnom JRD.

V rekreačnej oblasti Duchonka stojí Pamätník padlým v SNP. Horná časť má tvar pylónu, je z bledého umelého kameňa a má vyrytú päťramennú hviezdu a nápis SNP 1944 - 1969. Spodná časť je z hrubo opracovaných kusov kameňa so vsadenou platňou z tmavého umelého kameňa, do ktorej je vyrytý nápis: „Tu padli synovia vlasti, aby mohla večne žiť, my prácou a budovaním máme ich odkaz ochrániť“.

Obrázok č. 10 - Pamätník padlým v SNP

Zdroj: OcÚ Prašice

Ak ide o rozvoj cestovného ruchu v obci Prašice, treba spomenúť rekreačnú oblasť Duchonka. Táto oblasť leží 18 km od Topolčian a 4 km od obce Prašice. Nachádza sa v nadmorskej výške 275 m.n.m. Oblasť je súčasťou katastra obce Prašice. V blízkosti sa nachádza aj pohorie Považský Inovec, čo vytvára priaznivé klimatické podmienky pre rozvoj cestovného ruchu. Vodná nádrž robí túto oblasť veľmi atraktívnou a prítiažlivou hlavne

v lete. Vynikajúce prírodné podmienky vytvárajú vhodné podmienky pre turistiku a cykloturistiku po vyznačených trasách. Nadšenci prírody tu môžu zbierať hriby, zúčastniť sa rybolovu, vodných športov a letnej zábavy. Táto oblasť je vhodným miestom s bohatým športovým, ale aj kultúrnym vyžitím.

Obrázok č. 11 - Sada obrázkov z Duchonky

Zdroj: OcÚ Prašice

V lokalite Duchonka je množstvo súkromných chát. Nachádzajú sa tu však aj podnikové chaty, a to v počte 26. Majú dostatočnú ubytovaciu kapacitu, čo robí oblasť ešte atraktívnejšou. V tejto rekreačnej oblasti sa nachádzajú aj chaty platiace daň z ubytovania. Celkom ich je 16. Patria tam chaty, ktoré poskytujú ubytovanie v súkromí, kemping, penzión a chatová osada. V areáli Duchonkacamping sa nachádza 15 bungalovov a viacero buniek, ktoré sú vhodné na ubytovanie v čase letnej turistickej sezóny, teda od začiatku júna do konca septembra. V tesnej blízkosti bungalovov sa nachádza karavanový kemp s dostatočným počtom elektrických prípojek pre karavany. Najväčšiu rozlohu zaberá samotný stanový kemp, ktorý pojme až 3000 návštevníkov. V areáli autokempingu sa tiež nachádza bufet - Turista bar s priestrannou letnou terasou. Návštevnosť autokempingu v letných mesiacoch presiahla v minulosti 5 000 návštevníkov. Dva roky po sebe (roky 1986 a 1987) získal autokemping ocenenie „Zlatá ruža“ za víťazstvo a ankete o najlepší autokemping Slovenska. V roku 1989 sa na Duchonke rekreovalo až 24 700 turistov.

V súčasnosti ubytovacie kapacity poskytujú v rekreačnej oblasti 4 penzióny o kapacite 223 lôžok, chatová osada o kapacite 45 lôžok a letný detský tábor o kapacite 150 lôžok. Od roku 2001 do roku 2004 prevádzkovala autokemping cestovná kancelária Duchonkár. Dnes je využívaný len počas festivalov, ktoré sú realizované prevažne v letných mesiacoch. Medzi veľmi úspešné festivaly s vysokým počtom návštevníkov patrí festival Orange Summer Duchonka a jeho obdoby: Orange Music Summer Duchonka (v rokoch 2006-2009), Orange Joj Music Summer Duchonka (v rokoch 2010 a 2011). Jeho návštevnosť sa z roku na rok zvyšuje, v roku 2011 ho navštívilo viac ako 28 000 návštevníkov. Novinkou je festival Let It Roll s vysokou návštevnosťou nielen zo Slovenska, ale aj z Česka a Belgicka. Na festivaloch sa každý rok predstavujú popredné slovenské a české kapely a interpreti.

Výhodou je, že v rekreačnej oblasti Duchonka je tiež vybudovaná čistička odpadových vôd, splašková kanalizácia, vodovod, káblové elektrické rozvody, vonkajšie osvetlenie, rozvody slaboprúdu, spevnené a nespevnené miestne komunikácie. Rekreačná oblasť disponuje aj Loveckým kaštieľom, ktorý patrí medzi miesta kultúrne pamiatky. Kaštieľ dal postaviť v roku 1930-1931 Dr. Štefan Haupt von Buchenrode pre svoju dcérku Hedalise. V roku 1945 bol kaštieľ vyrabovaný, bol poškodený vnútorný materiál a tiež bol podpálený. Následne bol kaštieľ opravený a bola v ňom umiestená Lesnícka majstrovská škola. Kaštieľ potom prevzalo Ministerstvo vnútra SR. Teraz je to Európsky inštitút. Ten poskytuje návštevníkom ubytovacie služby na dobrej úrovni. Návštevníci majú možnosť sa tu aj stravovať. Medzi ďalšie podnikateľské aktivity patrí okrem ubytovacích a stravovacích služieb patrí služba v rámci lesníctva a ťažba dreva. Treba spomenúť, že v časti nad priehradou, je chránená prírodná rezervácia Čepúšky.

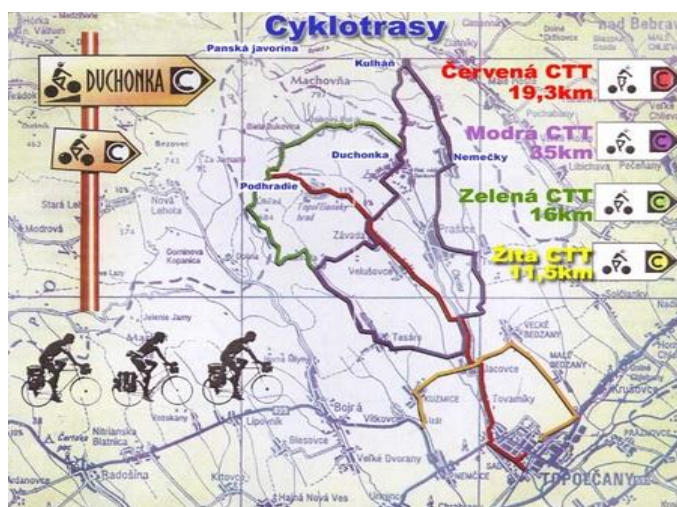
Obrázok č. 12 - Lovecký kaštieľ v rekreačnej oblasti Duchonka

Zdroj: OcÚ Prašice

Výborné prírodné a klimatické podmienky zaručujú rozvoj cestovného ruchu v tejto oblasti, a to hlavne cykloturistiky. Celková dĺžka cyklotrás je 82 km. Účelovými spevnenými komunikáciami štátnych lesov v obvode Lesných správ Kulháň, Bojná a Topolčany vedie asi 1/3 všetkých cyklotrás. Menšia časť vedie po účelových komunikáciách PD a zvyšok po štátnych cestách III. triedy.

Obrázok č. 13 - Cyklotrasy

Zdroj: OcÚ Prašice

Cyklotrasy prechádzajú územím katastrov obcí Tovarníky, Jacovce, Tesáre, Kuzmice, Velušovce, Závada, Podhradie, Prašice, Tvrdomestice, Nemečky, Zlatníky a mestom Topolčany. Jednotlivé trasy sú rozlíšené farebne. Modrá trasa spája tri vodné nádrže v mikroregióne, ktoré sú v Tesároch, na Duchonke a v Nemečkách. Táto trasa konkrétne začína v Jacovciach, pokračuje do obce Tesáre a následne až na Duchonku. Tú sa táto trasa stretáva so zelenou cyklotrasou a ďalej pokračuje asfaltovou lesnou cestou. Cesta sa potom točí naspäť do Jacoviec. Celková dĺžka tejto cyklotrasy je 35 km s prevýšením 105 m. s max. stúpaním 9%. Červená cyklotrasa vedie cez mikroregión SOTDUM. Je to zároveň najkratšou spojnicu mesta Topolčany s Podhradím. Trasa začína v priestoroch mestského parku pri zimnom štadióne a pokračuje do Tovarník a obecnými komunikáciami do Jacoviec. Potom od Jacoviec ide súbežne s modrou cyklotrasou. Trasa vedie k zrúcanine Topolčianskeho hradu, odkiaľ pokračuje do horského sedla Priešky, kde sa stretá so zelenou trasou. Dĺžka trasy je 19,5 km s prevýšením 373 m. Na úseku rázcestie Brody - Podhradie je max. stúpanie 11%.

Zelená trasa je najnáročnejšia, ale najkrajšia. Vede kopcovitým a lesným terénom. Na svojej trase sa zelená cyklotrasa stretáva s červenou trasou. Dolinou potoka Železnica smeruje k rekreačnému stredisku na Duchonke, kde končí pri pomníku. Celková dĺžka trasy je 16 km s prevýšením takmer 300 m a max. stúpaním 14% na úseku Zľavy - sedlo Holé brehy. Žltá cyklotrasa „prímestský okruh“ začína v Topolčanoch pri zimnom štadióne a smeruje do Krušoviec. Celková dĺžka trasy je 11,5 km. Táto trasa je najkratšou trasou spomedzi všetkých spomínaných trás.

Ak ide o turistiku, veľa návštevníkov poteší prechádzka po Lesníckom náučnom chodníku Duchonka - Kulháň. Tento chodník sa nachádza na území lesnej správy Duchonka v pohorí Považský Inovec. Zasahuje do katastra obcí Prašice a Zlatníky. Ide o okres Bánovce nad Bebravou a Topolčany, v krajiach Nitra a Trenčín. Trasa tohto náučného chodníka vedie od Duchonky až po osadu Kulháň. Je to prevažne lesná asfaltová cesta, ktorá vedie popri dvoch prírodných rezerváciách. Trasa nie je priveľmi náročná a je určená pre širokú verejnosť. Dĺžka trasy je 5 800 m a nadmorská výška je 280 m.n.m. - 340 m.n.m., pričom prevýšenie je 60 m. Trasu možno absolvovať pešo alebo na bicykli. Trasa má 22 stanovišť. K dispozícii je aj lesný pedagóg, ktorý môže ísť s vami na prechádzku do lesa. Ide o tzv. lesnú pedagogiku. Vďaka lesnému pedagógovi sa dozviete veľa zaujímavých informácií o lesnom prostredí. Ďalšou turistickou zaujímavosťou je rozhľadňa na Panskej Javorine. Drevená trojposchodová rozhľadňa je vysoká 16 metrov, z vyhliadkovej plošiny je krásny výhľad na okolité hrebene Považského Inovca, na Piešťany, údolie Váhu až po Trenčín, Partizánske, Bánovce a Nitru. Panská Javorina patrí k najvyšším a najkrajším vrcholom pohoria Považský Inovec. Turistami vyhľadávaný vrch leží približne sedem kilometrov severne od obce Podhradie a je významnou križovatkou turistických ciest.

Na vrchol vedie niekoľko výstupových trás. Najkratšou je turistická cesta z osady Kulháň, ktorá trvá necelé tri hodiny. Ďalšie trasy vedú z Duchonky, po hlavnom hrebeni od Bezovca alebo z najvyššieho vrcholu Inovca. Pri priehrade Nemečky je napísané, že po žltej turistickej značke to trvá štyri a pol hodiny. Bližšie na Panskú Javorinu je z Duchonky a z Podhradia, odkiaľ by mal turista dostať nahor za dve a pol hodiny.

PRÍRODNÉ POMERY

Chotár obce leží v topolčianskom okrese. Leží v jej západnej časti na úpätí Považského Inovca. Severnú časť pokrývajú lesy Považského Inovca a z východnej strany sa k obci primyká chotár Okšov Mlyn a Nový Svet.

Cez obec preteká potok Železnica, ktorá sa vlieva do potoku Chotina. Tento potok je druhým najväčším prítokom Nitry v okrese. Obec patrí do klimatickej oblasti miernych zemepisných šírok s miernym výskytom vodným zrážok. Čo sa týka výmery, Prašice sú výmerovo rozsiahlym katastrálnym územím s pomerne členitou nadmorskou výškou. Chotár obce tvorí z dvoch tretín poľnohospodárska pôda. Z celkovej výmery zaberajú lesy väčšiu plochu ako orná pôda. Orná pôda zaberá 1008 ha a lesy 1399 ha. Lesy patria medzi najvyššie položené miesta v chotári.

V nasledujúcej tabuľke možno vidieť zhrnutie základných klimatických a prírodných údajov, ktoré sú typické pre obec Prašice. Tabuľka odráža základné údaje a informácie o území. Nižšie v texte sa nachádzajú bližšie informácie k jednotlivým podkapitolám a sekciám.

Tabuľka č. 3 - Základné klimatické údaje o území

priemerná ročná teplota	10,25
priemerný ročný úhrn zrážok	650-680 mm
smer prúdenia vetra	severný, severozápadný, juhovýchodný

rýchlosť vetra	1-2,9 m/s
pôdne druhy, ktoré sa vyskytujú na území obce	fluizem, hnedozem, luvizem, pseudogleje
vodný tok - jeho dĺžka	Železnica - 17,9 km
iné vodné zdroje	Chotina 28,5 km, Potôčky 3,5 km
rastlinné spoločenstvá na území obce, druhové zastúpenie drevín, lúčne a močiarne spoločenstvá a iné	lužné lesy podhorské a horské, dubovo - hrabové lesy karpatské, dubovo - hrabové lesy panonské, dubovo - nátržníkové lesy, dubové kyslomilné lesy, bukové kvetnaté lesy, dubovo - cérové lesy

Zdroj: OcÚ Prašice

Územie obce sa rozlieha na rozhraní Panónskej panvy a Karpát. Patrí k týmto geomorfologickým celkom: Podunajská nížina, Považský Inovec, Strážovské vrchy a Trábeč. Podunajská nížina zaberá južnú časť územia, Považský Inovec zase západnú časť. Zo severu zasahujú na územie Strážovské vrchy a Trábeč sa nachádza na juhovýchode územia, ale do katastra však nezasahuje.

Geologická stavba

Horninovým podkladom územia sú neogénne usadeniny sladkovodné a brakické. Tento podklad je v jeho juhovýchodnej tretine až po severný okraj intravilánu. V rekreačnej časti Duchonka sa nachádzajú granitoidy a nad ňou ruly. Tie sú prekryté v južnej polovici riešeného územia prolúviálnymi sedimentami z risu a v jeho severnej polovici nesúvislými plytkými stráňovými a podstráňovými sedimentami na kryštaliniku. Na geologickej stavbe oblasti sa podieľajú všetky stratigraficko-litologické jednotky Západných Karpát.

Najstaršie horniny v povodí zastupujú predprvohorné hlbinné a žilné magmatity - biotické granodiority, kremene, diority, biotické granity, ale aj ruly, svory, fylity, ktoré budujú jadrové pohoria Trábeča a Považského Inovca, pohoria Žiar a Strážovské vrchy.

Druhohornú obalovú sériu tvoria spodnotriasové arkózy, kremence a pestré bridlice. Plošne rozsiahlejšie sú zastúpené stredotriasové vápence a dolomity. Plošne menšie zastúpenie majú jurské vápence, tmavé bridlice, pieskovce a slieňovce. Krieda je zastúpená hlavne vápencami a slieňovcami, ktoré sú najrozsiahlejšie v oblasti Strážovských vrchov a v pohorí Žiar.

Tret'ohorné sedimentálne horniny tvoria výplň Hornonitrianskej kotliny a Podunajskej pahorkatiny, ktorá zasahuje do oblasti z juhu. Severné výbežky Podunajskej pahorkatiny (severovýchodne od Bánoviec) a oblasť Hornonitrianskej kotliny je tvorená paleocénno-eocénymi zlepenkami, pieskovcami a ílovcami. Podstatnú časť Hornonitrianskej, ale aj Podunajskej pahorkatiny tvoria hlavne mladoneogénne sedimenty, hlavne jazerné a slabobrakické íly, piesky, štrky a jazerné sedimenty v podobe pieskov a ílov. Neovulkanity predstavuje v povodí rieky Nitry pohorie Vtáčnik, ktoré je budované hlavne andezitmi a ich pyroklastikami.

Najmladšie geologické obdobie zastupujú v území spraše a sprašové hliny, ktoré vytvárajú súvislé pokrovy v oblasti Hornonitrianskej kotliny, Podunajskej pahorkatiny v podobe spraší a sprašových hĺn. Svahy a úpätia pohorí prekrývajú deluviálne sedimenty a pozdĺž rieky Nitry aj prítokov. Sú to hlavne nivné sedimenty s ílovito-hlinitými a štrkovitými fáciarmi. Krajinný celok Fatransko-tatranskej oblasti. Budujú ho eocénne (zlepence, pieskovce, brekcie) a spodnomiocénne morske usadeniny (štrky, piesky, zlepence, slieňovce) a stredomiocénne až vrchnomiocénne uhľonosné vrstvy, vo východnej časti prekryté andezitovými prúdmi a vulkanoklastikami.

Pôdne pomery

Z celkovej výmery zaberajú lesy väčšiu plochu ako orná pôda. Orná pôda zaberá 1005,1 ha a lesy 1427,6 ha. Celková výmera pôdneho fondu obce Prašice je 2 821,93 ha. Z toho zastavaná plocha predstavuje 122,61 ha, vodná plocha 28,33 ha, ostatná plocha 31,35 ha a na lesnú pôdu pripadá 1 427,60 ha.

Podiel poľnohospodárskej pôdy z celkovej výmery pôdy predstavuje 43,05 % (1 215,04 ha). Poľnohospodárska pôda sa člení na ornú pôdu, ktorá zaberá 1005,10 ha, trvalé trávnaté porasty s podielom 142,16 a trvalé kultúry s podielom, čo predstavuje 67,48 ha. Z trvalých kultúr sú najviac zastúpené záhrady vo výmere 67,47 ha. Ak ide o lesy, ich celková výmera je 1 428 ha. Z toho lesy SR zaberajú 1 134,48 ha. Urbár zaberá plochu 143,97 ha. Obci patrí 0,01 ha a nezistená je plocha 149,14 ha.

Pôdnym typom územia sú v južnej tretine územia (južne od intravilánu) hnedozeme na sprašiach, v mieste intravilánu a rekreačnej oblasti Duchonka hnedozeme illimerizované a pôdy illimerizované na sprašových hlinách, severne od Duchonky hnedé pôdy nenasýtené (kyslé) na zvetralinách ruly. Podľa zrnitosti štruktúry sa v riešenom území jedná o pôdy hlinité s podorníčím ílovito hlinitým. Podľa výkonnosti sa v riešenom území nachádzajú pôdy produkčné (na PPF) a dobré (na LPF).

Pôdna reakcia je na PPF neutrálna a na LPF kyslá. Sorpčná kapacita pôd je stredná. Sorpčný komplex pôd je na PPF nasýtený a na LPF slabo nasýtený. Obsah humusu v pôdach je priemerne 100 ton na hektár. Obsah draslíka v pôdach je malý. Obsah fosforu je nedostatočný.

Stav vysporiadania vlastníckych vzťahov a pripravenosť územia na rozvoj v obci Prašice je nasledovný - v roku 2002 bol ukončený ROEP (Konanie o obnove evidencie pozemkov a právnych vzťahov podľa zákona NR SR č.180/1995 Z. z.). Územno-plánovacia dokumentácia bola spracovaná v roku 2000, v roku 2015 je naplánovaný začiatok spracovania novej ÚPD.

Hydrologické pomery

Územie obce patrí do povodia rieky Bebrava. Táto rieka síce tečie mimo katastra obce, ale je hlavným recipientom pre odvádzanie toku povrchových vôd. Tento tok je upravený a disponuje protipovodňovými hrádzami. V obci sa nachádza niekoľko vodných tokov.

Medzi tie najvýznamnejšie patria tok Železnica a tok Chotina. Tok Železnica prechádza cez stred obce a je hlavným recipientom na území obce Prašice. Tento tok vyúsťuje do toku Chotina nad obcou Jacovce, teda až na južnom okraji katastra. Celoročný prietok toku Železnica závisí od množstva zrážok. Tento tok na území obce nie je upravený. Jeho hlavným významom je, že slúži na odvádzanie povrchových vôd z celého územia. Iné dôležité funkcie neplní. Ochranné pásmo toku Železnica je 5,0 m od brehovej čiary. Čistota vody v toku v profile pod Prašicami je v BSK5 - 2,60 mgO₂/l. V južnej časti katastra obce preteká ďalší významný vodný tok Chotina. Predmetný tok na území katastra nie je upravený. Jeho hlavný význam spočíva v tom, že odvádzajú všetky povrchové vody zo širšieho územia až do rieky Bebrava, do ktorej ústi mimo širšieho územia až pod Topolčanmi.

Ak ide o vodné nádrže na území katastra obce Prašice, nachádza sa tu vodná nádrž Duchonka. Tá leží v severozápadnej okrajovej časti obce. Tu sa nachádza vodná plocha s ochrannými plochami. Jej rozloha je cca 17 ha. Jej objem je závislý od prítoku povrchových vôd, a to hlavne z toku Železnica, ktorý udržiava jej hladinu. Momentálne sa využíva ako rekreačná oblasť.

Obrázok č. 14 - Vodná nádrž Duchonka

Zdroj: OcÚ Prašice

V katastri obce Prašice sa nenachádza žiaden zdroj podzemný vôd, ktorý by bol významnejší a slúžil by vo väčšej miere pre obyvateľstvo. Jediným väčším zdrojom je vrtná studňa, ktorá je situovaná v areály poľnohospodárskeho družstva. Tá slúži pre potreby živočíšnej výroby. Geotermálne vodné zdroje na základe predbežných prieskumov sa nachádzajú v pohorí Považského Inovca v blízkosti RO Duchonka a tiahnu sa cca od Piešťan až po Trenčianske Teplice, kde sa využívajú na rekreačné účely.

Klimatické pomery

Obec patrí do teplej až mierne teplej oblasti. Počet letných dní dosahuje menej ako 50 s priemernou teplotou v júli 16,5°C. Bližšie zaradenie tohto územia je do mierne teplej a zároveň vlhkej oblasti, so studenou zimou s priemernou januárovou teplotou -2,4 až 4,2°C v južných častiach oblasti. Klíma je ovplyvnená európskou kontinentálnou klímou s vplyvom oceánskeho vzduchu. Kotlina je chudobnejšia na zrážky. Ročný úhrn zrážok je 650 - 900 mm. Charakteristickou črtou je zrážkový tieň. Maximálny úhrn zrážok pripadá na mesiac júl, kedy sú charakteristické búrkové lejaky. Sú to krátke, avšak intenzívne dažde, ktoré majú malý plošný rozsah a zároveň značnú intenzitu, čo má vplyv najmä na menšie odtoky a na vznik podružných maxím. Najmenej zrážok je v zimných mesiacoch a to vo forme snehu. Snehová prikrývka sa udrží 48 až 80 dní. Najteplejšími mesiacmi sú jún, júl a august.

Rastlinstvo a živočíšstvo

V oblasti, v ktorej obec leží sú zastúpené teplomilné spoločenstvá, pre ktorých vývoj zohrala významnú úlohu severo-južná orientácia oblasti, pričom tunajšie doliny predstavovali cesty prechodu teplomilných druhov aj do horských častí a pomerne ďaleko na sever.

Najrozšírenejšou drevinou je buk. Nachádzame tu však aj, hlavne v južnej oblasti, dubiny s prítomnosťou duba plstnatého. Rozšírenie duba cerového má svoju sev. hranicu južnejšie. Miestami rastie dub plstnatý spolu s pôvodnou borovicou lesnou. Je to jav v Karpatoch veľmi zriedkavý. Okrem týchto teplomilných rastlinných druhov sa tu vyskytujú aj ďalšie, napr. teplomilný a mimoriadne zriedkavý rastlinný druh - škumpa vlasatá.

V tejto oblasti možno tiež nájsť napr. gypsomilka piesočná, jasenec biely, pyštek kručinkolistý, zvonček sibírsky pravý, bezobalka sivá, cesnak žltý, deväťorka rozprestretá, hadí mor rakúsky, kavyl' stredomorský, astra zlatohlavá. Ďalej napr. soldanelka karpatská, zvonovec ľaliolistý, zvonček maličký, stokráska Micheliho, prvosienka holá, muchovník vajcovitý a ďalšie.

Pestrosť geologickej stavby i vegetačnej zložky, ako aj klimatické podmienky výrazne ovplyvnili zloženie živočíšstva. Charakteristické pre opisovanú oblasť je prelínanie na nížinách žijúcich druhov a druhov viazaných na horské oblasti. Z bezstavovcov tu nájdeme modlivku zelenú, cikádu viničovú, askalafa škvrnitokrídleho. Sú to druhy, ktoré pre svoj život

potrebujú južné výslnné stráne. Bohato sú tu zastúpené viaceré druhy bystrušiek, obývajúce hlavne rozličné typy lesných spoločenstiev, na horských lúkach si svoju často nezastupiteľnú funkciu opelovačov plnia viaceré druhy čmeľov. Od najnižších polôh až po horské vrcholy sa vyskytujú desiatky rozličných druhov motýľov, medzi ktorými nechýbajú ani chránené vzácne a ohrozené jedince - jasoň červenooký i chochlačkový, pestroň vlkovcový, vidlochvost feniklový i ovocný.

Stavovce sú tu, ako aj v iných oblastiach zastúpené v menšom počte. Na brehoch horských riek a na mokradiach žije mlok vrchovský, salamandra škvrnitá, ale aj ropucha a rosnička zelená. Na výslnných skalách možno stretnúť všetky druhy jašteríc, svoj domov tu majú aj viaceré druhy hadov, medzi ktorými nechýba ani náš najväčší druh - užovka stromová.

Vtáctvo reprezentuje v tejto oblasti jastrab, myšiak hôrny, sú to aj zriedkavejšie druhy, ako sokol rároh, sokol sťahovavý (v dôsledku činnosti človeka je takmer vyhubený), sova obyčajná, myšiarka ušatá a ďalšie. Z početných druhov spevavcov možno spomenúť krkavca čierneho, strakoša červeno-hlavého, strakoša kolesára, sýkorku hôrnu, sýkorku uhliarku, orieška obyčajného, viacero druhov drozdov, slávika obyčajného, stehlíka obyčajného a celý rad ďalších.

Cicavce sú v tejto oblasti hojne zastúpené. Na okrajoch lesov možno stretnúť ježa tmavého. Pomerne bohaté je zastúpenie druhov piskorovitých - žije tu bielozubka bieloobruchá, dulovnica menšia, piskor obyčajný i piskor malý. Mnohé jaskynné dutiny, staré povaly, kostolné veže v oblasti obývajú netopiere, napr. podkovár malý, netopier brvitý, netopier obyčajný, ucháč svetlý, večernica tmavá a iné.

Chránené oblasti

V záujmovom území obce Prašice sa nachádza prírodná rezervácia Čepúšky, ktorá bola vyhlásená v roku 1988 a je v správe CHKO Ponitrie. Má rozlohu 58,1 ha, je lokalizovaná na území obcí Zlatníky a Prašice na svahoch Vysokého Inovca a Bánovskej pahorkatiny. Vyskytujú sa tu prirodzené spoločenstvá bezkolencového brezovo - dubového lesa, ktoré nadväzujú na kyslý dubový les. Fytocenózy tohto druhu sú na západnom Slovensku zachované už len ojedinele. Územie je súčasťou lovných areálov mnohých chránených druhov živočíchov - orla kráľovského (*Aquila heliaca*), myšiaka hôrneho (*Buteo buteo*), či sokola myšiara (*Falco tinnunculus*).

V severnej časti Prašíc a v južnej časti susednej obce Zlatníky sa nachádza prírodná rezervácia Kulháň, ktorá je v správe CHKO Ponitrie. Za chránené územie o rozlohe 7,4 ha bolo vyhlásené v roku 1972. Dôvodom ochrany sú jednotlivé a v skupinách rastúce duby, ktoré majú vysoký vek, mohutný vzrast a estetický vzhľad.

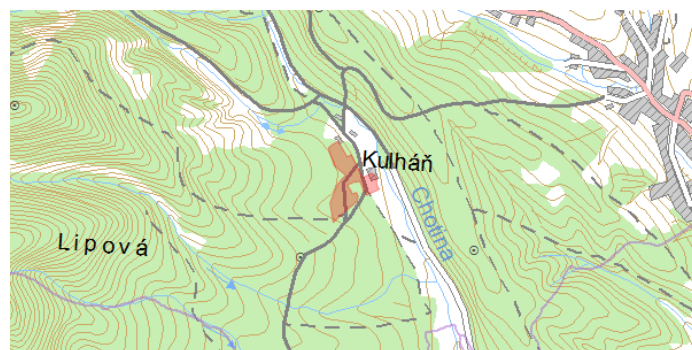
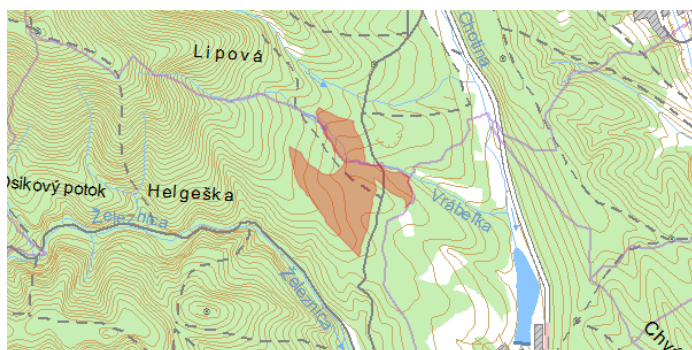
Na území obce sa nachádza Územie európskeho významu - Kulháň, predmetom ochrany ktorého sú nasledovné rastlinné biotopy:

- lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*),
- kyslomilné bukové lesy (*Luzulo-Fagetum*),
- karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (*Carpineto - Quercetum*),
- eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku.

Predmetom ochrany v PR Kulháň sú aj tieto živočíšne druhy:

- kunka červenobruchá (*Bombina bombina*),
- fúzač alpský (*Rosalia alpina*),
- roháč obyčajný (*Lucanus cervus*),
- fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*).

Obrázok č. 15 - Lokalita PR Čepúšky a PR Kulháň

Zdroj: OcÚ Prašice

Stav životného prostredia

Životné prostredie úzko súvisí s prírodnými pomermi. Obec Prašice má veľmi dobré klimatické aj prírodné podmienky. Ochrana životného prostredia a udržiavanie dostatočnej kvality ŽP je v záujme obce. Celková kvalita životného prostredia v obci je dobrá.

Koeficient ekologickej stability (KES) je pomerové číslo, ktoré stanovuje pomer plôch tzv. stabilných a nestabilných krajnotvorných prvkov v skúmanom území. KES v území obce Radošina má hodnotu 1,64, čo predstavuje takmer vyváženú krajinu, v ktorej sú technické objekty relatívne v súlade so zachovanými prírodnými štruktúrami, dôsledkom je i nižšia potreba energeticko-materiálových vkladov. Ide o krajinu s prevažujúcimi prírodnými zložkami.

Zdrojom znečistenia ovzdušia v obci je PD Prašice a spoločnosť Jurton s.r.o, sú to však len malé zdroje znečistenia. Ďalšími malými znečisťovateľmi ovzdušia v obci sú domácnosti.

V roku 2013 boli v obci Prašice emitované do ovzdušia nasledovné množstvá znečisťujúcich látok uvedených v tabuľke.

Tabuľka č. 4 - Množstvá emisií za rok 2013 emitovaných zo stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia v tonách

Znečisťujúce látky	Množstvo znečisťujúcej látky v t/rok
TZL	0,0026
SO ₂	0,0003
NO _x	0,0508
CO	0,0205
TOC	0,0954
amoniak	3,8690

Zdroj: OÚ ŽP Topolčany

OBYVATEĽSTVO

Ľudské zdroje patria k rozvojovým faktorom. Ich skladba je veľmi rôznorodá. Sledovanie potrieb obyvateľstva žijúceho na území obce patrí k jednej zo základných priorít obce. Na to, aby obec poznala potreby svojich obyvateľov, potrebuje zistiť jeho základné demografické charakteristiky. Ide o dynamiku obyvateľstva, jeho počet, štruktúru a priestorové rozloženie. K úplne najzákladnejším demografickým ukazovateľom patrí jeho počet a vývoj počas jednotlivých rokov. Tento ukazovateľ dáva obraz o sile sledovanej populácie, o tom, ako je územie zaľudnené. K ľudským zdrojom sa tiež viažu ekonomické aktivity a rôzne procesy, ktoré sú navzájom poprepájané. U obyvateľov sa sleduje vek, vzdelanie a náboženské vierovyznanie. Tieto faktory ovplyvňujú ekonomické aktivity, pôsobia na trh práce, alokáciu podnikateľských subjektov a stav a mieru nezamestnanosti.

Základné demografické charakteristiky by mala obec sledovať aj z hľadiska poznania spokojnosti svojich obyvateľov.

Počet obyvateľov k 1.1.2015 je 2072, z toho je 1039 mužov a 1033 žien. Najstarším obyvateľom obce je František Boháčik (97 rokov). Priemerný vek obyvateľstva je 41,84 rokov.

Vývoj počtu obyvateľov obce Prašice vychádza prevažne z prirodzeného a migračného pohybu obyvateľstva, ale je výsledkom aj územno-správnych zmien, ktoré sa vo vývoji obce uskutočnili. Na vývoj obyvateľstva v minulosti vplývali predovšetkým vojny, epidémie, emigrácie a ekonomické pomery v území, preto prebiehal veľmi nerovnomerne.

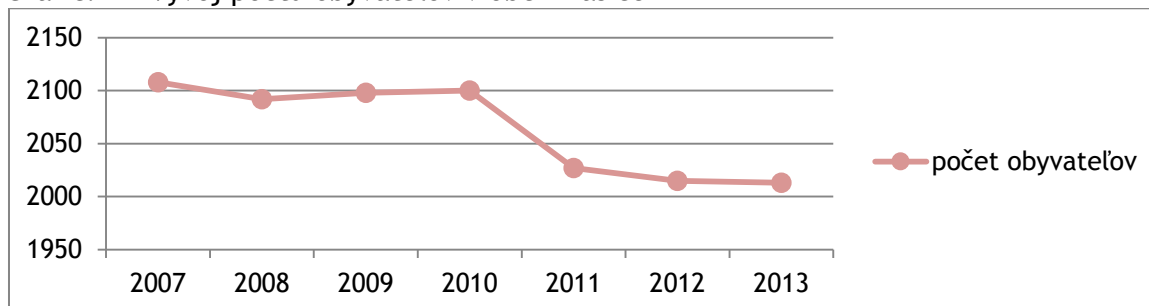
Tabuľka č. 5 - Vývoj počtu obyvateľov v obci Prašice

Vývoj počtu obyvateľov							
Roky	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet obyvateľov	2108	2092	2098	2100	2027	2015	2013
narodených	17	21	14	16	20	15	21
zomrelých	27	29	22	20	24	29	19
prirodzený prírastok	-10	-8	-8	-4	-4	-14	2
prist'ahovaných	26	36	35	36	32	35	47
odst'ahovaných	32	22	25	32	25	33	33
migračný prírastok	-6	14	10	4	7	2	14
celkový prírastok	-16	6	2	0	3	-2	16

Zdroj: OcÚ Prašice

Štruktúra obyvateľstva obce Prašice je výsledkom dlhého historického vývoja. Ovplyvnili ju vojnové udalosti v minulosti, kedy zomrelo viacej mužov ako žien, silná maďarizácia, migrácia, hospodárska kríza a iné udalosti.

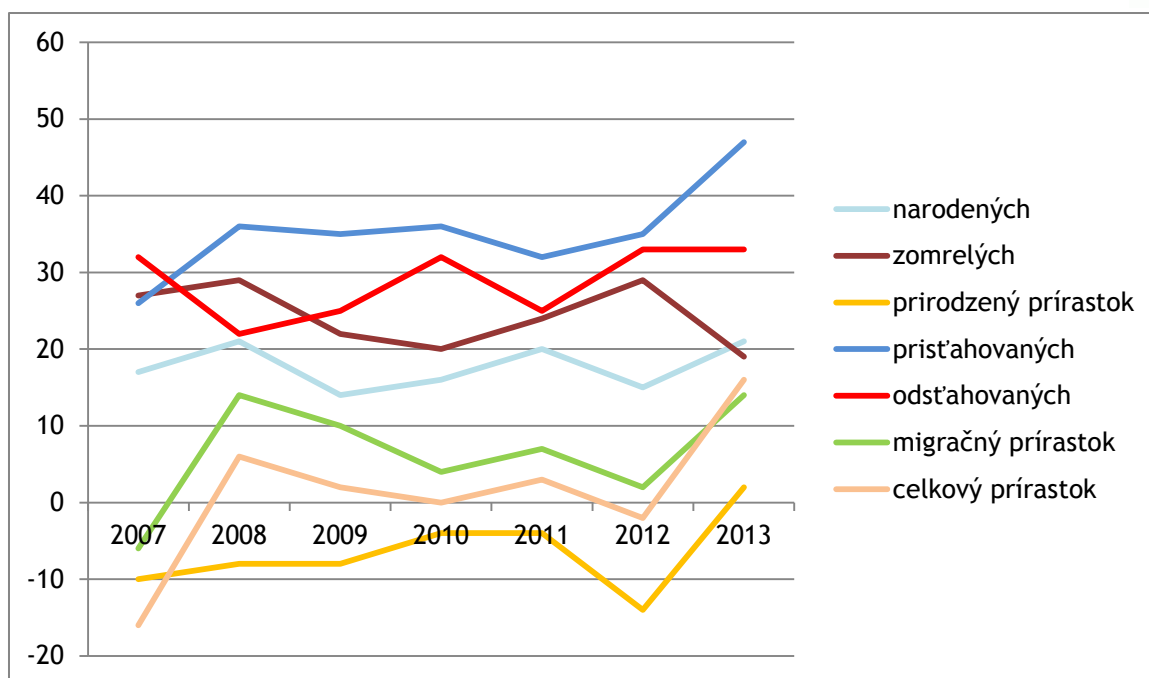
Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvateľov v obci Prašice

Zdroj: vlastné spracovanie

Z grafu možno vidieť, že počet obyvateľov v obci z roka na rok klesá. Tento jav je možno spôsobený tým, že ľudia sú nútení odst'ahovať sa z obce z dôvodu hľadania práce v okolitých mestách. Úmrtnosť v obci je vyššia ako pôrodnosť. Aj tento fakt môže mať vplyv na vývoj počtu obyvateľov počas rokov 2007 - 2013. Obec by sa mala snažiť tomuto negatívnemu trendu vyhnúť.

Graf č. 2 - Vývoj demografických charakteristík v obci Prašice

Zdroj: vlastné spracovanie

Dynamika obyvateľstva je jedna z kľúčových charakteristík obyvateľstva. Hodnotí sa pomocou prirodzeného a migračného pohybu.

Prirodzený pohyb obyvateľstva a jeho zložky sa uvádzajú v promile (‰), teda sa prepočítavajú na 1000 obyvateľov stredného stavu. Zmeny počtu obyvateľov zaznamenávajú aj migračné pohyby obyvateľstva, ktoré počet obyvateľov výrazne ovplyvňujú.

Ak ide o dynamiku obyvateľstva, sleduje sa hlavne prist'ahovanie (imigrácia) a vyst'ahovanie obyvateľstva (emigrácia). Tieto dva faktory ovplyvňujú viaceré demografické charakteristiky a to hlavne počet obyvateľov. V sledovanom období od roku 2007 do roku 2013 má vývoj prist'ahovaných a odst'ahovaných obyvateľov kolísavý trend. Vo všeobecnosti možno však povedať, že vývoj prist'ahovaných má stúpajúci trend. Ak ide o vývoj odst'ahovaných, ten je nestály. V posledných dvoch rokoch (2012, 2013) možno vidieť, že počet odst'ahovaných dosiahol najvyššiu hodnotu, a to počet 33. Pri prist'ahovaných vidieť, že najviac obyvateľov sa do obce prist'ahovalo v roku 2013, a to až 47. Rozdiel medzi prist'ahovanými a odst'ahovanými predstavuje migračný prírastok. Ten je v obci Prašice vo väčšine sledovaných rokov kladný. To znamená, že počet prist'ahovaných prevyšuje počet odst'ahovaných. Najvyššia hodnota migračného prírastku je v roku 2008 a 2013. V tieto roky predstavuje migračný prírastok číslo 14. Záporný migračný prírastok možno sledovať v roku 2007. Tento jav možno považovať za pozitívny. Môže znamenať, že obec sa stáva atraktívnejšou. Avšak ani prevažujúci počet prist'ahovaných nevie ovplyvniť klesajúci počet obyvateľov v obci.

Tabuľka č. 6 - Počet obyvateľov v obci Prašice v porovnaní s okolitými obcami

Obce mikroregiónu	Počet obyvateľov	
	absolútna hodnota	%
Jacovce	1 838	5
Kuzmice	724	2
Nemčice	947	2,6
Nemečky	312	0,8

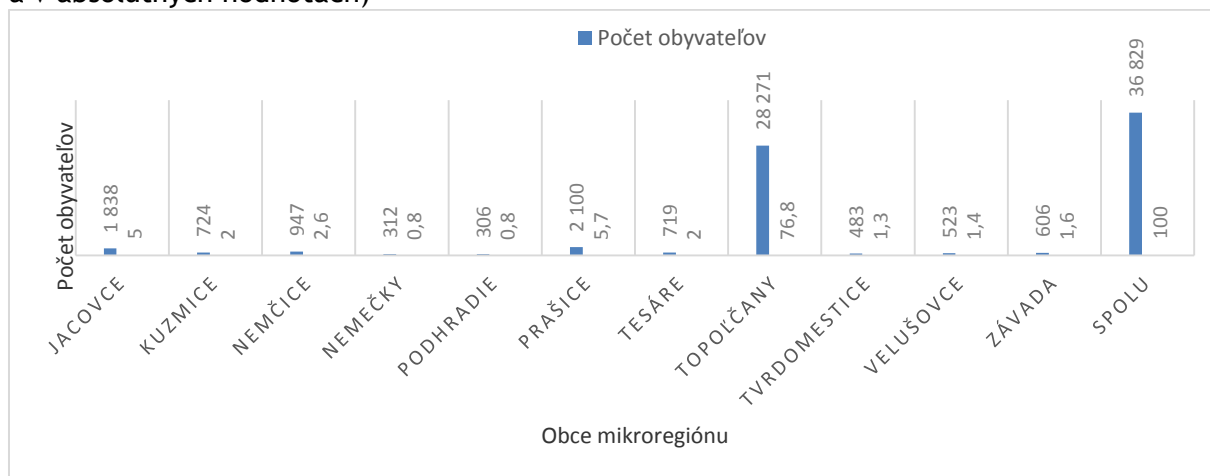

Podhradie	306	0,8
Prašice	2 100	5,7
Tesáre	719	2
Topoľčany	28 271	76,8
Tvrdomestice	483	1,3
Velušovce	523	1,4
Závada	606	1,6
Spolu	36 829	100

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka ukazuje obce, ktoré sa nachádzajú v mikroregióne. Pri každej z obcí je udaný počet obyvateľov v absolútnej hodnote a v %. Z tabuľky je jasné, že najviac obyvateľov v mikroregióne má mesto Topoľčany. Tento údaj sa dal predpokladať, pretože Topoľčany sú okresným mestom a je to jediné mesto v sledovanej oblasti. Súčasný počet obyvateľov Topoľčan je 28 271. Toto číslo predstavuje 76,8 %, čo je viac ako $\frac{3}{4}$ obyvateľov celého regiónu. Na druhom mieste sú obce Prašice s počtom obyvateľov 2 100. Toto číslo predstavuje 5,7%. Najmenej obyvateľov v mikroregióne má obec Podhradie. Počet obyvateľov tejto obce je 306, čiže 0,8 %. Ostatné obce v tabuľke majú počet obyvateľov v rozmedzí od 400 do 950. Za zmienku stojí ešte obec Jacovce. Táto obec má 1 838 obyvateľov. Nachádza sa na treťom mieste, ak ide o obce s najvyšším počtom obyvateľov na sledovanom území. Nasledujúci graf graficky zobrazuje údaje, ktoré sa nachádzajú v tabuľke.

Graf č. 3 - Počet obyvateľov v obci Prašice v porovnaní s okolitými obcami (v % a v absolútnych hodnotách)

Zdroj: SODB, 2011

V rámci štruktúry obyvateľstva podľa pohlavia žilo k roku 2010 v obci 2100 obyvateľov, pričom počet žien presahoval počet mužov len o 0,4 %. Pre porovnanie počtu žien a počtu mužov sa v demografii používajú indexy feminity a maskulinity, ktoré vyjadrujú pomer jedného pohlavia k druhému násobený hodnotou 100. Podľa indexu feminity, pripadalo na 1000 žien 990 mužov. Počet žien mierne prevažoval v obci aj v rokoch 1991 a 2001.

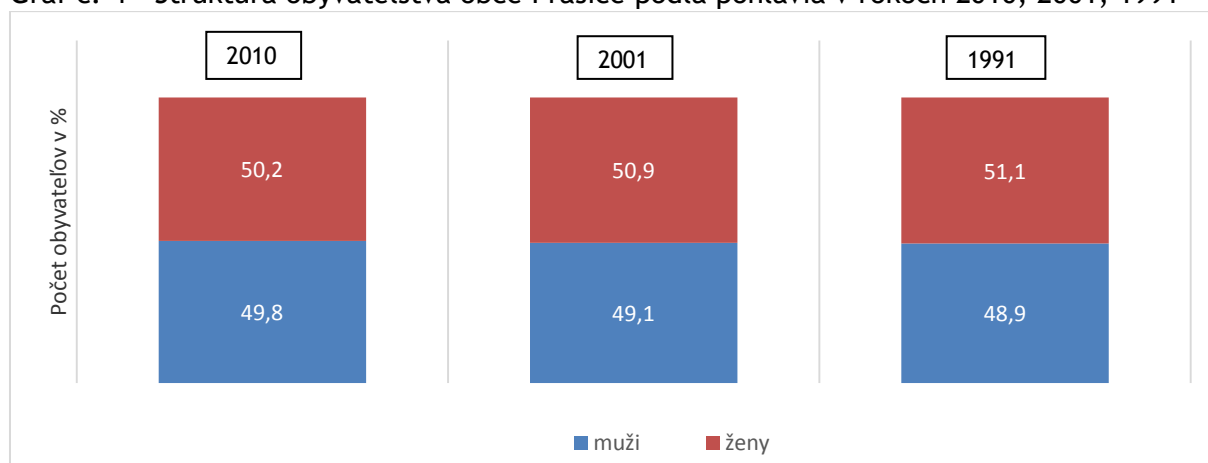
Tabuľka č. 7 - Štruktúra obyvateľstva obce Prašice podľa pohlavia v rokoch 2010, 2001, 1991

Rok/pohlavie	2010		2001		1991	
	počet	%	počet	%	počet	%
Muži	1045	49,8	1026	49,1	993	48,9
Ženy	1055	50,2	1063	50,9	1038	51,1
Spolu	2100	100	2089	100	2031	100

Zdroj: ŠÚ SR, 2011

Graf č. 4 - Štruktúra obyvateľstva obce Prašice podľa pohlavia v rokoch 2010, 2001, 1991

Zdroj: vlastné spracovanie

Starnutie obyvateľstva možno charakterizovať aj podľa indexu starnutia. Index starnutia možno vypočítať ako podiel obyvateľov poreprodukčného a predreprodukčného veku násobený hodnotou 100. Ak je index vyšší ako 100, hovoríme o starnutí populácie, ak je nižší ako 100, hovoríme o mladnutí populácie. V prípade obce Prašice možno dokumentovať, že populácia výrazne starne, nakoľko má index hodnotu až 278. Podiel obyvateľov predreprodukčného veku (0-14 rokov) bol len 12,7 % a poreprodukčného (50 a viac rokov) až 35,2 % obyvateľov.

Tabuľka č. 8 - Index starnutia - vývoj od r. 2007 - 2013

rok	Index starnutia (poprod. / predprod. *100)
2007	-16
2008	6
2009	2
2010	3
2011	3
2012	-12
2013	16

Zdroj: OcÚ Prašice

Tabuľka č. 9 - Reprodukčné vekové skupiny a index starnutia obyvateľov obce Prašice v roku 2010

Predprodukčný vek (0-14)		Reprodukčný vek (15-49)		Poreprodukčný vek (50 a viac)		spolu	Index starnutia
Abs.	%	abs.	%	abs.	%		
266	12,7	1094	52,1	740	35,2	2100	278

Zdroj: ŠÚ SR, 2012

K demografickým charakteristikám patrí aj určenie počtu obyvateľov v predproduktívnom, produktívnom a poproduktívnom veku. Z tabuľky a grafu nižšie možno vidieť, že obyvateľov v poproduktívnom veku je viac než obyvateľov v predproduktívnom veku. Tento jav sa vyskytuje vo väčšine obcí v topolčianskom okrese. Dá sa povedať, že táto situácia trápí všetky sídla na celom území Slovenskej republiky. Obyvateľstvo starne a čoraz viac ľudí pribúda do skupiny v poproduktívnom veku. Najviac obyvateľov sa nachádza v produktívnom veku. Tento trend sa prejavuje na celom území republiky. V produktívnom veku sa nachádza

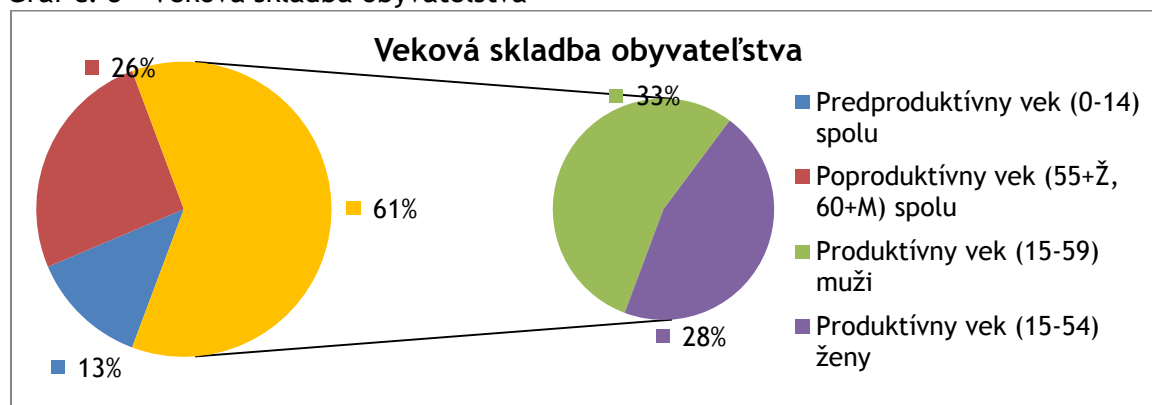

viac mužov ako žien. Naopak, v poproduktívnom veku je viac žien ako mužov. Je to možno spôsobené tým, že ženy skôr odchádzajú do poproduktívneho veku ako muži.

Tabuľka č. 10 - Veková skladba obyvateľstva

	Predproduktívny vek 0-14	Produktívny vek Ženy 15-54 Muži 15-59	Poproduktívny vek
Muži	143	679	198
Ženy	119	567	323
Spolu	262	1330	521

Graf č. 5 - Veková skladba obyvateľstva

Zdroj: SODB 2011

Ak ide o národnostnú skladbu obce, tak možno povedať, že je homogénna. Veľká väčšina obyvateľov je slovenskej národnosti. Z celkového počtu obyvateľov 2029 (údaj z roku 2011) je 1977 obyvateľov slovenskej národnosti. Druhé miesto obsadzuje maďarská národnosť, ku ktorej sa hlási 11 obyvateľov obce Prašice. 10 obyvateľov je ukrajinskej národnosti. U 24 obyvateľov bola národnosť nezistená. V obci Prašice sa nikto neprihlásil k rómskej národnosti.

Tabuľka č. 11 - Národnostná príslušnosť

Národnosť	Počet
Slovenská	1977
Maďarská	11
Ukrajinská	10
Česká	3
Ostatné	4
Nezistené	24
Spolu	2029

Zdroj: SODB 2011

Nasledujúca tabuľka odráža náboženské vierovyznanie obyvateľov žijúcich na území obce. Dá sa povedať, že z hľadiska vierovyznania je obec tiež homogénna. Najviac občanov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Z celkového počtu obyvateľov 2029 (údaj z roku 2011) sa k tejto cirkvi hlási 1 835 obyvateľov obce Prašice. Súvisí to predovšetkým s tým, že v minulosti sa na území obce šírilo kresťanstvo. Aj z predchádzajúceho sčítania obyvateľstva vieme, že náboženské vierovyznanie sa v obci nezmenilo. Druhé najväčšie zastúpenie má evanjelické vierovyznanie. V malej miere sú zastúpené aj ostatné vierovyznanie.

Tabuľka č.12 - Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2011
------------	-----------

Rímskokatolícka cirkev	1 835
Evanjelická cirkev	32
Evanjelická cirkev metodická	1
Kresťanské zbory	1
Apoštolská cirkev	2
Gréckokatolícke	4
Pravoslávne	8
Reformovaná kresťanská cirkev	2
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	16

Zdroj: SODB 2011

Vzdelanostná štruktúra obce je veľmi dôležitým ukazovateľom. Vzdelaní obyvatelia môžu pritiahnuť do obce podnikateľské subjekty a firmy. Obyvatelia s vyšším vzdelaním tvoria silnú ponuku trhu práce. Avšak veľakrát menšie obce nevedia poskytnúť dostatočné množstvo voľných pracovných miest pre obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Zo sčítania obyvateľov obce (2001) dominoval vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva podiel obyvateľstva s maturitou, pomerne veľké zastúpenie mal aj podiel obyvateľstva bez maturity a obyvateľstvo so základným vzdelaním. Dá sa povedať, že z posledného sčítania obyvateľov obce sa údaje vo výraznej miere nezmenili. Prevažujú obyvatelia so vzdelaním s maturitou alebo úplným stredoškolským vzdelaním. Podľa údajov z roku 2011 sa v obci Prašice nachádza najviac obyvateľov s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou. Druhé miesto patrí učňovskému vzdelaniu bez maturity. Najmenej obyvateľov má vysokoškolské vzdelanie doktorandské. Bez vzdelania je 262 obyvateľov obce. U 22 obyvateľov obce bolo vzdelanie nezistené.

Tabuľka č. 13 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva Prašice

Vzdelanie	Počet
Základné	319
Učňovské bez maturity	362
Stredné odborné bez maturity	247
Úplne stredné učňovské s maturitou	92
Úplne stredné odborné s maturitou	419
Úplne stredné všeobecné	82
Vyššie odborné	29
Vysokoškolské bakalárske	37
Vysokoškolské Ing. Mgr. Dokt.	151
Vysokoškolské doktorandské	7
Bez vzdelania	262
Nezistené	22
Spolu	2029

Zdroj: SODB 2011

Ekonomická aktivita v obci odráža postavenie obyvateľov z hľadiska vykonávania práce a činnosti, čím ovplyvňujú mieru a stav nezamestnanosti v obci. Ekonomická aktivita vplyva na ekonomický rozvoj obce ako takej a v neposlednom rade aj na rozvoj regiónu, v ktorom sa obec Prašice nachádza. Odzrkadľuje tiež životnú úroveň obyvateľov obce. Najväčšiu skupinu v obci Prašice tvoria pracujúci obyvatelia. Druhé najpočetnejšie miesto zastávajú dôchodcovia. Pracujúcich dôchodcov je v obci 24. Nezamestnaných je 135. Z celkového počtu obyvateľov 2029 (údaj z roku 2011) je ekonomicky aktívnych 1 024, čo je viac ako polovica obyvateľov žijúcich na území obce Prašice.

Tabuľka č. 14 - Ekonomická aktivita obyvateľov obce Prašice

Ekonomická aktivita	Počet
Pracujúci - okrem dôchodcov	849
Pracujúci dôchodcovia	24
Osoby na materskej dovolenke	16
Osoby na rodičovskej dovolenke	53
Nezamestnaní	135
Študenti stredných škôl	76
Študenti vysokých škôl	59
Osoby v domácnosti	12
Dôchodcovia	487
Príjemcovia kapitálových príjmov	1
Deti do 16 rokov	286
Iné	8
Nezistené	23
Z toho ekonomicky aktívnych	1024
Spolu	2029

Zdroj: SODB 2011

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Infraštruktúra je jedným z najdôležitejších faktorov, ktoré vplyvajú na sociálny a ekonomický rozvoj regiónu. Samotná technická infraštruktúra vplyva na rozmiestnenie firiem a podnikov v regióne, ako aj na ich výkon a efektívnosť. Rovnako je dôležitá aj pre obyvateľstvo a jeho kvalitu života. Civilizačnú úroveň spoločnosti vyjadruje a odzrkadľuje úroveň a stav technickej infraštruktúry.

Technická infraštruktúra prepája výrobcu a spotrebiteľa, približuje prácu i služby obyvateľstvu. Jej dostatok podporuje rozvoj služieb a novej výroby. Preto je rozvinutá a komplexne vybudovaná infraštruktúra jednou zo základných podmienok vstupu kapitálu do priestoru.

Energetické siete - elektrické siete, plyn

Energetická infraštruktúra obce zabezpečuje zásobovanie domových a bytových jednotiek teplom a elektrickou energiou. Vybavenosť obce technickou a sociálnou infraštruktúrou patrí medzi jedny z najdôležitejších ukazovateľov atraktivity obce. Obec, ktorá je dostatočne vybavená po sociálnej a technickej stránke je atraktívna pre potencionálnych obyvateľov obce, účastníkov cestovného ruchu a v neposlednom rade aj samotných obyvateľov obce.

Obec je elektrifikovaná od roku 1948. Posledná rekonštrukcia elektrických rozvodov bola v roku 1968. Aj keď posledná rekonštrukcia rozvodov bola pred vyše 40-timi rokmi, stav elektrickej siete vyhovujúci a nepotrebuje rekonštrukciu. V obci neexistujú žiadne iné zdroje a zariadenia na výrobu netradičných druhov energie. Odporúča sa však zmena palivovej základne prechodom na biomasu. Orné pôdy pre poľnohospodárske účely by mohli slúžiť alebo sa preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely. Pre tieto účely je možné využiť aj odpady z lesných plôch a bioodpady z obce.

Obec je takisto plynofikovaná. Roky, kedy sa plynofikácia uskutočnila v celej obci sú v rozpätí od roku 1990 - 1993. Trasy plynovodov sú situované súbežne s komunikáciami a z nich sú zrealizované odbočky prípojok pre jednotlivé odberné miesta. 95% obyvateľov obce je pripojených na plynovod. Dĺžka plynovodnej siete je 12 km a jej stav je v súčasnosti vyhovujúci.

Ak ide o verejné osvetlenie, tak jeho stav je vo väčšej miere vyhovujúci, ide o 70% z celkového verejného osvetlenia. Ulice Mládežnícka, Slnčná, Družstevná a Budovateľská potrebujú rekonštrukciu.

Telekomunikačná sieť

Obyvatelia obce majú možnosť napojenia sa na internetovú sieť. Pokrytie telekomunikačnou sieťou - pevná linka je tiež v obci vyhovujúca. Mobilné siete T-Mobile, O2 a Orange a ich pokrytie signálom je dobré a kvalitné v maximálnej možnej miere. V časti Duchonka je pokrytie signálom nedostatočné. V obci taktiež nie je vybudovaný rozvod káblovej televízie. Avšak obec má verejný rozhlas. Rohlasová ústredňa sa nachádza v miestnosti obecného úradu. Údržba siete je zabezpečená odbornou firmou.

Cestné a dopravné siete

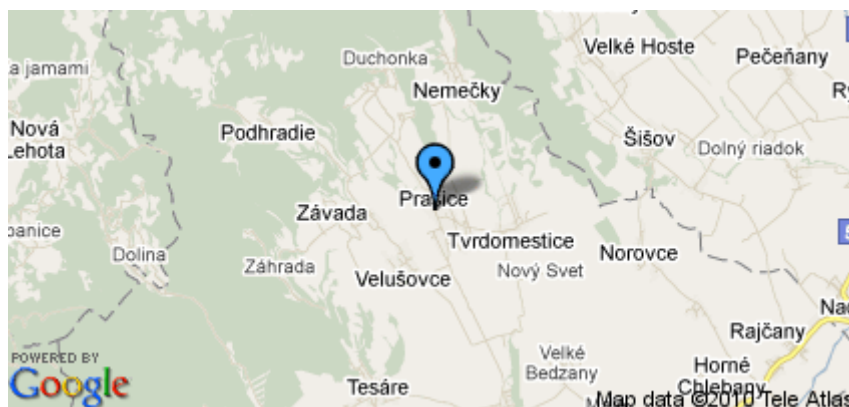
Obec Prašice sa nachádza v Topoľčianskom okrese, 9 km severne od okresného mesta Topoľčany. Základným druhom dopravy je cestná doprava. V obci sa nenachádza žiadna cesta II. triedy.

Hlavnú dopravnú trasu tvorí cesta III. triedy. Dĺžka tejto cesty je približne 5 km. Tá tvorí prietah obcou v smere Topoľčany-Nemečky. Táto cesta je pre obec najvýznamnejšou cestou. Súčasne rozdeľuje obec na dve časti a z technického hľadiska je v dobrom stave. Pozdĺž komunikácie sú vybudované chodníky. Cesta III. triedy má vyhovujúce smerové aj šírkové usporiadanie. Cesta prechádza cez celú obec je dosť vyťažená. A to hlavne v letných mesiacoch. Zabezpečuje prístup do rekreačných oblastí Nemečky a Duchonka. Ostatné miestne komunikácie v staršej zástavbe nie sú vyhovujúce z technického hľadiska. Celková dĺžka vybudovaných miestnych komunikácií je 25 km. V obci sú vybudované aj chodníky. Chodníky sa nachádzajú pozdĺž novovybudovaných komunikácií a tiež pozdĺž u niektorých už dávnejšie vybudovaných cestách. Ich celková dĺžka je 6,4 km, no 80% potrebuje rekonštrukciu. V obci sa nachádzajú úseky, ktoré z hľadiska bezpečnosti dopravy nie sú vyhovujúce. Obce by mala venovať zvýšenú pozornosť aj prechodom pre chodcov.

V obci sú vybudované aj účelové komunikácie. Účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára. Povrch účelových komunikácií je sčasti spevnený a sčasti nespevnený. Odporúča sa nespevnené účelové komunikácie spevniť asfaltovým krytom. Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest nadväzujúca na cesty III. triedy a miestne komunikácie. V obci sú tiež vybudované mosty. Tri mosty vedú cez vodný tok Železnica a jeden most je postavený cez vodný tok Chotina.

Čo sa týka prepravy cestujúcich, obec má prepravu zabezpečenú prímestskou autobusovou dopravou. Ak ide o napojenie o diaľkovú hromadnú dopravu, tá je zabezpečená v okresnom meste Topoľčany. Počet autobusových zastávok v obci je vyhovujúci. Avšak zastávky mimo centrálnej zóny sú v zlom stave a potrebujú rekonštrukciu. Spoje premávajú do Topoľčian, no každoročne obec rokuje s Veoliou a.s. o možnostiach rozšírenia.

Obrázok č. 16 - Mapa lokalizácie obce Prašice

Zdroj: internet

Dopravné dostupnosti:	autom	hromadnou dopravou
okresné sídlo - Topoľčany - cca 11,5 km	15 min.	25 min.
krajské sídlo - Nitra - cca 42,9 km	49 min.	1 hod 40 min.
hlavné mesto - Bratislava - cca 114,6 km	1 hod 29 min.	2 hod 55min.

Vodné hospodárstvo, kanalizácia a odpadové hospodárstvo

Environmentálnu infraštruktúru Prašíc tvorí kanalizačná a vodovodná sieť. Obecný vodovod je v správe vodárenskej spoločnosti. Obec je zásobovaná pitnou vodou, ktorá je v dostatočnej kvalite a vyhovuje hygienickým požiadavkám. Kvalita vody je kontrolovaná vodárenskou spoločnosťou. 99% obyvateľov obce je napojených na obecný vodovod. 1% obyvateľov žijúcich v obci využíva vlastné studne.

Obecná kanalizácia je navrhnutá ako sieť rúr, kde splaškové vody sú odvádzané do hlavnej stoky. Z hlavnej stoky sú splaškové vody gravitačne odvádzané do ČOV. 40% územia obce je odkanalizovaných. Ostatní obyvatelia využívajú žumpy. Obec však nepozná ich stav. Nedisponuje údajmi, či z nich voda neuniká po podzemia a nespôsobuje vážnejšie škody na životnom prostredí. Obec ma vybudovanú aj čističku odpadových vôd, čím výrazne prispieva k ochrane životného prostredia. Odpadovú vodu zo žump likviduje pán Janček a fekáľ je odvádzaný do obecnej ČOV.

Obce majú často problémy so správnym a efektívnym riešením odpadového hospodárstva. Tabuľky prehľadne charakterizujú ako obec hospodári a rieši svoje odpadové hospodárstvo, koľko odpadu vyprodukuje. Prvá tabuľka odráža množstvo vyprodukovaných odpadov v roku 2014. Zo všetkých uvedených druhov odpadu bol najviac vyprodukovaný zmesový komunálny odpad. Túto situáciu možno pozorovať skoro vo všetkých obciach, ktoré sa nachádzajú v topoľčianskom okrese. Druhé miesto patrí objemovému odpadu.

Tabuľka č. 15 - Množstvá odpadu vyprodukovaných v roku 2013

Názov odpadu	Množstvo (t)
papier a lepenka	11,73
sklo	14,42
vyrazené el. zariadenia iné ako 200 121	2,53
plasty	15,28
pneumatiky	5,64
biologický rozložiteľný odpad	9,45
zmesový komunálny odpad	492,98
objemový odpad	205,86
drobné stavebné odpady	6,17
vyrazené zariadenia obsahujúce chlórfluoruhlodík	0,88
vyrazené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti	2,43

Zdroj: OcÚ Prašice

Zber a likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje firma ENVIGEOS Nitra, ktorá odváža komunálny odpad jedenkrát do týždňa. Obec má zavedený aj separovaný zber TKO (papier, sklo, plasty). Separácia odpadu prispieva k šetreniu ŽP, zvyšovania jeho kvality. Obec má v súčasnosti problém s divokými skládkami. Tento problém sa však snaží riešiť. Estetický vzhľad obce je v relatívne dobrom stave. Obec zabezpečuje zber stavebného odpadu pomocou veľkoobjemového kontajnera. Má tiež zriadený zberný dvor pre nebezpečný odpad z domácností. V nasledujúcej tabuľke možno vidieť koľko obec vyprodukovala komunálneho odpadu v rokoch 2007 - 2014 a % separovaného odpadu z TKO.

Tabuľka č. 16 - Separovaný zber v obci počas rokov 2007 - 2014

Roky	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
komunálny odpad v t.	518,3	628	722	439	539,8	678,3	687,3	805,4
% separovaného odpadu z TKO	4	5	5	6	7	14	20	30

Zdroj: OcÚ Prašice

Celková kvalita životného prostredia je hodnotená ako dobrá. Aj keď má obec problém s divokými skládkami, neznižuje to jej estetickú stránku a ani vo výraznej miere neznečisťuje životné prostredie v obci. Samozrejme, že tento problém sa obec snaží odstrániť. Koeficient ekologickej stability je 1,64. Ak ide o znečisťovanie ovzdušia, tak v obci sa nachádzajú dva malé zdroje, ktoré však v malej miere znečisťujú ovzdušie. Ide o PPD Prašice a firmu Jurton s.r.o. Ovzdušie znečisťujú aj domácnosti. V tomto prípade však obec nezaznamenáva žiadne veľké znečisťovanie. Zdroje znečistenia vody v obci sa nenachádzajú.

SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Sociálna infraštruktúra uspokojuje potreby obyvateľstva a vplýva na rozmiestňovanie niektorých výrobných podnikov. Lokalizácia sociálnej infraštruktúry je podmienená najmä štruktúrou osídlenia, ako aj veľkosťou sídel. Sociálna infraštruktúra sa komplexnejšie rozvíja a sústreďuje skôr v sídlach mestského typu. Koncentrovanie verejných a súkromných zdrojov do priestoru a ich smerovanie do rozvoja sociálnej infraštruktúry napomáha dynamike jej rozvoja, pričom sa zachováva rôznorodosť a identita vlastníckych foriem. Pri sociálnej infraštruktúre sa najčastejšie hodnotí: domový a bytový fond, školstvo, sociálne služby, zdravotníctvo a služby obyvateľstvu.

Domový a bytový fond

Existencia príležitostí na bývanie, stav domového a bytového fondu sú určujúce faktory ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce a naplňujúce jej obytnú funkciu. Základnou funkciou obce Prašice je jej obytná funkcia. Zóna bývania je tvorená z časti individuálnou bytovou výstavbou (IBV) a komplexnou bytovou výstavbou (KBV). Časť obyvateľstva býva v bytových domoch a časť v rodinných domoch, jedná sa o prevažne vidiecky ráz osídlenia. Hlavným cieľom obce je zabezpečiť rozvoj bývania v celej obci.

Celkový počet domov v obci je 672, z toho 595 domov je obývaných a 73 neobývaných. Rodinné domy sú v obci v počte 574 a väčšina domov bola postavená v období rokov 1946 - 1990, čiže zástavba je pomerne zastaralá. Z celkového počtu neobývaných domov je najčastejším dôvodom neobývanosti zmena vlastníkov.

V periférnych častiach obce sú lokality, kde sú vystavané novšie samostatne stojace domy v posledných 30-50 rokoch. Domy majú šikmú strechu a modernejší vzhľad. V časti Okšov

Mlyn sa nachádzajú zástavby starších rodinných domov. Samozrejme, možno tu nájsť aj domy postavené v posledných rokoch. Domy sú väčšinou prízemné a so šikmou strechou. Tie domy, ktoré boli postavené v posledných rokoch, majú obytné podkrovia. V tejto časti sa uvažuje s výstavbou len nových rodinných domov. Okolo tejto časti je parcelácia staršia a nepravidelná. Veľa starších domov bolo zrekonštruovaných.

Bytových domov sa v obci nachádza 10. Celkovo je v nich 62 obývaných bytov. Celkový počet bytov v obci je 743, z toho 663 bytov je obývaných a 80 neobývaných. Nasledovné tabuľky zobrazujú počet domov a ich rozdelenie, počet obývaných bytov v rodinných domoch a počet obývaných bytoch v bytových domoch.

Tabuľka č. 17 - Bytový a domový fond

Domy	Domy obývané								Domy neobývané						Domy s nezistenou obývanosťou
spolu	spolu	podľa typu			podľa obdobia výstavby				spolu	podľa dôvodu neobývanosti					spolu
672	595	rodinné domy	bytové domy	iné	do r. 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr	73	zmena vlastníka v	určené na rekreáciu	uvolnené na prestavbu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	4
		574	10	6	35	448	45	22		36	9	5	11	12	

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 18 - Bytový a domový fond

Byty		Byty obývané													
Spolu	u	Podľa formy vlastníctva					Podľa počtu obýtných miestností					Podľa veľkosti obytnej plochy v m ²			
		vlastné byty v byt. domoch	byty vo vlast. rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné	1	2	3	4	5+	<40	40-80	81-100	100+
743	663	62	502	36	8	24	13	44	208	159	212	55	337	115	129

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 19 - Bytový a domový fond

Byty obývané										
Podľa typu kúrenia					Podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
20	435	152	2		487	12	0	114	2	2

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 20 - Bytový a domový fond

Byty neobývané					Byty s nezistenou obývanosťou
spolu	Podľa dôvodu neobývanosti				
80	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	0
	11	9	11	49	

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 21 - Bytový a domový fond

Obývané byty v rodinných domoch													
spolu	Podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ³				Podľa zásobovania vodou (vodovod)				Podľa vybavenosti domácností			Podľa pripojenia	
585	z toho				z toho				mobilný telefón	osobný počítač / notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
	<40	40-80	81-120	120+	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu					
	4	49	285	220	500	40	3	0	466	283	343	275	255

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 22 - Bytový a domový fond

Obývané byty v bytových domoch											
spolu	Podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ³				Podľa zásobovania vodou (vodovod)		Podľa vybavenosti domácností			Podľa pripojenia	
67	z toho				z toho		mobilný telefón	osobný počítač / notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
	<40	40-80	81-120	120+	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja					
	7	48	11	0	63	1	64	43	42	19	35

Zdroj: SODB 2011

Vybavenosť domov a bytov poukazuje na rôznu životnú úroveň obyvateľov obce. Sleduje sa viacerými ukazovateľmi ako napr. vybavenosťou bytov ústredným kúrením, zásobovaním vodou, podľa celkovej podlahovej plochy bytu, pripojenosťou, ale i podľa vybavenosti domácnosti mobilným telefónom, počítačom, osobným automobilom atď.

Podpora IBV môže prilákať nových obyvateľov a vytvoriť predpoklady pre celkový rozvoj obce.

Školstvo

V oblasti vzdelávania je v obci jeden právny subjekt zabezpečujúci vzdelávanie, a to spojená materská a základná škola. Avšak v roku 2014 nastala situácia, keď nebolo prijatých 16 detí do materskej školy. Kapacita škôlky je nepostačujúca. Súčasťou vzdelávacích zariadení sú aj dielne, ktoré poskytujú priestor pre mimoškolské aktivity aj pre mládež zo susedných obcí. V školskom zariadení fungujú rôzne krúžky, ktoré môžu deti navštevovať. Pre ročník 1-4 je možné navštíviť tieto krúžky: zdravotnícky, dopravný, mladý čitateľ, prírodovedný, športový. Pre vyššie ročníky sa realizujú nasledovné krúžky: strelecký, matematický, zdravotnícky, nemčina hrou, anglický jazyk, slovenský jazyk, florbal. Súčasťou vzdelávacích zariadení je aj telocvičňa. V blízkosti školy je športový areál, ktorý ma dobrú dostupnosť.

Nasledujúca tabuľka odráža počet zamestnancov v MŠ a ZŠ. Vo vzdelávacích zariadenia pracujú prevažne pedagogickí zamestnanci.

Tabuľka č. 23 - Počet pracovníkov v školstve v obci Prašice

Pedagogickí pracovníci		Nepedagogickí pracovníci	
z toho:		z toho:	
v MŠ	v ZŠ	v MŠ	v ZŠ
6	16	2	5

Zdroj: OcÚ Prašice

Vybavenie školy je v dostačujúcom stave. Škola disponuje PC miestnosťou, tlačiarňou, dataprojektorom, TV, internetom a skenerom. Absentuje však fax a meotar. Zabezpečením

týchto zariadení by sa mohol skvalitniť vzdelávací proces a uľahčiť chod školy ako takej. Avšak súčasné vybavenie školy je uspokojujúce.

Tabuľka č. 24 - Vývoj počtu žiakov v MŠ a ZŠ

Školský rok	Počet detí MŠ
2007/08	59
2008/09	67
2009/10	57
2010/11	61
2011/12	59
2012/13	70
2013/14	63
Školský rok	Počet detí ZŠ
2007/08	281
2008/09	256
2009/10	240
2010/11	238
2011/2012	240
2012/2013	235
2013/2014	239

Zdroj: OcÚ Prašice

Vývoj počtu žiakov počas rokov 2007 - 2014 je kolísavý. Najviac detí v MŠ bolo prihlásených v roku 2012. Najviac detí navštevovalo ZŠ v roku 2007, a to až 281 detí. V roku 2014 ich počet klesol na 239. Treba však povedať, že v ZŠ sa vyučuje aj na 1. a aj na 2. stupni. Ak ide o MŠ, dá sa povedať, že počet detí pomaly rastie. Pri ZŠ je situácia však opačná. V tabuľkách sa nedajú určiť podmienky, ktoré vplyvujú na tento kolísavý trend. Avšak možno predpokladať, že faktory, ktoré ovplyvňujú počet detí v MŠ, sú napr. pôrodnosť, preferencie rodičov, či dieťa dať do obecnej alebo mestskej škôlky alebo dokonca, či vôbec využiť služby MŠ. Obci však momentálne nehrozí situácia, že by MŠ alebo ZŠ mali byť zrušené, presunuté alebo zlúčené.

Škola sa zapojila do rôznych projektov:

- Národný projekt - Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami
- Národný projekt - Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí.
- Národný projekt - Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva
- Národný projekt - Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania.
- Národný projekt - Moderné vzdelávanie - digitálne vzdelávanie všeobecno-vzdelávacie predmety.

Obrázok č. 17 - ZŠ a MŠ v obci Prašice

Zdroj: OčÚ Prašice

V obci sa nachádza aj Základná umelecká škola. Na začiatku mala iba jedno oddelenie a to akordeónové. Prvé roky toto oddelenie zaznamenávalo značný úspech. O štúdium bol veľký záujem hlavne zo strany mladých. Školu vtedy navštevovalo 25 žiakov. Okrem praktických hodín samotnej hry sa na škole vyučovala aj teória. Teória sa vyučovala jedenkrát do týždňa. Počas svojho pôsobenia sa škola veľakrát sťahovala, no dnes má svoje pôsobisko v priestoroch zdravotníckeho zariadenia. Na fungovaní tejto pobočky má zásluhu aj Obecný úrad Prašice, ktorý tieto priestory poskytuje zdarma a ZUŠ vychádza vždy v ústrety.

Počas týchto rokov svojej existencie škola prešla mnohými zmenami. Neskôr sa vytvorilo i klavírne oddelenie, ktoré navštevovalo 14 detí. Pred ôsmimi rokmi však klavírne oddelenie zaniklo z dôvodu nedostatku žiakov. Avšak postupom času ubudli žiaci i z akordeónového oddelenia, preto teraz v tomto oddelení prevažujú žiaci hrajúci na elektronické klávesy (keyboard).

Hudobnú školu opustilo 27 úspešných absolventov. Škola sa okrem toho pravidelne zapája do všetkých kultúrnych podujatí, ktoré usporadúva obec pod vedením OčÚ Prašice. Žiaci pripravujú i vlastné koncerty pre rodičov, vianočné koncerty pre všetkých občanov v Kostole sv. Jakuba v Prašiciach, taktiež pravidelne vystupujú so svojim vianočným programom i v Domove dôchodcov a pripravujú hudobný program i pre deti v MŠ. Deti sa zúčastňujú aj školských súťaží v Topolčanoch.

Obrázok č. 18 - Obrázky z vystúpení žiakov ZUŠ

Zdroj: OčÚ Prašice

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Obrázok č. 19 - Domov dôchodcov v obci

Zdroj: OcÚ Prašice

Sociálne služby pre svojich obyvateľov zabezpečuje však obec prostredníctvom sociálneho zariadenia „MŮJ DOMOV“, Topolčany, ktoré je v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK. V súčasnosti poskytuje opatrovateľskú starostlivosť pre obyvateľov hlavne v dôchodkovom veku a zabezpečuje opatrovateľské služby v domove dôchodcov, ktorého kapacita je 25 lôžok. Obyvateľom zariadenia sa poskytuje komplexná starostlivosť, majú možnosť využiť i nadštandardné služby. Zariadenie podľa potreby navštevuje kadernička a pedikérka. Zdravotnú starostlivosť zabezpečuje šesť zdravotných sestier a jedna sanitárka v spolupráci s obvodným lekárom. Celkom v zariadení pracuje 11 zamestnancov. Stravovanie obyvateľov a zamestnancov je zabezpečené prostredníctvom školskej jedálne pri MŠ, ktorá pripravuje racionálnu i diabetickú stravu. Obec má aj opatrovateľskú službu - OZ Spokojnosť. Obec však nezabezpečuje rozvoz stravy. Pozitívom je, že poskytuje príspevok na stravu dôchodcom.

V obci Prašice poskytuje zdravotnícke stredisko svoje služby pre spádovú oblasť s 8300 obyvateľmi. Zdravotnícke stredisko je umiestnené pri hlavnej ceste a nachádzajú sa v ňom 3 ambulancie praktických lekárov pre deti aj dospelých, zubné laboratórium a tiež lekárneň.

Obrázok č. 20 - Zdravotnícke stredisko v obci

Zdroj: OcÚ Prašice

Služby obyvateľstvu

Obec Prašice poskytuje svojim obyvateľom rôzne služby. Niektoré služby obec ako taká nevie zabezpečiť, preto musia obyvatelia Prašíc za týmito službami cestovať do okresného mesta. Avšak treba povedať, že základné služby obec svojim obyvateľom poskytuje vo vyhovujúcom stave.

Stravovacie služby poskytujú 2 reštaurácie s celoročnou prevádzkou (pri hrádzi) a 15 bufetov stánkového charakteru fungujúce počas sezóny. Tieto stravovacie služby sa poskytujú

v rekreačnej oblasti Duchonka. V obci samotnej sa však nachádza reštaurácia, pizzeria, jedáleň/vývarovňa, tri pohostinstvá, tri predajne potravinárskeho a nepotravinárskeho tovaru a jedna predajňa rozličného tovaru.

Z ubytovacích zariadení najvyšší štandard ponúkajú penzióny, ktoré majú regionálny až nadregionálny význam. Zabezpečujú nielen rekreačné pobyty pre návštevníkov, ale i konferencie, kurzy, prednášky, stretávky, svadby atď. Nižší štandard ponúkajú súkromné a podnikové chaty. Sezónne ubytovanie ponúka Autokemping Duchonka, kde sú návštevníkom k dispozícii bungalovy.

Z ostatných nevýrobných služieb je v obci kaderníctvo. Odvetvie nevýrobnej sféry dopĺňa sieť zariadení (technických objektov), ktoré nemajú odvetvový charakter, ale zabezpečujú životné podmienky a fungovanie všetkých ekonomických činností výrobné aj nevýrobnej sféry. Poštové služby zabezpečuje miestna pošta ako subjekt univerzálnej poštovej služby a je lokalizovaná v strede obce s doplnkovou službou telefónneho automatu.

Obrazok č. 21 - Lekáreň a pošta v obci

Zdroj: OcÚ Prašice

Rímskokatolícka cirkev slúži sväte omše v Kostole sv. Jakuba a farskom úrade. Miestny cintorín sa nachádza na konci obce. Možnosť vykonávať fyzické aktivity v Prašiciach ponúkajú športové zariadenia. Medzi najvýznamnejšie športoviská patrí futbalový štadión s kapacitou 500 divákov, športové súťaže je možné realizovať aj v telocvični. V 90. rokoch bola realizovaná výstavba tenisového kurtu a detského ihriska. Plochy ihrísk, športovísk a zariadení pre realizáciu telovýchovných aktivít sú v dostatočnom počte aj v rekreačnom území na Duchonke (športový rybolov, člnkovanie, loptové hry).

Oblasť maloobchodu zabezpečuje distribúciu tovarov spotrebiteľom cez maloobchodnú sieť predajní umiestnených nepravidelne v celom intraviláne Prašíc.

Odvetvie verejnej správy zabezpečuje v území Prašíc samospráva pracujúca vo viacúčelovej budove obecného úradu v centre obce, ktorého súčasťou je kancelária starostu a poslancov, zasadacia miestnosť, matrika, archív a ďalšie miestnosti potrebné pre vykonávanie samosprávnych funkcií. Obecné zastupiteľstvo komunikuje s občanmi prostredníctvom obecného rozhlasu, letákov, ako i web stránky s adresou <http://www.prasice.sk/>. Občania tiež dostávajú informácie na tabuli obecného úradu. Počet zamestnancov na Obecnom úrade v Prašiciach je 13.

V obci sa nachádza taktiež sklad požiarnej techniky, ktorý je spravovaný miestnym dobrovoľníckym hasičským zborom.

Umenie a zábava je v obci podporovaná v kultúrnom dome. Kultúrne aktivity sú zabezpečované organizovaním spoločenských podujatí v kultúrnom dome (ľudový folklór, hudobné skupiny, vystúpenie divadiel, zábavy, výstavy, významné jubileá a výročia a pod.).

V objekte kultúrneho domu je miestna knižnica a jej služby využíva cca 300 stálych čitateľov. Táto budova slúži na uskutočňovanie pravidelných i nepravidelných kultúrnych aktivít. Dostupné služby v obci odráža nasledovný zoznam:

- ✓ materská škola - stav nepostačuje, v roku 2014 nebolo prijatých 16 detí
- ✓ základná škola
- ✓ futbalové ihrisko
- ✓ detské ihrisko obecné
- ✓ detské ihrisko v materskej škole
- ✓ športový areál
- ✓ telocvičňa
- ✓ štadión
- ✓ fitness centrum
- ✓ tenisový kurt
- ✓ motokárová dráha
- ✓ miestnosť s kinosálou
- ✓ klub pre mládež
- ✓ matrika
- ✓ spoločný stavebný úrad
- ✓ samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých
- ✓ samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast
- ✓ zubná ambulancia
- ✓ lekáreň
- ✓ pošta
- ✓ kino - nefunguje

V obci žijú aj zruční ľudia, ktorí sa venujú rôznym činnostiam. Aj vďaka nim zostávajú v obci Prašice tradície a ľudové zvyky a remeslá.

Tabuľka č. 25 - Zruční ľudia v obci

Meno	Činnosť / Remeslo
Renata Raučinová	ručné výrobky zo šúpolia
Mária Chmelárová	kraslice
Ing. Kristína Šmatláková	kraslice
Mária Pešlová	háčkované kraslice
Rudolf Paluš	výrobky z dreva
František Kišac	prútené košíky
Koloman Nemeš	výrobky z prútia a pleteného papiera
Iveta Duchoslavová	maľovanie na sklo a hodváb, dekupáž
Miroslava Kopčková	ručne robené tašky
Darina Bittarová	ručná bižutéria
Katarína Laciková	pletené čiapky
Monika Chropeňová	patchwork
Drahoslava Dolinková	obrazy zo semien a plodov
Helena Beňová	obrazy zo semien a plodov
František Pešlo	muzikant
Jana Režová	ručná bižutéria
Eva Laciková	maľovanie obrazov
Dušana Kopčková	pletenie z papiera

Zdroj: OcÚ Prašice

EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA OBCE

Ekonomickú základňu obce ovplyvňuje veľa faktorov. Nejde však iba o finančnú stránku obce, o zdroje, ktorými disponuje, ale aj o prostriedky, ktorými sa snaží finančný objem získať. Čiže o pracovnú silu v dostatočnom kvantitatívnom, ale aj kvalitatívnom množstve, ekonomicky aktívne obyvateľstvo, priemysel v obci. Ekonomická základňa obce závisí aj od

koncentrácie malých a veľkých podnikateľov, poskytovaných služby a v neposlednom rade od princípov a zásad, ktoré obec používa pri riadení finančných zdrojov.

Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva (EAO) je 1024 obyvateľov, z čoho je 525 mužov a 499 žien, pričom ekonomicky aktívne obyvateľstvo predstavuje 50,5 % z celkového počtu obyvateľov v produktívnom veku. Denne za prácou odchádza približne 842 obyvateľov, väčšina z nich do okresného mesta Topolčany.

Z hľadiska priemyselnej výroby má priemysel v súčasnosti obec len lokálny význam. Významnejšie priemyselné podniky rôzneho výrobného zamerania sú lokalizované v okresnom meste Topolčany. Medzi drobné výrobné prevádzky v obci Prašice patrí napr. BE MEMBER, s. r. o (výroba a montáž výrobkov z plastov), Čmilko, s. r. o (výroba výrobkov zo včelích produktov), euDEAL Zifčák, s. r. o (výroba odevov a odevných doplnkov), Lakšmanova spoločnosť, s. r. o (výroba mlynských výrobkov) a niekoľko ďalších prevádzok.

Priemyselným centrom nadregionálneho významu, kam za prácou dochádzajú aj obyvatelia Prašíc, je okresné mesto Topolčany. Sú tu lokalizované viaceré priemyselné podniky, z ktorých sú najvýznamnejšie napr. Decodom, a.s. (výroba nábytku). Do roku 2010 bol v prevádzke aj pivovar Topvar, ktorý však výrobu presunul do Veľkého Šariša. Z novších odvetví sa v Topolčanoch etablovali napr. subdodávatelia automobilového priemyslu ako Zizala Lichtsysteme (vývoz a výroba automobilových svetiel), prípadne Yura Corporation (káblkové systémy pre automobily).

Priemyselná výroba v obci, podobne ako aj v celom mikroregióne SOTDUM, zaostáva za dominantným odvetvím výrobnnej sféry, ktorým je poľnohospodárstvo. Pre priemyselnú výrobu väčšieho rozsahu sa vhodný areál s dostatočnou infraštruktúrou momentálne v obci nenachádza. Vhodné priestory však môžu vzniknúť v budovách PPD Prašice, v miestnej časti Nový Svet, ktoré sa využívali v živočíšnej výrobe a v súčasnosti nie sú využité.

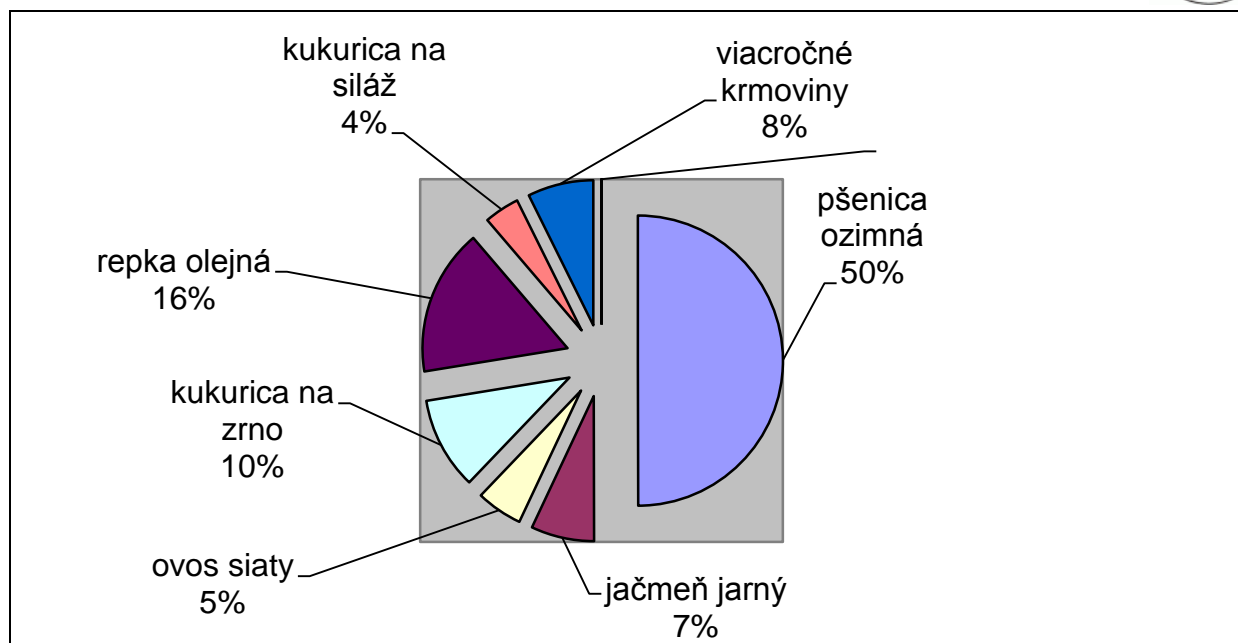
Tabuľka č. 26 - Najväčší zamestnávateľia v obci

Názov	Počet zamestnancov	Zameranie
PPD Prašice	117	poľnohospodárstvo
Jurton s.r.o.	24	drevospracujúca firma
COOP Jednota s.d.	12	obchod

Zdroj: OcÚ Prašice

PPD v súčasnosti hospodári na výmere 4 778,76 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 4 535,63 ha ornej pôdy a 243,13 ha trvalých trávnatých porastov v 14 obciach. Najväčšie výmery poľnohospodárskej pôdy družstvo obhospodaruje v obciach Prašice (1001,96 ha), Jacovce (743,41 ha), Veľké Bedzany (635,63 ha). PPD Prašice má veľmi dobre rozvinutú rastlinnú výrobu. Samostatná obec Prašice sa vyznačuje vysokým podielom ornej pôdy - 87 % (v okrese Topolčany je podiel ornej pôdy (89,62 %). Na ornej pôde PPD Prašice sa pestuje prevažne pšenica ozimná (2032,8 ha), jačmeň jarný (286,32 ha), ovos siaty (209,47 ha), kukurica na zrno (418,31 ha), repka olejná (663,68 ha), kukurica na siláž (159,79 ha) a viacročné krmoviny (298,32 ha). V pestovaní v uvedených plodín družstvo dosahuje pomerne vysoké hektárové úrody. V roku 2008 družstvo pestovalo i slnečnicu ročnú. V súčasnosti sa viac špecializuje na pestovanie repky olejnej. Hektárová úroda a produkcia poľnohospodárskych plodín je ovplyvnená najmä veľkosťou osevných plôch plodín.

Graf č. 6 - Využitie ornej pôdy v PPD Prašice

Zdroj: OcÚ Prašice

Tabuľka č. 27 - Veľkosti obci obhospodarovaných PPD Prašice v roku 2011

Obec	Orná pôda (v ha)	Trvalé porasty (v ha)	trávnaté (v ha)	Poľnohospodárska pôda (v ha)
Bojná	175,55	19,72		195,27
Jacovce	740,32	3,09		743,41
Kuzmice	144,09	-		144,09
Krušovce	37,79	-		37,79
Malé Bedzany	227,87	0,25		228,12
Nemečky	135,62	34,42		170,04
Norovce	38,07	-		38,07
Prašice	928,4	73,56		1001,96
Tesáre	390,88	44,98		435,86
Topolčany	78,76	-		78,76
Tovarníky	17,04	-		17,04
Tvrdomestice	517,66	41,73		559,39
Veľké Bedzany	629,44	6,19		635,63
Velušovce	474,14	19,19		493,33
Spolu	4535,63	243,13		4778,76

Zdroj: OcÚ Prašice

Živočišná výroba má svoju produkciu spotrebuje veľkú časť rastlinnej výroby, tzn. je energeticky náročnejšia. Živočišná výroba tvorí spolu s rastlinnou výrobou dve rovnocenné zložky hrubej poľnohospodárskej produkcie. Preto je najvýhodnejší stav, keď obe výroby sú v rovnováhe.

Družstvo sa zaoberá chovom hovädzieho dobytku a chovom hydiny. V roku 2011 chovalo 1183 kusov hovädzieho dobytku. Družstvo produkuje prevažne mäso a mlieko. Priemerná ročná dojivosť je zhruba 6844 litrov mlieka. V roku 2010 družstvo dalo do prevádzky automat na predaj mlieka v Topolčanoch na Bernolákovej ulici. V roku 2012 automat z Topolčian presunuli do obce Velušovce. Všeobecné trendy v živočišnej výrobe v SR postihli i PPD Prašice. Z roka na rok dochádza postupnému znižovaniu stavov takmer všetkých hospodárskych zvierat. V roku 2008 družstvo chovalo už iba 1295 kusov ošípaných a od roku 2009 je chov ošípaných už zrušený.

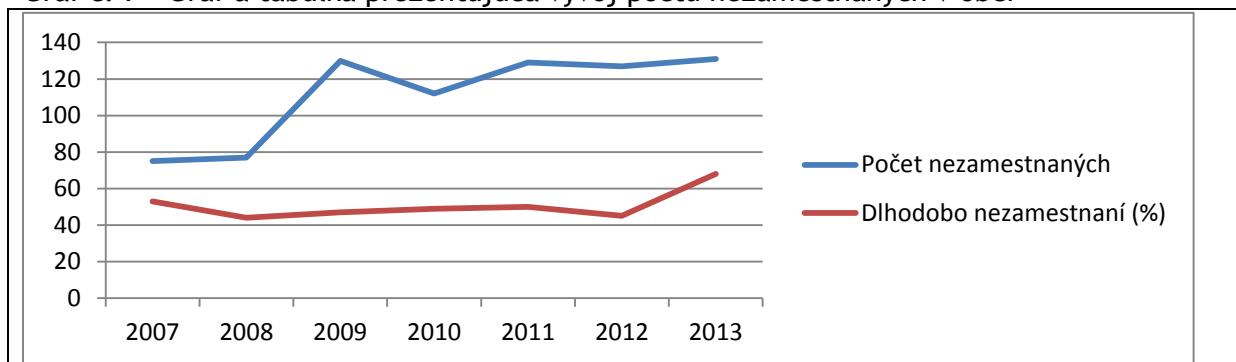

Ďalším predmetom činnosti PPD Prašice je spracovanie poľnohospodárskych plodín na výrobu kŕmnych zmesí. Kŕmne zmesi družstvo vyrába pre vlastnú spotrebu ako aj na predaj. Z vlastných krmív predáva lucerkovú senáž, seno, kukuričnú siláž a lucerkové úsušky. Ďalším predmetom činnosti je činnosť chemického agro laboratória, kde sa robia rozborý pôdy, krmív, kŕmnych zmesí a nadzemných častí rastlín.

Okrem družstva sa poľnohospodárskou výrobou zaoberajú aj štyria samostatne hospodáriaci roľníci (SHR). Najrozšírenejším výrobným zameraním v ich prípade je rastlinná a živočíšna výroba. Medzi samostatne hospodáriacich roľníkov patria napr.: Okša Tomáš, Štefkovič Jaroslav, Okša Jaromír, Štefkovič Jozef.

Ekonomickú úroveň odráža okrem iného aj miera nezamestnanosti. Nasledujúci graf a tabuľka odrážajú mieru nezamestnanosti v obci Prašice.

Graf č. 7 - Graf a tabuľka prezentujúca vývoj počtu nezamestnaných v obci

Zdroj: OcÚ Prašice

Tabuľka č. 28 - Veľkosti obci obhospodarovaných PPD Prašice v roku 2011

Miera nezamestnanosti v obci	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet nezamestnaných	75	77	130	112	129	127	131
% dlhodobo nezamestnaných z počtu nezamestnaných	53	44	47	49	50	45	68

Zdroj: OcÚ Prašice

Z tabuľky a grafu vidieť, že nezamestnanosť v obci stále stúpa. Tento negatívny jav môže byť spôsobený nedostatkom pracovných príležitostí v rámci obce pre jej obyvateľov. Podiel dlhodobo nezamestnaných je približne 50%, avšak v posledných rokoch stúplo na 68 %.

Štruktúra obyvateľstva z hľadiska ekonomiky ako aj rozdelenie EAO a popis sú podrobnejšie spomínané v kapitole Obyvateľstvo.

Tabuľka č. 29 - Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa odvetví hospodárstva v roku 2011 v obci Prašice

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby		do zamestnania
	spolu	z toho dochádza	

Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	52	44
Lesníctvo a ťažba dreva	17	14
Výroba potravín	37	32
Výroba nápojov	1	1
Výroba textilu	1	1
Výroba odevov	21	14
Výroba kože a kožených výrobkov	7	5
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	20	19
Výroba papiera a papierových výrobkov	4	4
Tlač a reprodukcia záznamových médií	1	1
Výroba chemikálií a chemických produktov	5	4
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	7	4
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	9	6
Výroba a spracovanie kovov	5	4
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	15	11
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	7	5
Výroba elektrických zariadení	17	16
Výroba strojov a zariadení i. n.	10	9
Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby	
	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	49	41

Výroba ostatných dopravných prostriedkov	1	1
Výroba nábytku	60	57
Iná výroba	4	2
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	6	6
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	13	10
Zber, úprava a dodávka vody	11	10
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	2	2
Výstavba budov	17	12
Inžinierske stavby	8	7
Špecializované stavebné práce	56	43
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	16	15
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	31	26
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	69	56
Pozemná doprava a doprava potrubím	27	23
Vodná doprava	1	0
Skladové a pomocné činnosti v doprave	17	13
Poštové služby a služby kuriérov	11	9
Ubytovanie	14	11
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	25	22
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	6	5
Informačné služby	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	7	5

Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	2	2	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	2	1
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	1	1	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	6	6
Činnosti v oblasti nehnuteľností	3	2	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	81	67
Právne a účtovnícke činnosti	12	8	Vzdelávanie	75	69
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	9	8	Zdravotníctvo	37	33
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	10	6	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	15	13
Reklama a prieskum trhu	3	2	Sociálna práca bez ubytovania	2	2
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	1
Prenájom a lízing	6	5	Činnosti herní a stávkových kancelárií	2	2
Sprostredkovanie práce	1	1	Športové, zábavné a rekreačné činnosti	5	4
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	2	1	Činnosti členských organizácií	6	5
Bezpečnostné a pátracie služby	6	3	Ostatné osobné služby	9	8
			Nezistené	38	20

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Najväčšie percento zamestnaného obyvateľstva pracuje v odvetví verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie. Vzdelávanie a maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov sú ďalšie najrozsiahlnejšie odvetvia zamestnanosti obyvateľov obce Prašice. Zdravotníctvo, výroba nábytku, výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov, špecializované stavebné práce a pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým patria medzi odvetvia, v ktorých pracuje väčšie množstvo obyvateľov žijúcich v obci Prašice.

Ekonomicky aktívni občania pracujú v miestnych podnikoch, či v súkromných alebo v štátnych, aj v poľnohospodárskom družstve. Väčšina občanov však za prácou dochádza denne alebo týždenne, niekedy aj v dlhších intervaloch do okolitých miest, obcí - Topolčany, Nitra, no aj do vzdialenejších miest. Veľa občanov odchádza za prácou aj do zahraničia.

Nasledujúca tabuľka odráža údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Topolčanoch, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie, ktorú mesačne doručuje obciam (tento údaj nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu nedostatočných informácií a z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných občanov).

Z dostupných informácií je zostavený prehľad o počte nezamestnaných v topolčianskom okrese, uvedený v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka č. 30 - Prehľad o počte nezamestnaných v okrese Topoľčany

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nezamestnaní spolu	4410	3316	2826	2969	4896	4662	4859	5 317
Miera evidovanej nezamestnanosti spolu %	10,13	7,75	6,56	7,01	11,32	11,00	11,61	12,80
Miera evidovanej nezamestnanosti mužov %	9,94	7,45	6,16	6,44	11,20	11,39	11,77	12,85
Miera evidovanej nezamestnanosti žien %	10,37	8,11	7,04	7,70	11,48	10,52	11,42	12,75

Zdroj: UPSVaR Topoľčany

Miera evidovanej nezamestnanosti v sledovaných rokoch rastie. Toto možno považovať za negatívny jav. Najnižšia miera evidovanej nezamestnanosti bola v roku 2007. Naopak najvyššiu úroveň dosiahla nezamestnanosť v roku 2012.

Ak ide o rok 2015, tak v marci spomínaného roku bola miera nezamestnanosti v topoľčianskom okrese 12,06 %. Oproti februáru 2015 klesla o 0,26 percentuálneho bodu. Medziročne miera nezamestnanosti klesla o 1,22 percentuálneho bodu (v marci 2014; 13,28%). Stav disponibilných uchádzačov o zamestnanie (UoZ) dosiahol v marci 2015 počet 325 171 osôb. Miera nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu UoZ dosiahla v marci 2015 hodnotu 13,70 %. Stav celkového počtu UoZ dosiahol v marci 2015 369 455 osôb.

V uvedených údajoch sa prejavuje nárast počtu uchádzačov o zamestnanie, čo spôsobuje celosvetová kríza, rušenie pracovných miest, celých prevádzok a výrobných fabriek.

V obci Prašice je primerané zastúpenie živnostníkov ale i firiem. Ich existencia na území obce vplýva na finančné možnosti obce, najmä z pohľadu miestnych daní a poplatkov.

Tabuľka č. 31 - Firmy a služby v obci Prašice

Názov	Sídlo	Popis
Kaderníctvo Eva lišková	1.mája 142, Prašice (budova obecného úradu)	Kadernícke služby
Potraviny Ivan Paluš	1.mája 119, Prašice	Predaj potravinárskeho tovaru
Predajňa rozličného tovaru	1.mája 170, Prašice	Predaj tovaru : <ul style="list-style-type: none"> • farby-laky • záhradkárské potreby • železiarstvo • domáce potreby • papiernictvo, drogeria • elektroinštalačný materiál • vodoinštalačný materiál

Pizzeria Pizza Jolly	1. mája 142 , Prašice	Stravovacie služby , dovoz pizze
Fa Discovery Zuzana	-	Výroba a predaj športových trofejí a pohárov
COOP Jednota (2x)	1. mája 153, Prašice Slnečná 107, Prašice	Predaj potravinárskeho tovaru

Zdroj: OcÚ Prašice

Majetok obce

V nasledujúcej tabuľke možno vidieť, že hospodárenie obce Prašice je prevažne efektívne. Schodok v obecnom rozpočte vznikol v roku 2009. Naopak najvyšší prebytok obec eviduje v roku 2013. Obec sa snaží riadiť svoje financie efektívne.

Tabuľka č. 32 - Vývoj stavu rozpočtu obce v rokoch 2008-2013

	2008 v tis. SK	2009 v Eur	2010 v Eur	2011 v Eur	2012 v Eur	2013 v Eur
Prijmy celkom	56.196	2.292.227	1.996.673	1.874.149	1.494.210	1.641.460
Výdavky celkom	54.700	2.302.659	1.995.013	1.861.409	1.487.790	1.551.610
Hospodárenie obce	1.496	-10.432	+1.660	+12.740	+6.420	+89.850
Z TOHO						
Bežné príjmy	29.519	1.129.217	988.162	1.015.552	1.117.950	1.180.190
Bežné výdavky - obec	15.022	554.600	580.645	503.634	607.440	483.800
Bežné výdavky - ZŠ	11.867	484.475	419.202	439.598	485.930	512.665
Stav bežného rozpočtu	2.630	90.142	-11.685	+72.320	+24.580	+183.725
Kapitálové príjmy	7.433	491.377	829.587	802.430	349.375	457.830
Kapitálové výdavky	26.316	945.057	912.545	819.610	256.420	463.345
Stav kapitálového rozpočtu	- 18.883	- 453.680	- 82.958	- 17.180	+92.955	-5.515
Príjmové finančné operácie	19.244	671.633	178.924	56.167	26.885	3.440
Výdavkové finančné operácie	1.495	318.527	82.621	98.567	138.000	91.800
Stav z finančn	17.749	353.106	+96.303	-42.400	-111.115	-88.360

ých operácií						
--------------	--	--	--	--	--	--

Zdroj: OcÚ Prašice

Tabuľka č. 33 - Rozpočet za rok 2014

Príjmy	Suma v Eur
Bežné príjmy	1 104 295,00
Kapitálové príjmy	53 275,00
Príjmové finančné operácie	7 400,00
Vlastné príjmy RO s právnou subjektivitou - neinv. popl.	0,00
Rozpočtové príjmy obce spolu:	1 164 970,00
Mimorozpočtové príjmy obce:	21 085,00
Mimorozpočtové príjmy ZŠ:	115 595,00
PRÍJMY CELKOM:	1 301 650,00

Výdavky	Suma v Eur
Bežné výdavky	1 013 315,00
Kapitálové výdavky	58 875,00
Výdavkové finančné operácie	92 780,00
Vlastné výdavky RO s právnou subjektivitou - neinv. popl.	0,00
Rozpočtové výdavky obce spolu:	1 164 970,00
Mimorozpočtové výdavky obce:	21 085,00
Mimorozpočtové výdavky ZŠ:	115 595,00
VÝDAVKY CELKOM:	1 301 650,00

Zdroj: OcÚ Prašice

Hospodárenie obce v roku 2014 bolo vyrovnané. Obec vo financiách neeviduje žiadny prebytok a ani schodok.

Celková nadobúdacia hodnota majetku obce Prašice k 31. 12. 2014 je 12 541 345,61€. Celková posledná účtovná hodnota majetku je 8 809 308,57 €. Na celkovej hodnote majetku sa najvyššou mierou podieľa dlhodobý hmotný majetok a v rámci neho nehnuteľný majetok. V sledovanom období rokov 2010 - 2014 obec disponovala 7 druhmi majetku.

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o obecnom majetku v spomínaných rokoch 2010 - 2014. Ako vidíme, viac ako 90% zdrojov obce je viazaných v dlhodobom majetku, čo jej nedáva veľký priestor na intenzívnu investičnú aktivitu. Dlhodobý majetok obce sa od roku 2010 mierne znižoval - predstavujú ho najmä budovy, stavby a pozemky, pričom rok 2014 zaznamenáva najnižšiu hodnotu. Obežný finančný majetok tvoria bežné účty, peniaze sú vysoko likvidné. Ten naopak v sledovanom období vzrastal.

Tabuľka č. 34 - Majetok obce a jeho vývoj

Majetok					
	2010	2011	2012	2013	2014
dlhodobý hmotný	7 845 594,00	7 807 113,00	7 542 834,53	7 626 785,15	7 337 412,86
- pozemky	2 517 842,00	2 484 907,00	2 470 471,41	2 442 244,86	2 304 419,60
- budovy, stavby	4 535 898,00	4 415 793,00	4 791 508,27	4 456 274,97	4 751 994,19
- inventár	73 535,00	60 989,00	44 926,77	39 076,82	23 829,22
- dopravné prostriedky	5 588,00	9 953,00	5 687,00	3 062,00	437,00

- drobný DHM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- ostatný HM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
dlhodobý nehmotný	4 155,00	1 987,00	0,00	54,37	2 824,07
dlhodobý finančný	395 392,00	409 178,00	409 178,75	409 178,75	395 392,47
obežný majetok	566 896,00	982 057,00	1 006 086,27	1 003 093,71	1 067 334,68

Zdroj: OcÚ Prašice

Obec nedisponuje žiadnymi budovami ani pozemkami, ktoré by boli vhodné na podnikateľské účely a investičné príležitosti.

ZDRUŽENIA A ORGANIZÁCIE NA ÚZEMÍ OBCE

V obci Prašice vykonáva svoju činnosť Poľovnícke združenie Brezina, ktoré obhospodaruje poľovný revír výmery 2 334,67 ha v obciach Prašice, Velušovce, Závada, Podhradie, Nemečky a Tvrdomestice. V poľovnom revíri prevažuje srnčia, jelenia, diviacia zver a z drobnej zveri zajac, bažant a jarabica.

Obrázok č. 22 - Sada obrázkov - Poľovnícke združenie Brezina

Zdroj: OcÚ Prašice

Kultúru v obci obohacuje Folklórny súbor Prašičan, ktorý bol založený v roku 1976. Prezentuje kultúrne zvyky a ľudové tradície. Očotnícke divadlo, ktoré má už takmer 90 rokov, má v obci tiež výraznú tradíciu. V záujme zvyšovania informovanosti obce sa vydávajú dvakrát ročne Prašické novinky. Od roku 2003 je zriadená i Prašická izba tradícií. Nachádza sa v nej Prašická spáľňa (postel', skriňa, komoda na šaty), hlinené hrnce, figurína v krojoch, kolovrat, poľnohospodárske náradie - cepy, vidly, hrable a iné predmety.

Obrázok č. 23 - Folklórny súbor Prašičan

Zdroj: OcÚ Prašice

Obrázok č. 24 - Sada obrázkov z Ochotníckeho divadla

Zdroj: OcÚ Prašice

Obec má aj Kynologický klub. Ten bol založený v roku 1985 a od roku 1993 prešiel pod novovzniknutý Zväz športovej kynológie. Ako základná organizácia je klub registrovaný od roku 1999 na Ministerstve vnútra SR ako samostatný subjekt. Od roku vzniku až dodnes bolo v klube registrovaných 97 členov. Medzi registrovanými sa nachádzajú nielen dospelí, ale aj mládež. Za posledné obdobie bolo vyškolených 8 členov na funkciu výcvikár-figurant.

Kynologický klub usporiadal stoštrnásťkrát skúšky z výkonu, zúčastnilo sa ich 59 psovodov, z tohto počtu uspelo 45. Za samostatnosti klubu sa usporiadalo trinásť ročníkov Branného viacboju kynológov, z toho posledných šesť ročníkov je pod záštitou obce a nazýva sa „O pohár starostu obce Prašice“. Od roku 1992 pravidelne každý rok usporiadávajú „Preteky prašických kynológov“. Pri týchto príležitostiach boli pozvaní aj kynológovia zo Švajčiarska a Belgicka. Služobnú kynológiu reprezentovala armáda Belgického kráľovstva, armáda Českej republiky, armáda Slovenskej republiky, polícia a železničná polícia. Členovia klubu sa zúčastňujú i súťaží v iných kluboch, kde dosahujú tiež dobré výsledky. Výcvik psov pre športovú kynológiu sa predvádza pravidelne jedenkrát týždenne.

Obrázok č. 25 - Kynologický klub

Zdroj: OcÚ Prašice

V obci sa tiež nachádza Združenie bývalých urbárikov, alebo pozemkové spoločenstvo Prašice. Tento výbor rieši vlastnícke vzťahy. Zaoberá sa tým, ako ich treba vysporiadať, aby mohla prebehnúť podľa zákona reštitúcia, pretože obec má v súčasnosti uzáveru katastra z dôvodu ROEPu.

V obci Prašice sa nachádzajú aj hudobné skupiny. Medzi najpopulárnejšie patrí The Machines of God. Pôvodným zámerom bolo, aby vznikla skupina, ktorá by vystupovala ako oddychová skupina na spiestrenie víkendov. Kapela neskôr začala tvoriť vlastné skladby a odohrala aj prvé koncerty. Po prvých koncertoch sa rozhodli, že skúsia preraziť na slovenskej rock-metalovej scéne. Pribrali nového bubeníka a klavesáka. Od tejto doby sa snažia pracovať na

nových skladbách a hrať na koncertoch. Tiež by chceli nahrat' štúdiový materiál na väčšiu prezentáciu kapely, ktorá by im pomohla presadiť sa na väčších koncertoch a festivaloch. Ďalšie veľmi známe kapely sú MONASTERY, TORMENT. Táto kapela odohrala desiatky koncertov po Slovensku aj so zahraničnými kapelami napr. z Česka, Maďarska, Talianska či Mexika.

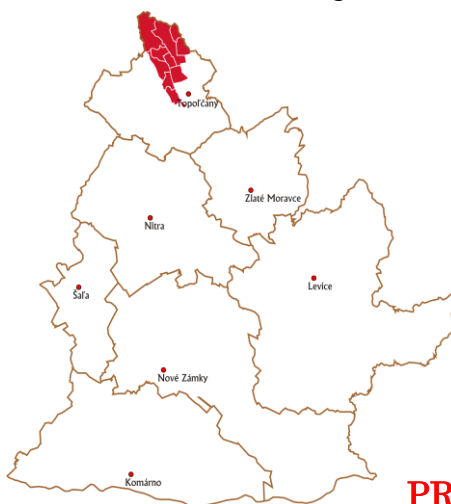
Obrázok č. 26 - Skupina The Machines of God

Zdroj: OcÚ Prašice

Obec Prašice má aj OFK a je členom MAS SOTDUM, Tríbečsko-inoveckého regiónu (TIR) a Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS). Združenie obcí Tríbečsko - Inoveckého regiónu (TIR) združuje 49 obcí okresu Topolčany a mesto Topolčany. MAS SOTDUM združuje obce ako Prašice, Jacovce, Tesáre, Nemečky, Velušovce, Podhradie, Závada, Tvrdomestice a mesto Topolčany. Na základe ďalšej iniciatívy starostov obcí sa postupne pripojili v roku 1998 aj obce Kuzmice a Nemčice. V roku 2008 sa pridružili obce Tovarníky a Krušovce. V súčasnosti má MAS SOTDUM 31 členov, z toho 13 z verejného, 7 z podnikateľského a 11 z občianskeho sektora. Väčšia časť obcí má zastúpenie verejného, súkromného a občianskeho sektora.

Obrázok č. 27 - Umiestnenie MAS SOTDUM v rámci regiónu

Zdroj: internet

VYHODNOTENIE

OBDOBIA A PHSR OBCE PRAŠICE

PREDCHÁDZAJÚCEHO

Obec Prašice mala vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2007-2013, v ktorom boli stanovené a určené rôzne aktivity, ktoré sa mali počas týchto rokov realizovať. V priebehu rokov 2007-2013 sa však vyskytli viaceré faktory, ktoré do určitej miere ovplyvňovali, či sa plánované aktivity zrealizujú alebo nie. Vplyv niektorých faktorov zapríčinil, že nie všetky aktivity v obci mohli byť realizované.

Plánované aktivity v predchádzajúcom období 2007-2013

Obec Prašice mala naplánované rôzne aktivity, ktoré chcela v tomto období realizovať. Aktivity možno rozdeliť do niekoľkých väčších oblastí resp. opatrení, ktoré sú uvedené v jednotlivých tabuľkách. V každom z týchto opatrení možno nájsť jednotlivé aktivity, ktorú spadajú pod túto oblasť resp. opatrenie.

Svoju pozornosť obec sústredovala približne rovnako rovnomerne na každú oblasť. V každom opatrení resp. v každej oblasti sa snažila obec sformulovať rovnako veľa aktivít a venovať im rovnako veľkú pozornosť.

Nasledujúca tabuľka ukazuje jednotlivé hlavné opatrenia resp. oblasti a zároveň aj príslušné aktivity, ktoré mala obec v pláne počas obdobia 2007-2013 zrealizovať. Realizácia jednotlivých aktivít bola naplánovaná na roky 2007-2013 a bola ovplyvňovaná vo väčšine prípadov výškou dotácie zo štátneho rozpočtu alebo fondov Európskej únie.

Tabuľka č. 35 - Plánované opatrenia a aktivity v PHSR na obdobie 2007-2013

Cieľ 6.1.1	Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
Vytvoriť materiálne, finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci. Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel. Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami. Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v obci. Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem. Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít obcou. Spracovanie podnikateľského zámeru obce. Príprava podmienok pre založenie podnikateľských subjektov. Založenie podnikateľských subjektov. Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie predajní zmiešaného tovaru. Výstavba čerpacej stanice v obci. Rozšírenie predajní s potravinárskym tovarom. Rozšírenie predajní s textilom. Zriadenie cukrárne. Inštalácia bankomatu. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba priestorov pre zriadenie prevádzok reštaurácií a kaviarní. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba turistických ubytovní. Výstavba ubytovacieho zariadenia hotelového typu. Výstavba ubytovacích zariadení v obci. Rekonštrukcia hotela Duchonka a ďalších objektov pre rozvoj CR.	

Cieľ 6.1.2	Podpora tradičných odvetví priemyslu.
Podpora rozvojových zámerov súkromnej sféry, ktoré sú v súlade s potrebami rozvoja obce a ktoré sú efektívne z pohľadu tvorby nových pracovných miest. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia vodovodných sietí, odpadovej infraštruktúry, elektrických rozvodov. Rekonštrukcia cestnej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia hál a budov.	

Cieľ 6.1.3	Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov na tento účel. Návrh alternatív rozvoja existujúcich priemyselných zón. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia priemyselných zón. Vypracovanie podnikateľského plánu, projektovej dokumentácie a štúdie uskutočniteľnosti. Obstaranie technológie.	

Cieľ 6.1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby
------------	---

a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Spracovanie technickej dokumentácie.
Zateplenie budov výrobných prevádzok.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba malých vodných elektrární.
Výstavba malých slnečných elektrární.
Využitie geotermálnej energie pre hospodárske účely.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba bioplynovej stanice o výkone 500 kW.

Cieľ 6.1.5 Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Výstavba viacúčelových športových ihrísk.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia historických budov.
Výstavba termálneho kúpaliska.
Výstavba príjmového areálu.
Oplotenie ATC.
Sanácia unimobuniiek a výstavba chatovej osady.
Rekonštrukcia areálu Duchonky - chodníky.
Rekonštrukcia a údržba porastov v areáli.
Výstavba osvetlenia v areáli Duchonky.
Rekonštrukcia autokempingu.
Výstavba krytého športového komplexu s plavárňou, saunou, a inými atrakciami.
Rekonštrukcia sociálnych zariadení na Duchonke.

Cieľ 6.1.6 Podpora inovácií a technologických transferov.

Nákup novej technológie do hospodárskeho dvora PD.
Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti.
Obstaranie technológie.
Nákup novej technológie v podnikoch potravinárskej výroby.
Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti.
Obstaranie technológie.

Cieľ 6.1.7 Podpora spoločných služieb pre podnikateľov.

Výkup súkromných pozemkov pre uskutočnenie investičnej výstavby.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia investičnej výstavby prípravy pozemkov - inžinierske siete.
Výstavba výrobných a montážnych hál.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba budov.
Obstaranie zariadení.

Cieľ 6.2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba obchvatu.
 Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia miestnych komunikácií.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba cyklotrás.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba komunikácie.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba infraštruktúry.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba infraštruktúry.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia cestných komunikácií.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia zastávok.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba chodníkov.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba cesty.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Inštalácia tabúl.
 Inštalácia retardérov.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia chodníka.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba parkoviska.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia ciest.

Cieľ 6.2.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry

Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Príprava pozemkov a inžinierskych sietí.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Inštalácia kamerového systému.
 Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
 Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v obci.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia centrálnej zóny obce.
 Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
 Rekonštrukcia mostov a lávok.
 Spracovanie technickej dokumentácie.
 Výber dodávateľa - verejná súťaž.
 Inštalácia bezdrôtového rozhlasu.
 Vybudovať rozvody obecného rozhlasu na báze vysielača v časti Okšov Mlyn, Nový Svet a RO Duchonka.
 Spracovanie technickej dokumentácie.
 Realizácia protieróznych opatrení.
 Spracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia porastov.
 Spracovanie technickej dokumentácie.
 Oživenie zóny.
 Výsadba drevín.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výkon pozemných prác.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výkon pozemných prác.
 Výsadba zelene.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výkon pozemných prác.
 Výsadba zelene.
 Spracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia domu smútku.
 Rekonštrukcia oplotenia cintorína.
 Výstavba chodníkov a úprava verejnej zelene.
 Ozvučenie cintorína.
 Rozšírenie cintorína.
 Spracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba zóny.
 Spracovanie technickej dokumentácie.
 Výkon stavebných prác.
 Výstavba vysielačov.

Cieľ 6.3.1 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.
Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.
Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.
Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.
Lokalizácia čiernych skládok.
Likvidácia skládok.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výber vhodnej lokality a výstavba kompostoviska.
Zabezpečenie kontajnerov.
Materiálne zabezpečenie.
Realizácie osvetly.

Cieľ 6.3.2 Informovanosť a poradenstvo

Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
Prezentácia a šírenie osvetly v oblasti životného prostredia.

Cieľ 6.3.3 Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.

Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Výkon pozemných prác.
Výstavba kanalizácie.
Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.
Pravidelný monitoring vodovodnej siete.
Zabezpečiť rekonštrukciu vodovodu na Ul. 1. mája, Družstevná, Žalmanová, ATC a RO Duchonka.
Výkon pozemných prác.
Výstavba kanalizácie.
Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Výkon pozemných prác.
Výstavba kanalizácie.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba protizáplavových poldrov, hrádz, atď..
Analýza súčasného stavu.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Spevnenie a regulácia korýt miestnych potokov.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba siete.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba nádrží.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výkon prác.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba vodojemu.

Cieľ 6.3.4 Ochrana ovzdušia

Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Cieľ 6.4.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia - výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia - výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Výber lokality.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba nájomných bytov.
Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia - výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia - výstavba / rekonštrukcia budovy pre zariadenie poskytujúce sociálne služby.
Zabezpečenie priestorov.
Obstaranie vnútorného vybavenia.

Cieľ 6.4.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.
Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie priestorov.
Zabezpečiť v súčinnosti s okresným mestom a spádovou obcou pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.

Analýza dopytu po uvedených službách.
Zabezpečenie personálnych kapacít, priestorov a finančných prostriedkov.
Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.
Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Analýza dopytu po uvedených službách.
Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie priestorov.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia strediska.
Priestorové zabezpečenie.

Cieľ 6.4.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Finančné a personálne zabezpečenie.
Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.
Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

Cieľ 6.5.1 Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Technické zabezpečenie IS.
Tvorba základného SW na komunikáciu občan - samospráva - podnikateľské subjekty.
Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e - služieb v obci.
Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.
Zriadenie verejných prístupových bodov v obci.
Budovanie verejného Internetu v obci.

Cieľ 6.5.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.
Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.
Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

Cieľ 6.6.1 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.

Výmena sklených výplní.
Zateplenie budov.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia strechy / výstavba priestorov.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia vonkajších ihrísk.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia sietí.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia / výstavba priestorov na uskutočnenie mimoškolskej činnosti.
Zabezpečenie vybavenia.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba ihrísk.
Zabezpečenie priestorov.
Obstaranie vnútorného vybavenia.
Nákup výpočtovej techniky.
Nákup prezentačnej a výpočtovej techniky.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia telocvične.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba ihriska.
Obstaranie vnútorného vybavenia.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie triedy.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia budovy.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia interiérov.

Cieľ 6.6.2. Trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba viacúčelového ihriska.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia infraštruktúry.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba trás.
Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.

Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
 Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
 Zabezpečenie personálnych kapacít.
 Zabezpečenie priestorového vybavenia.
 Zabezpečenie materiálového vybavenia.
 Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.
 Zabezpečenie podmienok pre rozvoj organizovaného športu v obci.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia infraštruktúry.
 Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba infraštruktúry.
 Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba infraštruktúry.
 Spracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba areálu.

Cieľ 6.7.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia a prestavba infraštruktúry.
 Výber vhodných objektov.
 Vyradenie vlastníckych vzťahov.
 Rekonštrukcia a vybavenie expozícií.
 Zabezpečenie personálnych kapacít.
 Výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselného dvora.
 Zabezpečenie personálnych kapacít.
 Materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrohistorickou hodnotou.
 Zabezpečenie personálnych kapacít.
 Výber vhodných trás.
 Spracovanie technickej dokumentácie.
 Realizácia výstavby.
 Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.
 Finančné a personálne zabezpečenie.
 Personálne zabezpečenie.
 Spracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba centra.
 Personálne a finančné zabezpečenie.

Cieľ 6.7.2 Organizačné zabezpečenie

Personálne a finančné zabezpečenie.
 Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Cieľ 6.7.3 Propagácia v oblasti kultúry

Personálne a finančné zabezpečenie.
 Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
 Personálne a finančné zabezpečenie.
 Spracovanie bulletinu.
 Finančné zabezpečenie.
 Obsahová analýza www stránky.
 Priebežná aktualizácia www stránky.

Cieľ 6.8.1 Účinná propagácia obce.

Finančné zabezpečenie.
 Obsahová analýza www stránky.
 Priebežná aktualizácia www stránky.
 Personálne a finančné zabezpečenie.
 Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
 Personálne a finančné zabezpečenie.
 Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.
 Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách obce.
 Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Cieľ 6.8.2 Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Spracovanie technickej dokumentácie.
 Vybudovanie zón.
 Výstavba chodníkov.
 Výstavba viacúčelových športových ihrísk.
 Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia pamiatok.
 Výstavba termálneho kúpaliska.
 Výstavba príjmového areálu.

Oplotenie ATC.
Sanácia unimobuniiek a výstavba chatovej osady.
Rekonštrukcia areálu Duchonky - chodníky.
Rekonštrukcia a údržba porastov v areáli.
Výstavba osvetlenia v areáli Duchonky.
Rekonštrukcia autokempingu.
Výstavba krytého športového komplexu s plavárňou, saunou, a inými atrakciami.
Rekonštrukcia sociálnych zariadení na Duchonke.

Cieľ 6.8.3 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu.

Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie personálnych kapacít.

Zdroj: OcÚ Prašice

Obec Prašice si v PHSR na obdobie 2007-2013 naplánovala realizáciu aktivít priebežne počas tohto obdobia. V predchádzajúcom PHSR neboli stanovené k jednotlivým aktivitám konkrétne roky. Niektoré aktivity sa realizovali priebežne, iné aktivity boli naplánované na dlhšie časové obdobie, realizácia niektorých aktivít bola stanovená zase strednodobo. Zodpovednosť za všetky plánované aktivity v PHSR na obdobie 2007-2013 prevzala obec.

Realizované projekty obce

Obec Prašice postupne realizovala svoje aktivity, ktoré si naplánovala v PHSR na obdobie rokov 2007-2013. Zrealizovanie plánovaných aktivít pomohlo rozvoju obce ako takej a prispelo k zvýšeniu spokojnosti obyvateľov žijúcich v obci.

Nasledujúca tabuľka prehľadne odráža tie aktivity, ktoré si obec stanovila a dokázala ich aj naplniť.

Tabuľka č. 36 - Naplnenie plánovaných aktivít obce Prašice

Plánované aktivity v PHSR 2007 - 2013	Rok realizácie príp. krátky popis	Financovanie v €	
		Vlastné zdroje	Poskytnuté externé zdroje
Vytvoriť materiálne, finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v obci - zrealizované v rokoch 2012-2013	realizátor MAS SOTDUM	0	15 937 (NSK)
Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel - zrealizované v rokoch 2012-2013	realizátor MAS SOTDUM	0	15 937 (NSK)
Podpora rozvojových zámerov súkromnej sféry, ktoré sú v súlade s potrebami rozvoja obce a ktoré sú efektívne z pohľadu tvorby nových pracovných miest	príprava rekonštrukcie MK Nový svet - k priemyselnému parku	cca 100 000	15 937
Vypracovanie technickej dokumentácie	vypracovaná kanalizácia komplet obec a napojenie RO Duchonka, rekonštrukcia vodovodu ul.1.mája, Partizánska	23 235	0
Rekonštrukcia vodovodných sietí, odpadovej infraštruktúry, elektrických rozvodov - realizácia rekonštrukcie vodovodu v obci - MK Partizánska, realizácia výstavy kanalizácie v obci podľa projektov	vodovod ZsVS Topolčany - investícia do rekonštrukcie MK Partizánska	51 737,70	602 739 Environmentálny fond
Rekonštrukcia cestnej infraštruktúry - MK Partizánska, spojnice Prašice Tvrdomestice, II:trieda - NSK Nitra	dotácia z MF SR	25 581,76	21 000 Úrad vlády SR
Projekt MK Partizánska, Slniečna	vypracovanie technickej dokumentácie -	6 120,00	0

Rekonštrukcia miestnych komunikácií	prebehla rekonštrukcia MK Partizánska a spojnice Prašice-Tvrdomestice	25 581,76	21 000 Úrad vlády SR
Výstavba cyklotrás - výstavba prebehla v obci /MK Rajča/, Rekonštrukcia zastávok - zrealizované čiastočne v centrálnej zóne, Rekonštrukcia chodníka, Výstavba parkoviska - zrealizované čiastočne pred OcÚ a pri nájomných bytoch	pripravuje sa projekt na DUCHONKE (cyklotrasy)	43 615 + 19 981,26 (parkovisko pred OcÚ)	745 880 Regionálny operačný program
Vypracovanie technickej dokumentácie - vypracovaný projekt v centrálnej zóne - rekonštrukcia zastávok SAD, rekonštrukcia chodníka Rajča, Rozšírenie zberného parkoviska pri Duchonke, pred obecným úradom a nájomnými domami		17 985	Regionálny operačný program
Inštalácia retardérov	inštalované pri MŠ	33,75	1 500 Nadácia Allianz
Rozšírenie intravilánu obce pre výstavbu IBV v smere na Tvrdomestice	vypracovanie technickej dokumentácie - zahrnuté v Územnom pláne	2 237	6 440 MDVRR SR
Inštalácia kamerového systému	zrealizovaná I.Etapa v roku 2013	1 299,93	5000 MV SR
Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu	5 000	0
Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v obci, Realizácia a údržba parkovej úpravy v obci	I. Etapa ROP - Regenerácia sídiel, II. Etapa - vlastné zdroje	37 574	745 880
Rekonštrukcia mostov a lávok	vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu	5 000	0
Rekonštrukcia centrálnej zóny obce	ukončená v roku 2011	37 574	745 880
Inštalácia bezdrôtového rozhlasu	I. Etapa zrealizovaná + vybudovať rozvody obecného rozhlasu na báze vysielača v časti Okšov Mlyn, Nový Svet a RO Duchonka - vysielačky zrealizované na MK Okšovská a Novosvetská	1 626	12 945 MF SR
Realizácia protierózných opatrení	spracovanie technickej dokumentácie - I.Etapa nad MK Slnčaná	4 726,44	0
Oživenie parkovej zóny na cintoríne	spracovanie technickej dokumentácie	170 985	0
Riešenie úpravy infraštruktúry v zmysle STN na ulici Družstevná	spracovanie technickej dokumentácie	6 000	0
Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci, Výstavba kompostoviska, Zabezpečenie veľkoobjemových kontajnerov		40	3 000 000 v rámci PZPSO OP ŽP
Zabezpečiť likvidáciu čiernych skládok v obci	lokalizácia čiernych skládok	10 000	0
Výstavba dažďovej kanalizačnej siete	vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu, Výkon pozemných prác; výstavba kanalizácie - aktivity sa realizujú priebežne s dotácií Envirofónu	1 400	21 505 Environmentálny fond
Výstavba splaškovej kanalizácie na Duchonke	vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. výkon pozemných prác. výstavba kanalizácie - v roku 2014 bolo zrealizované prepojenie kanalizácie Prašice - Duchonka a aktuálne sa pripravuje projekt na Duchonku	107 000	0
Výstavba protizáplavových opatrení	spracovanie technickej dokumentácie, výstavba protizáplavových poldrov, hrádz, atď. - dokumentácia Slnčaná	4 726,44	0

Výstavba nájomných bytov v obci	výber locality, vypracovanie technickej dokumentácie. výstavba nájomných bytov - 7BJ a 2x8BJ	995 881	348 664 ŠFRB
Rekonštrukcia budovy zdravotného strediska	vypracovanie technickej dokumentácie, Rekonštrukcia strediska - zrealizované	0	105 000 SIEA - Energetická efektívnosť vo verejných budovách
Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy	realizované v rámci členského v RVC Nitra	0	RVC Nitra
Rekonštrukcia budovy materskej školy Rekonštrukcia sietí v škole, rekonštrukcia sociálnych zariadení Podpora mimoškolskej činnosti Výstavba ihriska nad MŠ a rekonštrukcia dopravného ihriska Zriadenie nových priestorov pre obecnú knižnicu a rozšírenie knižničného fondu Zriadenie nových počítačových učební Vybavenie miestností prezentačnou technikou Rekonštrukcia telocvične Výstavba dopravného ihriska Zriadenie odborných učební v základnej škole Rekonštrukcia budovy základnej školy Rekonštrukcia interiérov budovy základnej školy - dlažby, obklady, sociálne zariadenia	výmena sklených výplní, zateplenie budovy, spracovanie technickej dokumentácie; rekonštrukcia vonkajších ihrísk; rekonštrukcia sietí; rekonštrukcia výstavby priestorov na mimoškolskú činnosť; obstaranie vnútorného vybavenia knižnice - presun do budovy OcÚ; nákup výpočtovej a prezentačnej techniky; rekonštrukcia telocvične (budova - ROP, podlaha - Úrad vlády SR a MŠ SR, kúrenie vlastné zdroje); zriadené triedy IT, jazyková; rekonštrukcia budovy a interiérov ZŠ	167 670	666 862 ROP MK SR
Rekonštrukcia strechy materskej školy	vybudovanie podkrovných priestorov	23302	ROP
Výstavba viacúčelového ihriska Vybudovanie multifunkčného ihriska, tenisového kurtu Rekonštrukcia telocvične Zriadenie fitness centra	výber locality a spracovanie technickej dokumentácie + realizácia	28 144	39832 Úrad vlády SR
Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce	obsahová analýza a priebežná aktualizácia	160/rok	0
Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu	výstavba termálneho kúpaliska; výstavba príjmového areálu. oplatenie ATC; sanácia unimobuniiek a výstavba chatovej osady; rekonštrukcia areálu Duchonky - chodníky; rekonštrukcia a údržba porastov v areáli; výstavba osvetlenia v areáli Duchonky; rekonštrukcia autokempingu; výstavba krytého športového komplexu s plavárňou, saunou a inými atrakciami; rekonštrukcia sociálnych zariadení na Duchonke - zrealizovaná výstavba nových sociálnych zariadení	19726	244 638

Zdroj: OcÚ Prašice

Obec Prašice sa uchádzala aj o projekty, ktoré neboli úspešne zrealizované, alebo ostali v zásobníku projektov a čaká sa na uvoľnenie, respektíve získanie financií na ich realizáciu. Aj napriek tomu, že v obci sa nepodarilo zrealizovať niektoré plánované aktivity, obec zrealizovala ďalšie iné aktivity, ktoré v PHSR na roky 2007-2013 neboli naplánované.

Obec plánuje realizovať aj ďalšie projekty, ktoré prispievajú k rozvoju obce a zvýšeniu spokojnosti domácich obyvateľov. Plánované projekty zvýšia technickú, ale aj občiansku vybavenosť a celkový vzhľad obce. Obec sa stane atraktívnejšou nielen pre svojich obyvateľov, ale aj širšie okolie samotnej obce a jej návštevníkov. Na najbližšie obdobie sú pripravené projektové zámery, ktoré sú popísané v programovej časti dokumentu.

VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU

Za účelom zistenia názorov miestnych obyvateľov o spokojnosti a kvalite života v obci Prašice bol uskutočnený dotazníkový prieskum, ktorý umožnil obyvateľom vyjadriť názory na jednotlivé oblasti života v obci a zároveň navrhnúť možnosti riešenia problémov, ktoré v obci vnímajú.

Dotazníkový prieskum má za úlohu pomôcť predstaviteľom obce Prašice pri hľadaní možností na zlepšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom zistenia ich potrieb. Dotazníkový prieskum predstavuje dôležitý nástroj pri definovaní rozvojových priorít a cieľov obce Prašice v ďalšom období. Vyplnenie dotazníkov pomôže zlepšiť oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, pričom pri stanovovaní ďalšieho smerovania obce sa bude vychádzať aj z týchto podkladov.

Dotazníkový prieskum prebiehal v dvoch formách - v tlačenej podobe a v elektronickej podobe. Tlačená verzia dotazníkov bola roznesená prostredníctvom zástupcov Obecného úradu v Prašiciach do domácností a následne zozbieraná a odovzdaná na vyhodnotenie. Elektronický online dotazník bol zverejnený na webovej stránke obce, kde ho vyplňali občania obce, ktorí sa preklikli na zverejnený odkaz.

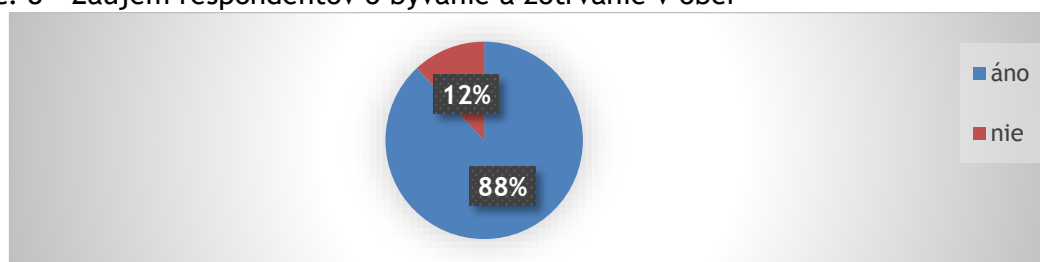
Tlačený dotazník

Charakteristika respondenta

Dotazníkový prieskum sa skladá z niekoľko častí. V prvej časti sme sa zamerali na „charakteristiku respondenta“. V danej časti sme zisťovali základné informácie o respondentovi a to pohlavie, vek a miesto pracoviska. Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo presne 68 % žien a 32 % mužov. Dotazníkový prieskum objasní návrhy a názory obyvateľov obce v rôznych vekových skupinách, čo umožní realizovať aktivity pre ďalší rozvoj obce.

V obci Prašice si svoju budúcnosť vie predstaviť až 88 % opýtaných respondentov, čo predstavuje veľmi pozitívnu situáciu. Presne 12 % opýtaných respondentov nám uviedlo, že neplánujú svoju budúcnosť stráviť v obci Prašice. Z nasledovných údajov nám vyplýva, že obyvatelia obce majú záujem tráviť budúcnosť v obci, čo je veľmi priaznivé pre obec.

Graf č. 8 - Záujem respondentov o bývanie a zotrvanie v obci

Zdroj: vlastné spracovanie

Nasledujúca tabuľka nám udáva vekové skupiny, prostredníctvom ktorých sme zistili vekovú štruktúru respondentov obce Prašice.

Tabuľka č. 37 - Vekové skupiny respondentov

Vek respondenta	Počet respondentov
15-19	0
20-29	8
30-39	10

40-49	10
50-59	9
60-65	7
65 a viac	23

Zdroj: vlastné spracovanie

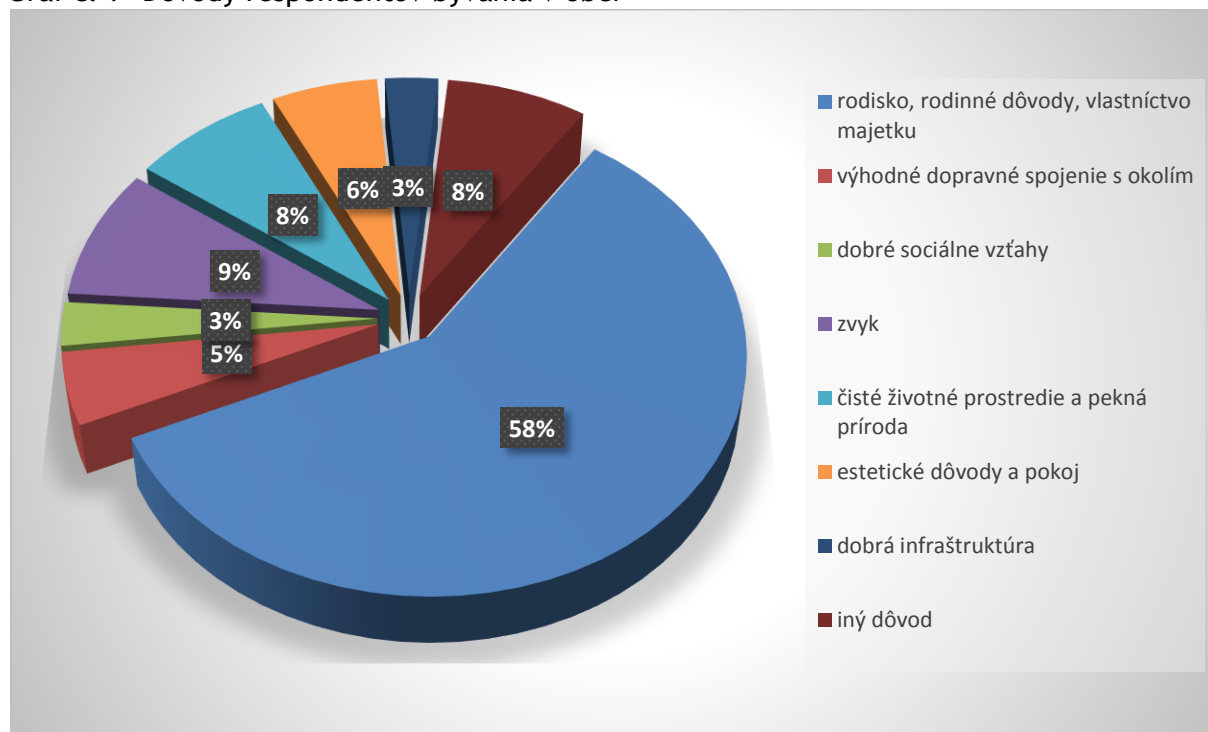
Najvyššie zastúpenie v dotazníkovom prieskume predstavuje veková skupina 65 a viac rokov a naopak najnižšie zastúpenie vykazuje veková skupina 15 - 19 rokov, nakoľko sa prieskumu nezúčastnil ani jeden respondent v danej vekovej skupine. Na základe odpovedí opýtaných respondentov možno vydedukovať, že väčšina obyvateľov obce realizuje ekonomickú aktivitu mimo obce, presnejšie v iných okresných mestách ako je Nitra, Trnava atď. Podstatná časť obyvateľstva dochádza za prácou do okresného mesta Topolčany.

Obec ako miesto bývania

V druhej časti dotazníkového prieskumu bol cieľ nasledovný a to zistiť, ako obyvatelia obce Prašice vnímajú danú obec ako miesto svojho trvalého bydliska. Primárnym cieľom bolo zistiť, čo obyvateľov obce motivuje k tomu, aby v danej obci zotrvali a naopak, čo je dôvodom ich prípadného odšťahovania sa. V dotazníkovom prieskume sa respondenti mohli tiež vyjadriť k jednotlivým službám obce.

Najviac obyvateľov obce Prašice vykazuje dĺžku bývania v danej obci až 20 - 40 rokov, čo predstavuje pozitívne zistenie. Z nasledujúcich odpovedí respondentov možno konštatovať, že viac ako polovica obyvateľov (56 %) je viazaná k obci práve tým, že predstavuje ich rodisko, obyvatelia tu majú rodinné zázemie a vlastnia tu nehnuteľnosti. V ostatných možnostiach bolo nízke percentuálne zastúpenie, z čoho vyplýva že obyvatelia im neprpisujú hlavný dôvod bývania, zotrvania v obci.

Graf č. 9- Dôvody respondentov bývania v obci

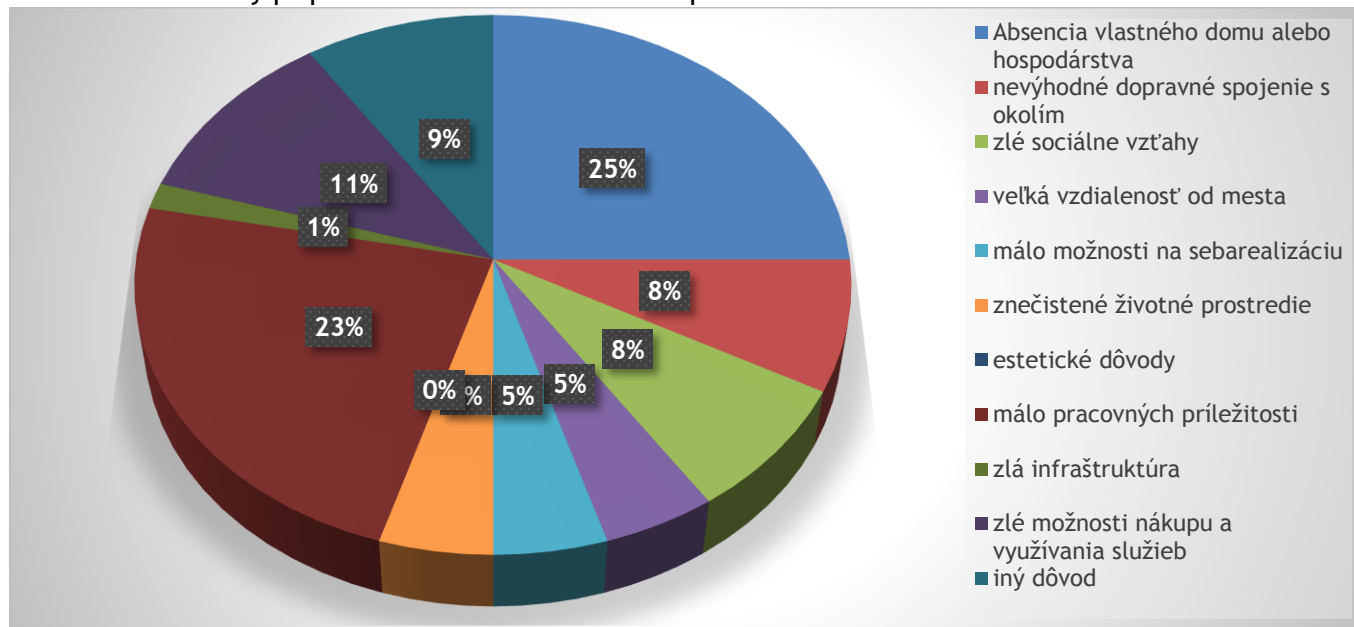
Zdroj: vlastné spracovanie

Medzi hlavné dôvody prípadného odšťahovania sa obyvateľov z obce respondenti najviac uviedli absenciu vlastného domu a málo pracovných príležitostí v obci. Z ďalších dôvodov

boli uvedené aj dôvody ako nevýhodné dopravné spojenie s okolím, zlé sociálne vzťahy, zlé možnosti nákupu a využívania služieb a iné. Zlá infraštruktúra, málo možnosti na sebarealizáciu, znečistené životné prostredie, veľká vzdialenosť od mesta, estetické dôvody nepovažujú respondenti k hlavnému dôvodu odťahovania sa z obce Prašice.

Graf č. 10 - Dôvody prípadného odťahovania sa respondentov z obce

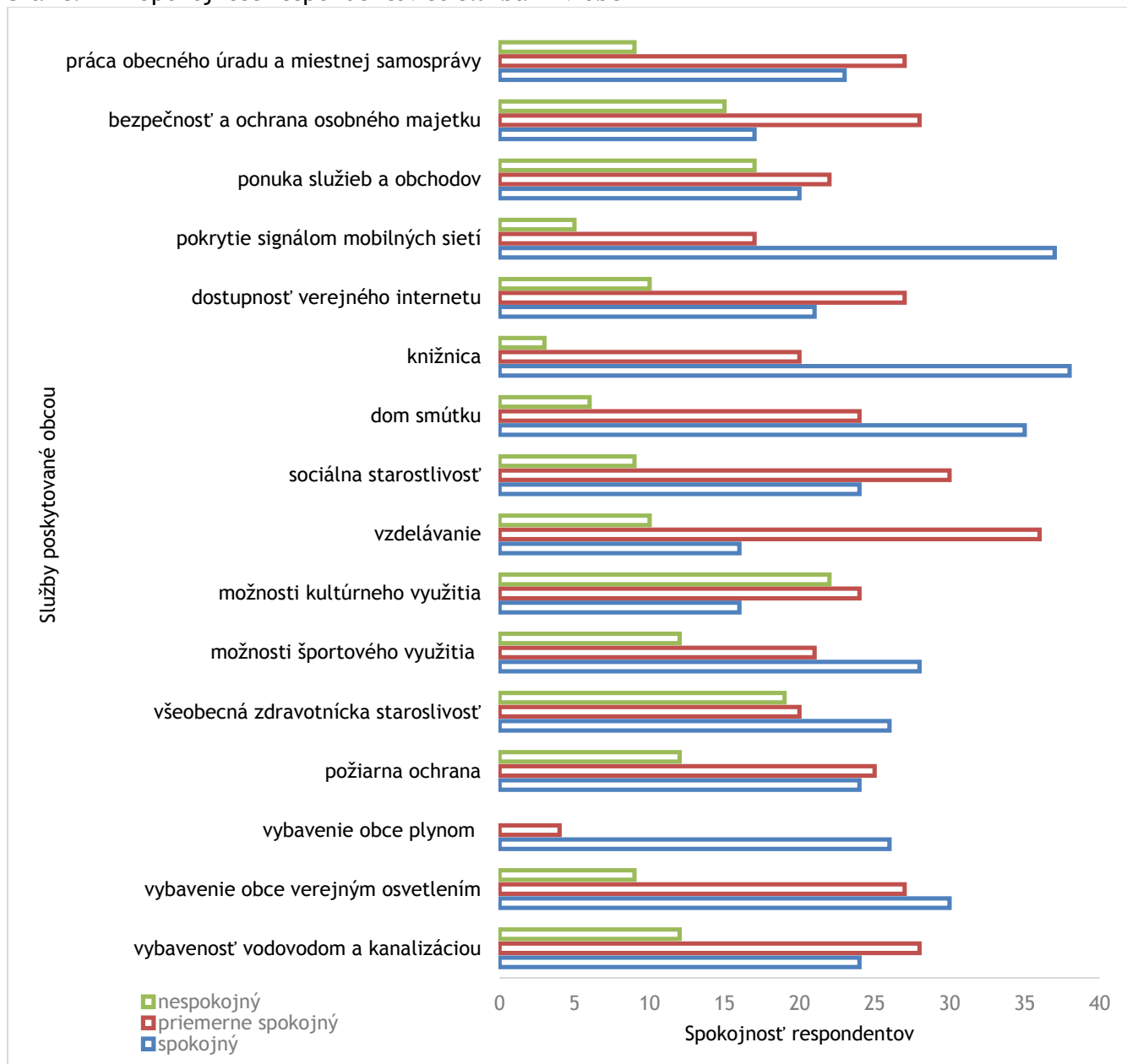

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri zabezpečení dobrej kvality života v obci je potrebné vedieť spokojnosť obyvateľov so službami v obci. Práve preto ďalšími kategóriami, ktoré boli skúmané dotazníkovým prieskumom, bola technická a sociálna infraštruktúra. Na základe odpovedí opýtaných respondentov sme zistili, že obyvatelia obce sú najviac spokojní s vybavenosťou obce verejným osvetlením, plynom, všeobecnou zdravotníckou starostlivosťou, knižnicou a pokrytím signálom mobilných sietí. Z dotazníkového prieskumu vyplýva, že obyvatelia sú najmenej spokojní s možnosťami kultúrneho vyžitia, s ponukou služieb a obchodov a s bezpečnosťou a ochranou osobného majetku v obci.

Graf č. 11 - Spokojnosť respondentov so službami v obci

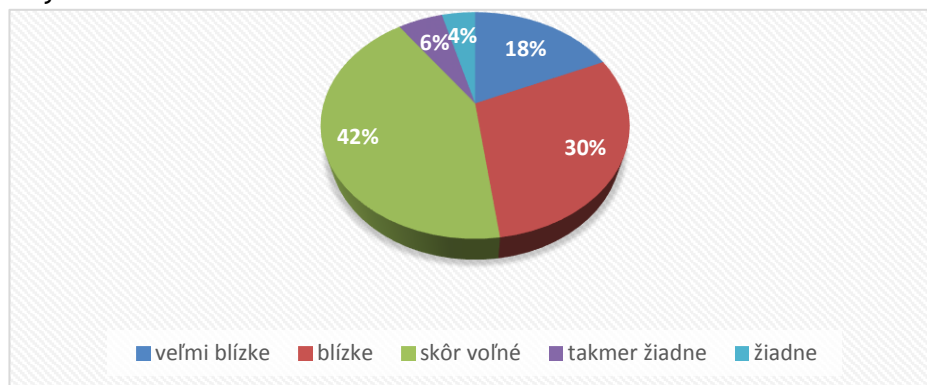
Zdroj: vlastné spracovanie

Obec ako sociálny priestor

Celková spokojnosť obyvateľov so službami obce a kvalita života obyvateľov v obci do značnej miery ovplyvňuje aj vzájomné susedské vzťahy a zapojenie obyvateľov do rozvojových aktivít obce. Nasledovné ukazovatele tvoria tretiu časť dotazníkového prieskumu. Väčšina opýtaných respondentov (42 %) uviedlo, že v obci sú susedské vzťahy skôr voľné. Zároveň 30 % opýtaných respondentov sa priklonilo k tomu, že v obci majú obyvatelia medzi sebou blízke susedské vzťahy.

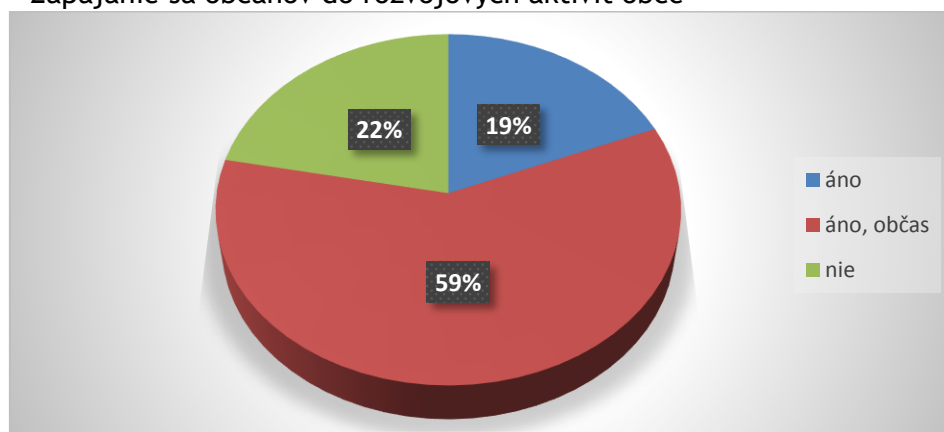
Graf č.12 - Vzťahy v susedstve

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri skúmaní záujmu respondentov o dianie a život v obci a zapájanie sa do rozvojových činností obce sa 59 % respondentov priklonilo k odpovedi „áno občas“ z čoho vyplýva, že vyše polovica obyvateľstva obce má záujem o dianie v obci a tiež sa občas zapájajú do rozvojových činností obce, čo predstavuje pozitívne zistenie.

Graf č.13 - Zapájanie sa občanov do rozvojových aktivít obce

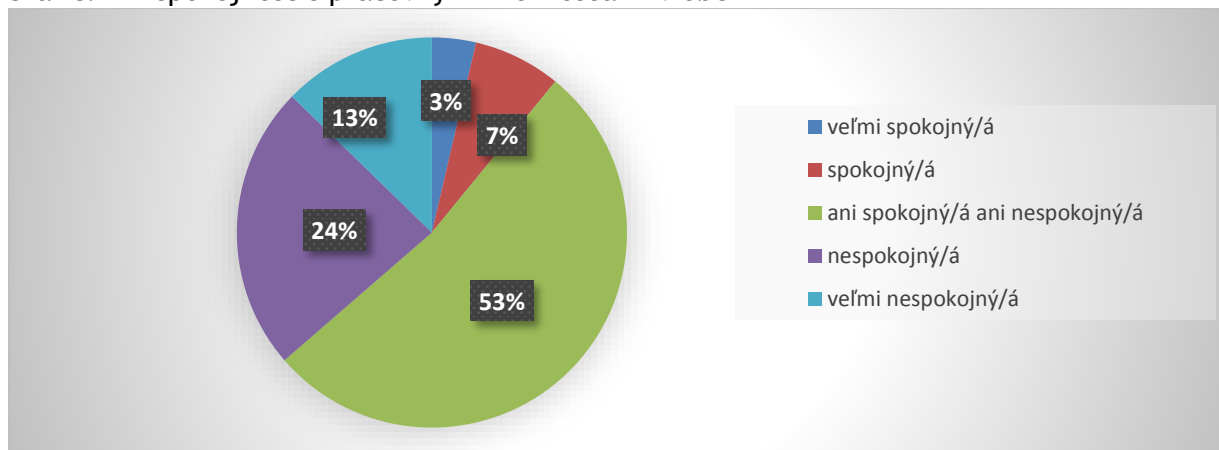
Zdroj: vlastné spracovanie

Väčšina opýtaných respondentov (34 %) uviedla, že medzi hlavné dôvody, prečo sa nezapájajú do rozvojových činností obce, je nedostatok voľného času. Taktiež 21 % opýtaných respondentov sa priklonilo k tomu, že majú nedostatok informácií, ktoré poskytuje miestna samospráva a nevedia, ako sa zapojiť do rozvojových činností. V dotazníkovom prieskume sme uviedli otázku „Čo by Vás motivovalo, aby ste sa zapojili do rozvojových aktivít obce?“ Väčšina opýtaných respondentov uviedla, že práve finančná odmena a väčšia aktivita obecného úradu by ich motivovala dostatočne nato, aby sa zapojili do rozvojových aktivít obce.

Súčasťou tretej časti dotazníkového prieskumu je i spokojnosť respondentov s pracovnými možnosťami v obci. Viac ako polovica opýtaných respondentov (53 %) sa priklonila k odpovedi „ani spokojný/á ani nespokojný/á“. Z opýtaných respondentov 24 % uviedlo, že sú nespokojní s pracovnými možnosťami v obci. K odpovedi „som spokojný“ s pracovnými možnosťami obce sa priklonilo 7 % opýtaných respondentov.

Graf č. 14- spokojnosť s pracovnými možnosťami v obci

Zdroj: vlastné spracovanie

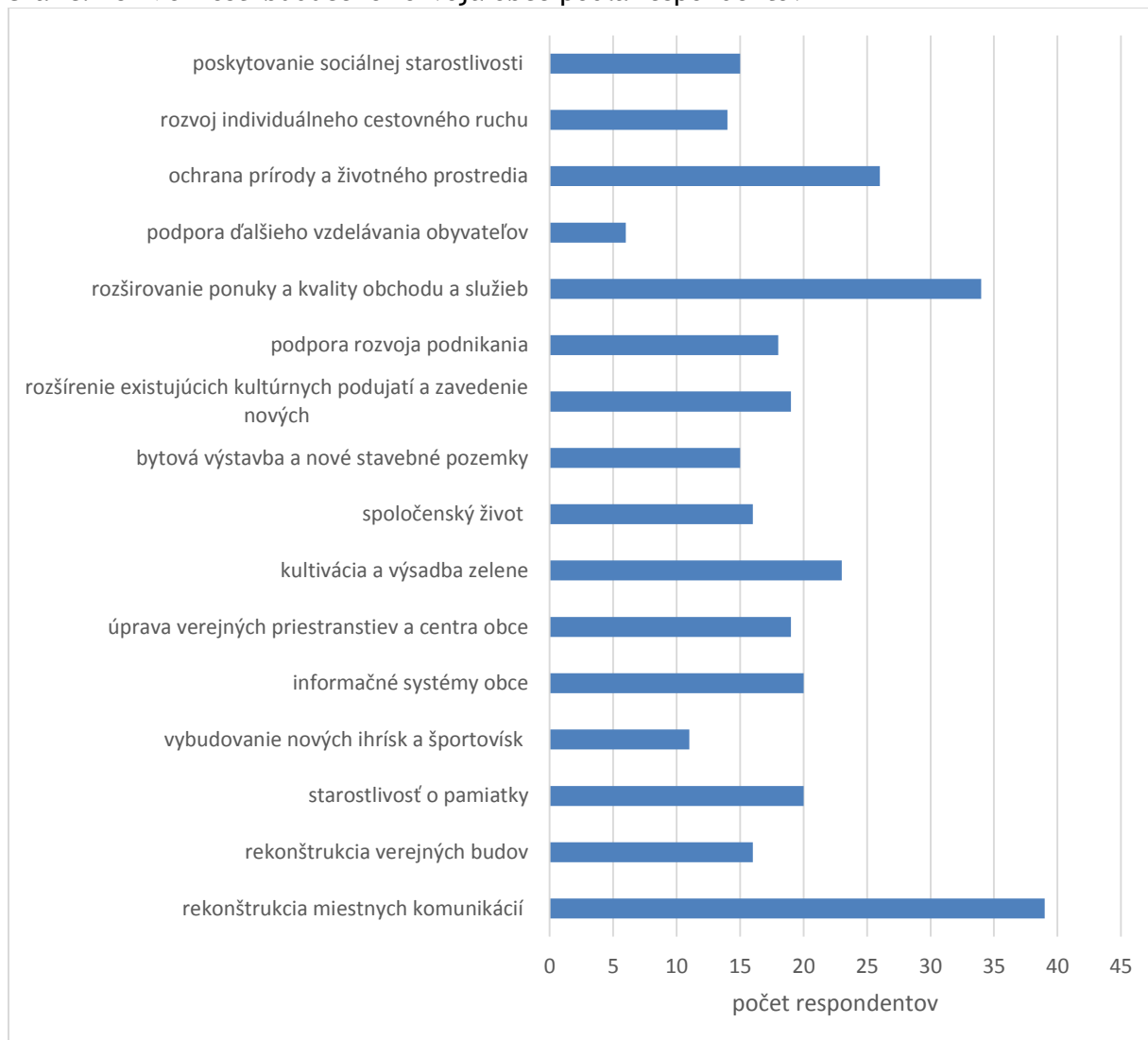
Obec a jej rozvoj

Rozvoj je pre obec jeden z najdôležitejších indikátorov. Pre rozvoj obce je veľmi dôležité poznať názor obyvateľov obce, akým smerom by sa mala obec uberať, v akých aktivitách a službách by sa mala obec presadzovať, aby daný rozvoj mal pozitívny dopad nielen na obec, ale aj na samostatných obyvateľov obce.

Ako najviac akútnu oblasť, na ktorú by sa mal sústrediť rozvoj obce, obyvatelia vnímajú rekonštrukciu miestnych komunikácií a rozširovanie ponuky a kvality obchodu a služieb. Medzi dôležité oblasti rozvoja obce patrí tiež kultivácia a výsadba zelene, ochrana prírody a životného prostredia i zlepšenie informačných systémov obce. Podľa opýtaných respondentov presne na tieto oblasti by sa mal zamerať budúci rozvoj obce Prašice.

Graf č. 15- Možnosti budúceho rozvoja obce podľa respondentov

Zdroj: vlastné spracovanie

V tretej časti dotazníkového prieskumu sme uviedli otvorenú otázku „Čo by ste zmenili, keby ste sa stali starostom obce?“ Prostredníctvom tejto otázky mali možnosť obyvatelia obce uviesť návrhy a postrehy, ktoré by zlepšili rozvoj obce Prašice. Väčšina opýtaných respondentov nám uviedla odpoveď, že by zmodernizovali informačný systém obce Prašice, obnovili a podporili rozvoj cestovného ruchu v rekreačnej oblasti Duchonka a vymenili alebo sprísnilu pracovnú morálku pracovníkov obecného úradu Prašice.

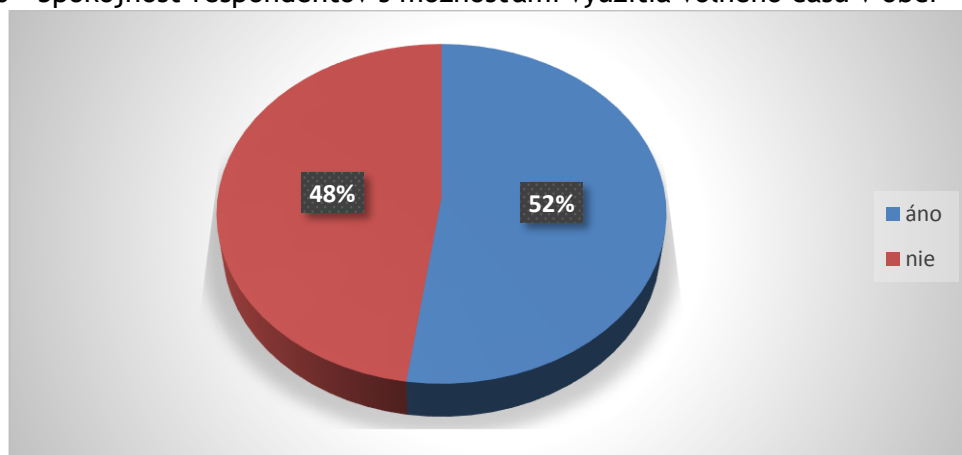
Mládež na vidieku

Poslednú časť dotazníkového prieskumu sme venovali časti mládež na vidieku. Respondentov sme dali otázku, či je v ich obci vytvorený priestor na využívanie voľného času pre deti a mládež. Presne 52 % opýtaných respondentov v dotazníkovom prieskume sa priklonilo k odpovedi „áno, v obci sa nachádza takýto priestor“. A práve opačnú situáciu nám vykazuje 48 % opýtaných respondentov, ktorý uviedli, že obec nedisponuje takýmto priestorom pre deti a mládež. Pri spokojnosti s využitím možností obce pre mládež a podpory významu mládeže na vidieku sa najviac opýtaných respondentov (45 %) priklonilo k odpovedi „ani spokojný ani nespokojný“. Presne 33 % respondentov sa priklonilo k odpovedi, že sú spokojní s využitím možnosťami obce pre mládež.

Z opýtaných respondentov nám presne 52 % uviedlo, že sú spokojní s možnosťami využitia ich voľného času v obci a 48 % opýtaných respondentov nám uviedlo opak, z čoho vyplýva, že sú nespokojní s možnosťami využitia ich voľného času v obci.

Graf č.16 - Spokojnosť respondentov s možnosťami využitia voľného času v obci

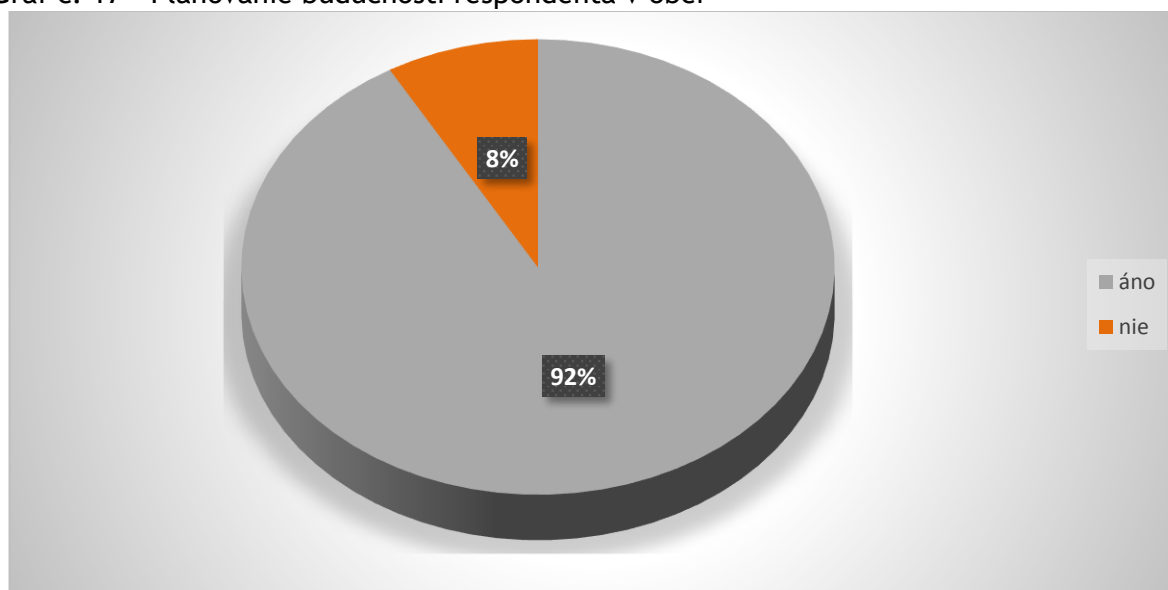
Zdroj: vlastné spracovanie

Poslednou otvorenou dotazníkovou otázkou bola otázka „Čo by ste chceli v obci zmeniť alebo vybudovať pre lepšie využitie voľného času?“ Na danú otázku neodpovedal ani jeden z opýtaných respondentov v obci Prašice.

Elektronický online dotazník

Z celkového počtu 12 respondentov plánuje stráviť svoju budúcnosť v obci až 11 opýtaných respondentov, čo predstavuje 92 %. Jeden respondent uviedol, že svoju budúcnosť neplánuje stráviť v obci Prašice. Z nasledujúcich výsledkov možno uviesť, že obyvatelia majú veľký záujem zotrvať v obci aj nasledujúce roky, čo predstavuje veľmi pozitívne zistenie. Elektronického dotazníka sa zúčastnilo 58 % žien a 42 % mužov.

Graf č. 17 - Plánovanie budúcnosti respondenta v obci

Zdroj: vlastné spracovanie

Veková štruktúra v obci bola sledovaná prostredníctvom vekových skupín uverejnených v tabuľke.

Tabuľka č. 38 - Veková štruktúra respondentov

Vek respondenta	Počet respondentov
15-19	0
20-29	4
30-39	5
40-49	2
50-59	1
60-65	0
65 a viac	0

Zdroj : vlastné spracovanie

Graf č. 18 - Veková štruktúra respondentov

Zdroj: vlastné spracovanie

Elektronického dotazníkového prieskumu sa zúčastnili opýtaní respondenti v rôznych vekových skupinách. Najviac respondentov, ktorí sa verejnej mienky zúčastnili, boli vo vekovej skupine od 30 - 39 rokov a od 20 - 29 rokov. Práve naopak, vo vekovú skupinu od 15 - 19 rokov a od 60 - 65, 65 a viac rokov nevykazuje ani jeden z opýtaných respondentov. Z hľadiska miesta pracoviska polovica opýtaných respondentov uviedlo, že pracujú v okresnom meste Topolčany. Druhá najväčšia časť opýtaných respondentov uviedla, že dochádzajú za prácou do iného mesta ako je Bratislava, Nitra a Banská Bystrica.

Obec ako miesto bývania

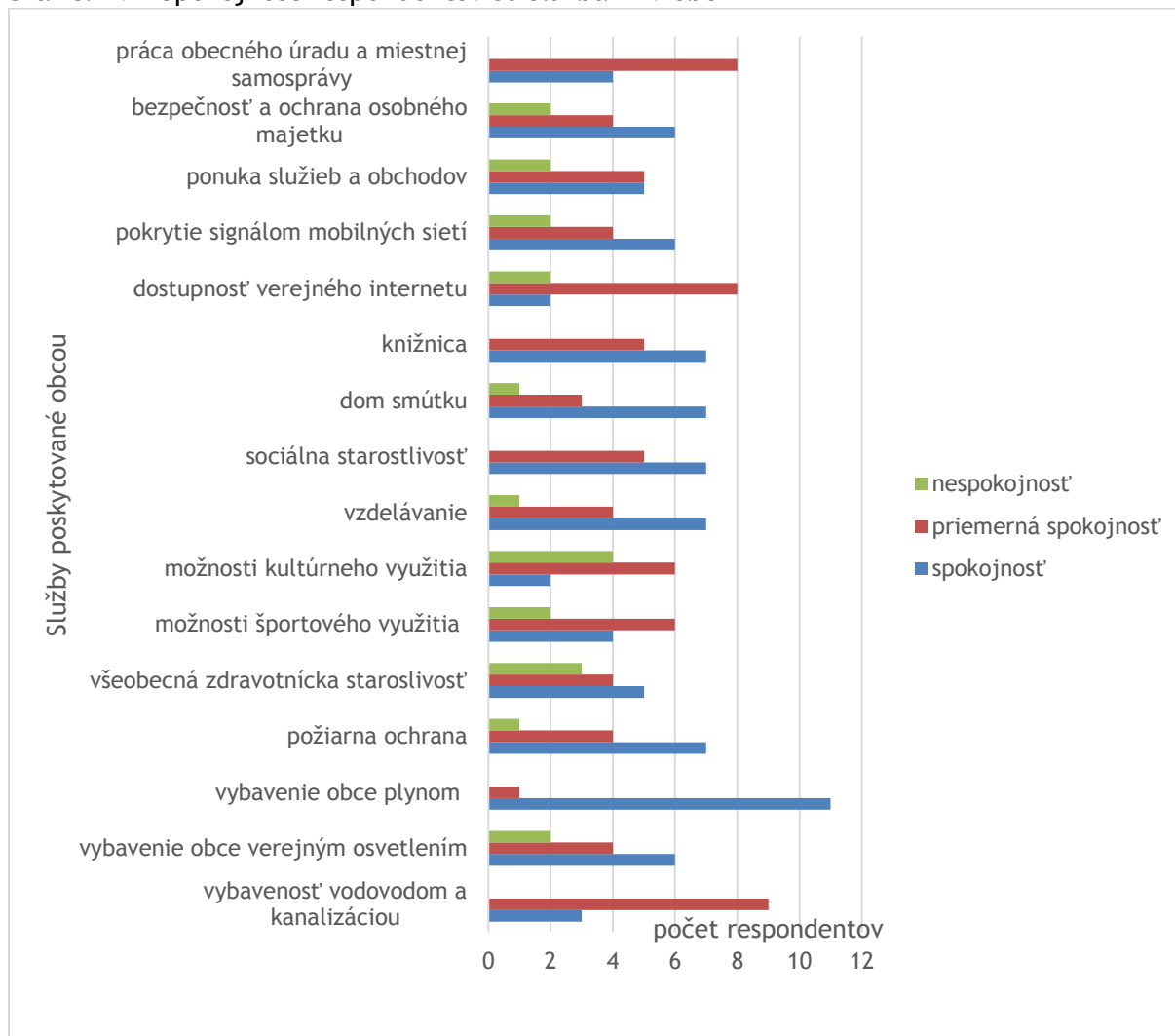
Cielom tejto časti dotazníkového prieskumu je zistiť, ako obec vnímajú obyvatelia ako miesto svojho trvalého bydliska, čo ich motivuje k tomu, aby v obci zotrvali a naopak, čo ich k bývaniu v obci demotivuje. Obyvatelia obce Prašice sa v tejto časti elektronického dotazníkového prieskumu mohli vyjadriť aj k službám, ktoré sú v obci poskytované.

Na základe výsledkov možno vydedukovať, že obyvatelia obce sú viazaní k obci z dôvodu, že obec pre nich predstavuje rodisko, majú tu rodinné zázemie a vlastnia nehnuteľnosti. K iným kategóriám obyvatelia obce neprpisujú hlavný dôvod ich zotrvania v obci.

Čo sa týka služieb, ktoré sú poskytované v obci, tak obyvatelia sú najviac spokojní s vybavenosťou obce plynom, požiarnou ochranou, s možnosťami vzdelávania v obci, so vzhľadom domu smútku, knižnicou a s požiarnou ochranou, ktorá je v obci poskytovaná. Naopak nespokojní sú s možnosťami kultúrneho a vyžitia a so všeobecnou zdravotníckou starostlivosťou realizovanou v obci.

Graf č. 19 - Spokojnosť respondentov so službami v obci

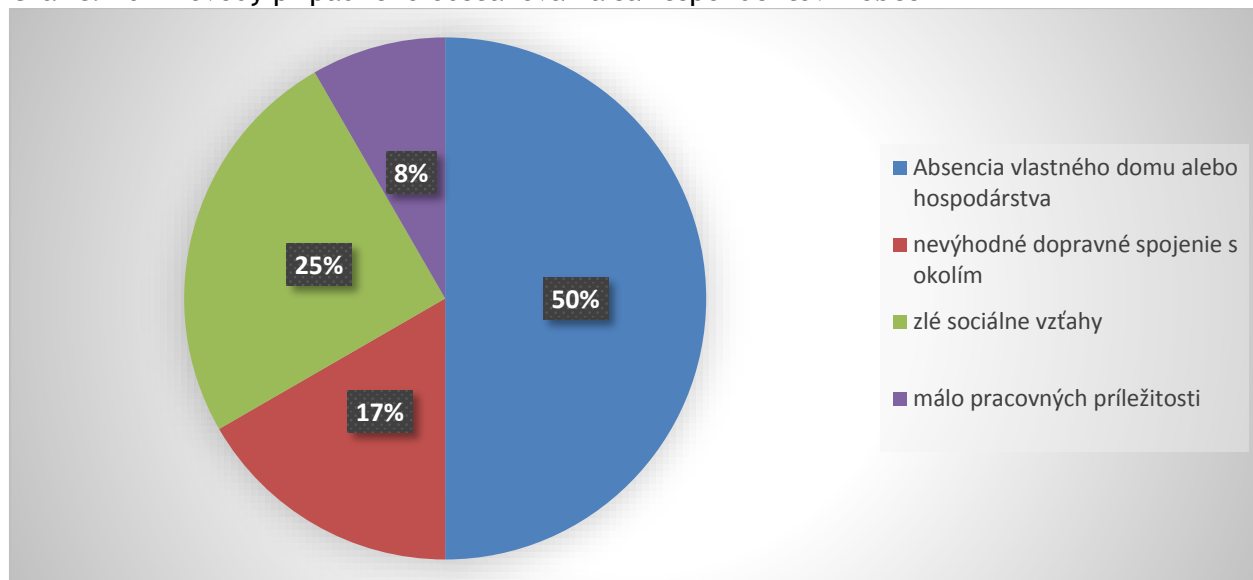

Zdroj: vlastné spracovanie

Veľmi podstatné dôvody pre prípadné odťahovanie sa respondenti vnímajú absenciu vlastného domu alebo hospodárstva a zlé sociálne vzťahy. Ďalšími dôvodmi prípadného odťahovania sú nevýhodné dopravné spojenie s okolím a málo pracovných príležitostí.

Graf č. 20 - Dôvody prípadného odst'ahovania sa respondentov z obce

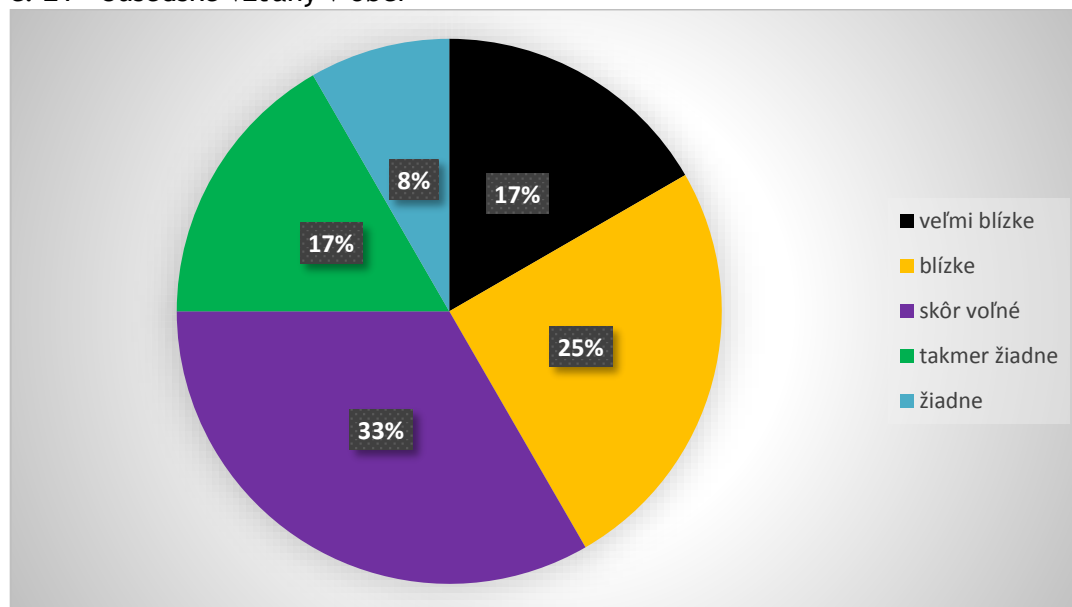

Zdroj: vlastné spracovanie

Obec ako sociálny priestor

Spokojnosť a kvalita života obyvateľov v obci do značnej miery ovplyvňuje vzájomné susedské vzťahy, zapájanie sa obyvateľov do rozvojových aktivít obce a vzťah miestnej samosprávy k obyvateľstvu. Tieto kategórie boli predmetom ďalšieho skúmania verejnej mienky. Na základe odpovedí možno konštatovať, že v obci prevládajú skôr voľné susedské vzťahy, čo uviedlo 33 % opýtaných respondentov, 25 % respondentov uvádza, že v obci prevládajú blízke vzťahy.

Graf č. 21 - Susedské vzťahy v obci

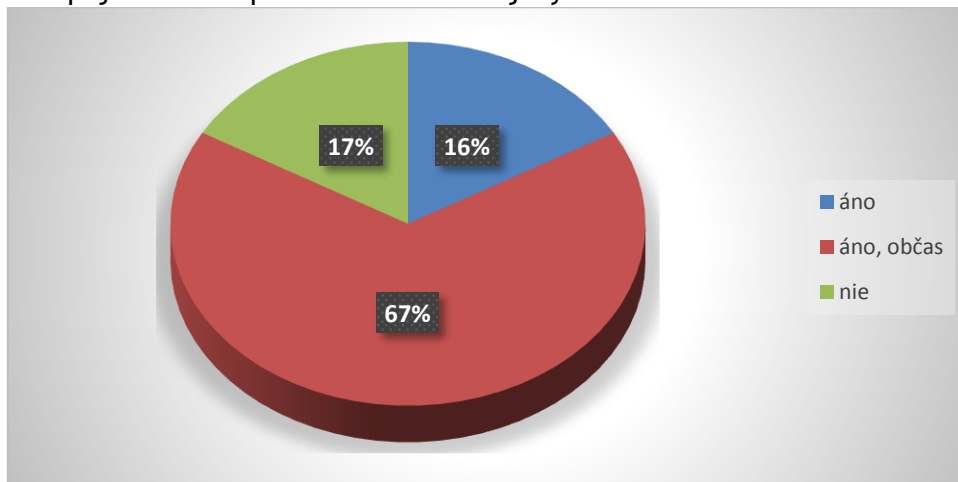
Zdroj: vlastné spracovanie

V oblasti zapájania sa občanov do rozvojových aktivít a činností v obci viac ako polovica respondentov (67 %) sa stotožnila s odpoveďou „áno, občas“ sa zapájajú do rozvojových

aktivít v obci, 16 % respondentov uviedlo odpoveď „áno“ a 17 % opýtaných uvádza odpoveď „nie“.

Graf č. 22- Zapájanie sa respondentov do rozvojových aktivít v obci

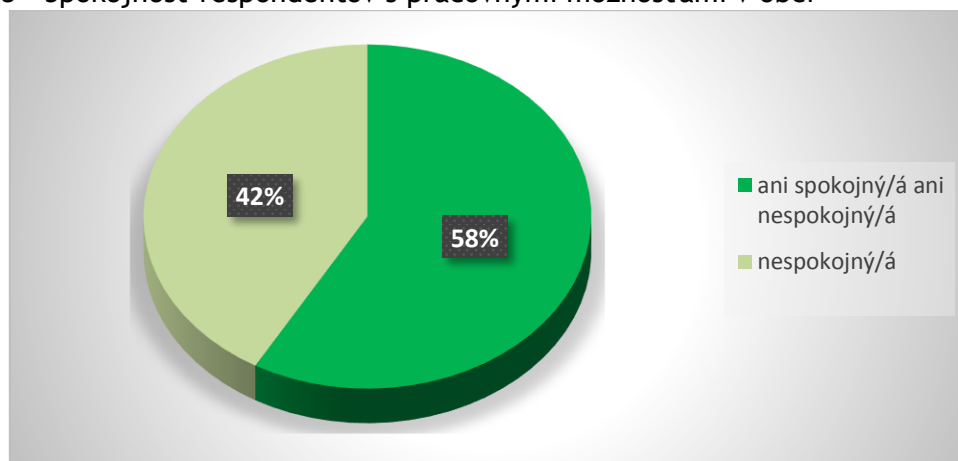

Zdroj: vlastné spracovanie

Na základe výsledkov možno vydedukovať, že medzi hlavné dôvody, prečo sa obyvatelia nezapájajú do rozvojových aktivít, patrí hlavne nedostatok voľného času obyvateľstva. Medzi ďalšie dôvody možno zaradiť to, že obyvateľstvo nie je informované miestnou samosprávou o tom, ako by sa do rozvojových aktivít obce mohlo zapojiť.

Cieľom tretej časti dotazníkového prieskumu bolo tiež zistiť ako sú obyvatelia obce spokojní s pracovnými možnosťami v obci. Opýtaní respondenti sa stotožnili s dvoma odpoveďami. 58% respondentov sa priklonilo k odpovedi „ani spokojný/á ani nespokojný/á“ a 42 % respondentov uvádza odpoveď „nespokojný/á“.

Graf č. 23 - Spokojnosť respondentov s pracovnými možnosťami v obci

Zdroj: vlastné spracovanie

Čo sa týka rozvojových aktivít a oblastí obce, respondenti uviedli, že najviac akútnymi oblasťami budúceho rozvoja sú rozvoj individuálneho cestovného ruchu a rekonštrukcia miestnych komunikácií. Ďalej by sa mal budúci rozvoj obce zamerať na rozširovanie ponuky a kvality obchodu a služieb, kultiváciu a výsadbu zelene, spoločenský život a rekonštrukciu verejných budov v obci.

Graf č.24 - Oblasť rozvoja obce Prašice v budúcom období

Zdroj: vlastné spracovanie

V elektronickom dotazníkovom prieskume v obci Prašice bola uvedená otázka „Čo by ste robili, keby ste sa stali starostom obce?“ Opýtaní respondenti uviedli nasledovné odpovede: „chodníky pre chodcov, zmena zamestnancov v obci, udržiavanie verejného priestranstva, rekonštrukcia amfiteátru v rekreačnej oblasti Duchonka, výsadba stromov, zlepšenie medziludských vzťahov, získanie finančných prostriedkov, zapájanie do pomocných prác občanov dlhodobo evidovaných na úrade práce sociálnych vecí a rodiny.“

Mládež na vidieku

V prieskume sa ďalej skúmalo, či sa v obci nachádza priestor na využívanie voľného času pre deti a mládež. Z opýtaných respondentov sa vyše polovica (58 %) vyjadrila k tomu, že v obci sa priestor na využívanie voľného času pre deti a mládež nachádza. Práve naopak 42 % respondentov uviedlo odpoveď „nie“.

SWOT ANALÝZA

Tento dokument na predchádzajúcich stránkach poskytuje pohľad na súčasný stav socioekonomického rozvoja obce. Avšak aby sme mohli vypracovať účinnú rozvojovú stratégiu, je potrebné prezentovať výsledky socioeconomickej analýzy obce a analýzy výsledkov realizovaných opatrení vo forme objektívnej, výstižnej, hutnej a čo najkomplexnejšej charakteristiky vyváženého vývoja obce.

To nám umožní SWOT analýza, ktorá svojim usporiadaním do štyroch kvadrantov (silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia) dobre vyhovuje charakteru úvah potrebných pri formulovaní stratégií a ich implementácie počas celého programovacieho obdobia. Umožňuje tiež pružne reagovať na meniaci sa vývoj obce prostredníctvom spätných korekcií jednotlivých identifikovaných javov vrátane ich preradovania do iných kvadrantov.

Silné a slabé stránky sú v SWOT analýze definované ako interné faktory a kapacity, ktoré sú prínosom, alebo naopak, predstavujú nedostatky súčasného stavu. Príležitosti a ohrozenia

predstavujú na druhej strane externé faktory a podmienky prostredia, určujú možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať v budúcnosti.

Rozdelenie položiek medzi silné stránky a príležitosti definuje, na ktorých faktoroch môže obec stavať, aktívne ich využívať a rozvíjať - a má na ne dosah (silné stránky). Taktiež definuje faktory, ktoré sú pre obec priaznivé, avšak stratégia obce nie je na ne smerovaná, resp. sú mimo dosahu obce (príležitosti). Členenie položiek na slabé stránky a ohrozenia určuje, aké faktory má obec odstrániť, resp. eliminovať - a má na ne dosah (slabé stránky), a akým ohrozeniam bude musieť čeliť v rámci jej ďalšieho rozvoja.

Tabuľka č. 39 - SWOT analýza

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • prírodné podmienky • ROEP ukončený • veľmi dobrá kvalita ŽP • kvalitná pitná voda • rozvinutá technická infraštruktúra • zdravotné služby na dobrej úrovni • dobrá vybavenosť službami v obci • dobré možnosti vzdelávania • obec je členom MAS SOTDUM, občianskeho združenia Tribečsko - Inovecký región a Združenia miest a obcí Slovenska • záujem občanov o dianie v obci • cykloturistika 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba divokých skládok • nedostatok pracovných príležitostí • zlý stav komunikácií a chodníkov • slabé spoločenské a kultúrne vyžitie • slabá ponuka služieb a obchodov • slabá bezpečnosť a ochrana osobného majetku v obci • demografická situácia v obci • slabšia komunikácia obecného úradu s obyvateľmi • nedostatočná informovanosť obyvateľov z hľadiska ďalšieho rozvoja obce
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultivácia a výsadba zelene • udržiavanie verejných priestranstiev • ochrana prírody a životného prostredia • nová bytová výstavba a nové pozemky • podpora kultúrnych podujatí a spoločenského života • rozvoj pešej turistiky a podpora cykloturistiky • možnosť čerpania prostriedkov z fondov a dotačných programov EÚ a SR • rekonštrukcia komunikácií a chodníkov • rozširovanie ponuky a kvality obchodu a služieb • zlepšenie a zmodernizovanie informačných systémov obce • obnova a podpora rozvoja cestovného ruchu v rekreačnej oblasti Duchonka 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • odliv mladých ľudí za prácou • nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektových zámerov na rozvoj a zveľadenie obce • nezapájanie občanov do rozvojových aktivít obce • zhoršujúca sa kvalita ŽP pod vplyvom zvyšujúcej sa intenzity cestnej dopravy • upadanie cestovného ruchu • nedostatok kompetencií na úrovni obce pri realizácii rozvojových zámerov

<ul style="list-style-type: none">• rekonštrukcia amfiteátru v rekreačnej oblasti Duchonka• vytváranie partnerstiev a spolupráce pri realizovaní projektov• pritiahnutie investorov do územia• zapájanie do pomocných prác občanov dlhodobo evidovaných na úrade práce sociálnych vecí a rodiny• rekonštrukcia verejných budov v obci	
---	--

Zdroj: vlastné spracovanie

STRATEGICKÁ ČASŤ

KLÚČOVÉ DISPARITY A HLAVNÉ FAKTORY ROZVOJA

Potreba určenia klúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je daná nevyhnutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adresnosti programového dokumentu. Určenie klúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy, spresňuje smerovanie podpory na odstránenie alebo zmiernenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja.

Klúčové disparity definujú „prekážky“, ktoré je potrebné prekonať, aby bolo možné naplňať víziu a dosiahnuť všetky stanovené ciele. Faktory rozvoja určujú, ktoré impulzy sociálno-ekonomického rozvoja sa majú využívať a vytvárať na zmiernenie identifikovaných disparít. Disparity a faktory rozvoja je potrebné usporiadať koherentne podľa závažnosti identifikovaných ohrození a slabých stránok.

Na základe výsledkov analýz boli identifikované nasledujúce disparity a faktory rozvoja:

- *Koherentné poradie disparít*

Klúčovou disparitou obce je zlý stav komunikácií a chodníkov. Taktiež stav niektorých budov v obci je nevyhovujúci a vyžaduje rekonštrukciu. V obci je nedostatočne využitý potenciál v cestovnom ruchu a v rozvoji turizmu. Obec má vybudovanú základnú infraštruktúru pre turistov - stravovacie a ubytovacie zariadenia, avšak nerozvíja dostatočne potenciál a atraktivitu obce z hľadiska prírodných a kultúrnych pamiatok a turizmu. Taktiež v obci absentuje dostatok kultúrneho a spoločenského vyžitia pre jej obyvateľov a dostatočná ponuka služieb a obchodov.

Druhou disparitou je horšie vnímaná informovanosť obyvateľstva z hľadiska ďalšieho rozvoja obce, informačný systém v obci by potreboval širšie pokrytie cieľových skupín a modernizáciu. Zlepšenie vzťahov s obecným úradom prispeje k lepšej komunikácii s obyvateľmi a tým aj k adresnejšiemu riešeniu ich potrieb.

V neposlednom rade v obci nie je dostatok pracovných príležitostí pre obyvateľov a tak nastáva odliv za prácou do iných miest.

- *Koherentné poradie faktorov rozvoja*

Dobrá prírodné podmienky sú jedným z klúčových faktorov rozvoja obce, a to z pohľadu všetkých regionálnych úrovní, ktoré sú determinantmi okolitého prostredia obce. Takéto okolité podmienky sú dané, nedajú sa ovplyvniť, na druhej strane tieto podmienky výraznou mierou determinujú a určujú budúci rozvoj a úroveň konkurencieschopnosti v budúcnosti. V obci je veľmi známa vodná nádrž, atraktívne možnosti turistiky a cykloturistiky, pričom sú v blízkosti obce podmienky aj na zimné športy a dovolenku.

Medzi hlavné faktory rozvoja obce patrí aj jej ekonomický potenciál. Ekonomický potenciál daného regiónu predstavuje spolupôsobenie existujúcich ľudských zdrojov, kapitálu a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb. Obec Prašice by sa mala sústreďovať na vytvorenie lepších podmienok pre podnikateľskú aktivitu a prílev investorov do územia, čím zabezpečí viac pracovných príležitostí pre svojich obyvateľov. Nová bytová výstavba a nové pozemky prilákajú do územia obce nových obyvateľov, ktorí budú mať vplyv na zvýšenie ekonomického potenciálu v obci.

Potenciál obce je aj v rozvoji turizmu, najmä v pešej turistike, cykloturistike a v rekreačnej

oblasti. Kultúrno-historické pozadie obce zvyšuje atraktivitu obce. Dotváranie a neustále posilňovanie priaznivého stavu životného prostredia založeného na princípoch udržateľného rozvoja by malo byť súčasťou udržiavania atraktivity obce.

Ďalším faktorom rozvoja obce je existencia možností získať dotácie na vlastné projektové zámery, ale aj skutočnosť, že obec je členom mikroregiónu a tak má možnosť riešiť na mikroregionálnej úrovni práve tie problémy, ktoré presahujú finančné možnosti obce ako takej.

Nevyhnutnou súčasťou rozvoja obce je budovanie atmosféry vzájomnej dôvery medzi orgánmi obecnej samosprávy a obyvateľstvom, návštevníkmi, či podnikateľským prostredím v regióne prostredníctvom elektronizácie služieb a modernej verejnej správy.

Nedostatočné využitie existujúceho rastového potenciálu v obci môže mať v budúcnosti za následok hospodárske zaostávanie obce v porovnaní s okolitými obcami a následne celkový úpadok, pokles počtu obyvateľov a znižovanie kvality života v dôsledku zaostávania infraštruktúry. Skutočnosť, že kvalitný ekonomický, ľudský a sociálny potenciál je sústredený najmä v mestách, komplikuje naštartovanie rozvojových trendov v obci a vytvára disproporcie, ktoré ovplyvňujú charakter i časovú náročnosť ich adaptovania sa na nové rozvojové trendy.

Súčasný stav poukazuje na blízkosť obce k centráram rozvoja, kvalitné životné prostredie a ekonomiku obce. Poľnohospodárstvo a priemysel v obci, ktorý je založený prevažne na mikro, malých a stredných podnikoch sú priemernou oblasťou rozvoja. Infraštruktúrna vybavenosť v obci vykazuje dobré hodnoty, je zreteľný ich rastový potenciál. Nová bytová výstavba a stavebné pozemky zabezpečia zlepšenie demografickej štruktúry a naplnenie potrieb obyvateľov obce. Podstatným faktorom rozvoja obce je cestovný ruch regiónu a atraktivita obce. Obec poskytuje pre svojich obyvateľov kvalitné služby na úrovni a ich rozmanitosť je pestrá. V súčasnej dobe je tiež dôležité udržiavať životné prostredie regiónu obce v dobrom stave, pretože je základom potrebným na rozvoj ostatných parametrov. Podpora kultúry a spoločenského života v obci, ako aj vytváranie priestoru pre mládež a jej aktivity je nevyhnutnou súčasťou rozvojovej stratégie obce v ďalšom období.

ROZVOJOVÁ VÍZIA

Vízia je riadená predstava o budúcnosti a smerovaní obce na dlhšie časové obdobie. Rozvojová vízia obce Prašice bola pre obdobie 2015-2022 definovaná ako:

„Obec Prašice je vyhľadávaným miestom pre turistov a návštevníkov vďaka svojmu prírodnému potenciálu a blízkosti rekreačnej oblasti v jej katastri a zároveň zabezpečuje svoj neustály rozvoj vo všetkých oblastiach pri zachovaní kvality poskytovaných služieb.“

Strategický cieľ je definovaný podľa vízie nasledovne - zabezpečenie rozvoja obce po všetkých stránkach naplnením potrieb obyvateľov a návštevníkov pri zachovaní vysokej kvality života na jej území a zvyšovaní jej atraktivity vyplývajúcej z prírodných podmienok a rekreačnej oblasti.

Strategický cieľ sa bude dosahovať prostredníctvom špecifických cieľov, ktoré sa budú naplňovať na základe stanovených opatrení a aktivít zaradených do prioritných oblastí:

- **Sociálna oblasť**
- **Environmentálna oblasť**
- **Hospodárska oblasť**

Tabuľka č. 40 - Špecifické ciele a opatrenia v prioritných oblastiach

PRIORITNÉ OBLASTI	ŠPECIFICKÉ CIELE	OPATRENIA
Sociálna oblasť	Zvyšovanie kvality a kvantity poskytovaných služieb v obci, ako aj úrovne života obyvateľstva prostredníctvom dobudovania technickej a sociálnej infraštruktúry v rôznych oblastiach	Občianska vybavenosť Kultúra, šport a voľný čas Technická infraštruktúra
Environmentálna oblasť	Zvyšovanie environmentálneho povedomia a kvality životného prostredia prostredníctvom budovania environmentálnej infraštruktúry, odpadového hospodárstva a ochrany životného prostredia	Environmentálna infraštruktúra
Hospodárska oblasť	Zvýšenie atraktívnosti obce pre obyvateľov a turistov, vytvorenie podmienok pre posilnenie návštevnosti obce a pritiahnutie investorov	Podpora cestovného ruchu

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci týchto prioritných oblastí sa stanovujú aktivity, ktoré by mala obec realizovať. Obec tieto aktivity stanovila a zaradila ich do týchto oblastí podľa opatrení v programovej časti dokumentu.

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Jednotlivé opatrenia stanovené v prioritných oblastiach obce budú v obci napĺňané prostredníctvom vytvorených aktivít. Zoznam opatrení a k nim priradených aktivít je uvedený v nasledovnej tabuľke č. 41.

Tabuľka č. 41 - Zoznam opatrení a aktivít

Opatrenie	Aktivity
Občianska vybavenosť	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Komunitné centrum ➤ Obnova kultúrnych pamiatok ➤ Výstavba kaplnky Sedembolestnej Panny Márie ➤ Vybudovanie kamerového systému ➤ Rekonštrukcia kultúrneho domu ➤ Revitalizácia rozšírenej centrálnej zóny obce ➤ Rekonštrukcia a prístavba domu smútku ➤ Výmena okien na budove Obecného úradu ➤ Výmena okien a zateplenie budovy bývalého OcÚ
Kultúra, šport a voľný čas	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kolkáreň ➤ Fitness-centrum ➤ Podpora športových klubov a záujmových združení ➤ Rekonštrukcia tribúny ➤ Korčuliarska dráha na ihrisku ➤ Detské ihriská
Technická infraštruktúra	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Výstavba parkoviska ➤ Rekonštrukcia a rozšírenie parkoviska a oplotenia cintorína ➤ Osadenie zrkadiel ➤ Výstavba chodníka Nemečkovská ➤ Výstavba chodníka na Ulici 1. Mája ➤ Rekonštrukcia miestnych komunikácií a rekonštrukcia chodníkov
Environmentálna infraštruktúra	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Protipovodňová ochrana ➤ Dobudovanie technológie ČOV Prašice ➤ Dobudovanie kanalizácie ➤ Rekonštrukcia kanalizácie v RO Duchonka
Podpora cestovného ruchu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Výstavba rekreačného strediska v ATC Duchonka ➤ Cyklotrasy

Zdroj: vlastné spracovanie

POPIS JEDNOTLIVÝCH AKTIVÍT

Komunitné centrum - obec plánuje vytvoriť v priestoroch požiarnej zbrojnice komunitné

centrum, ktoré by poskytovalo sociálne služby pre obyvateľov.

Obnova kultúrnych pamiatok - aktivita sa bude týkať obnovy a rekonštrukcie prístenných sôch: socha sv. Vendelína, sv. Floriána, sv. Urbana a Trojičného stĺpa na nádvorí kostola.

Výstavba kaplnky Sedembolestnej Panny Márie - v rámci aktivity sa plánuje výstavba kaplnky na nádvorí kostola.

Kolkáreň - prostredníctvom tejto aktivity sa uskutoční výstavba kolkárne v obci, ktorá bude poskytovať ďalší priestor na realizovanie voľnočasových aktivít pre obyvateľov obce.

Fitness-centrum - výstavba fitness centra pre uspokojovanie športových aktivít obyvateľov. Realizácia aktivity spočíva vo vytvorení priestoru na cvičenie a jeho vybavenia športovými potrebami.

Výstavba parkoviska - aktivita sa týka vybudovania parkovacích miest pred zdravotným strediskom vzhľadom na ich absenciu.

Protipovodňová ochrana - realizácia aktivity predpokladá osadenie suchých poldrov na miestnej komunikácii na ulici Slnčná.

Rekonštrukcia a rozšírenie parkoviska a oplatenia cintorína - parkovisko pred cintorínom potrebuje rozšíriť a zrekonštruovať, keďže je v nevyhovujúcom stave. Taktiež sa plánuje oplatenie cintorína.

Osadenie zrkadiel - v rámci aktivity sa budú pridávať zrkadlá na frekventované križovatky v obci, aby sa zvýšila bezpečnosť premávky.

Vybudovanie kamerového systému - aktivita sa týka dobudovania kamerového systému v obci Prašice, čím sa zvýši bezpečnosť a ochrana majetku a osôb v obci. Následne sa bude pokračovať v budovaní kamerového systému aj v RO Duchonka.

Výstavba rekreačného strediska v ATC Duchonka - vybudovanie rekreačného strediska na Duchonke na trávenie voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov na podporu cestovného ruchu. Aktivita zahŕňa výstavbu a úpravu vstupného areálu, oplatenie, vybudovanie bazénov a športovísk a zabezpečenie ubytovania pre turistov a návštevníkov v ubytovacích zariadeniach.

Podpora športových klubov a záujmových združení - v rámci tejto aktivity sa budú podporovať športové kluby a záujmové združenia, aby sa realizovalo viac športových podujatí a voľnočasových aktivít pre obyvateľov obce, podpora podujatí organizovaných týmito organizáciami, spolupráca na niektorých ďalších projektoch.

Rekonštrukcia tribúny - aktivita predpokladá rekonštrukciu tribúny na futbalovom ihrisku.

Korčuliarska dráha na ihrisku - vytvorenie korčuliarskej dráhy na ihrisku s využitím časti dráhy aj na zimné korčuľovanie.

Detské ihriská - výstavba detských ihrísk na Lipovej ulici a Okšovskej ulici pre mladé rodiny s deťmi. Aktivita predpokladá úpravu terénu a konštrukčné práce pri osadení preliezok a vybavenia ihrísk.

Rekonštrukcia kultúrneho domu - obnova budovy kultúrneho domu sa bude týkať rekonštrukcie vonkajšej fasády a interiéru budovy.

Revitalizácia rozšírenej centrálnej zóny obce - aktivita sa bude týkať obnovy a revitalizácie centrálnej zóny obce, vrátane osadenia dlažby a vysadenia zelene.

Výstavba chodníka Nemečkovská - aktivita predpokladá výstavbu chodníka na Nemečkovskej ulici, a rieši úpravu terénu, zemné a výkopové práce a pokládku dlažby na chodníky popri štátnej ceste. Zároveň sa vybuduje aj lávka cez potok.

Výstavba chodníka na Ulici 1. mája - aktivita predpokladá výstavbu chodníka na Ulici 1. Mája - odbočka na Nemečky a vytvorí sa priechod pre chodcov cez hlavnú cestu, aby sa zvýšila bezpečnosť premávky v obci. Aktivita zahŕňa úpravu terénu, zemné a výkopové práce a pokládku dlažby na chodníky popri štátnej ceste.

Rekonštrukcia miestnych komunikácií a rekonštrukcia chodníkov - cieľom tejto aktivity je oprava miestnych komunikácií a chodníkov popri hlavnej ceste, ktoré sú v nevyhovujúcom stave. V rámci realizácie sa predpokladá úprava terénu, zemné a výkopové práce.

Dobudovanie technológie ČOV Prašice - obec plánuje dobudovať technológiu čističky odpadových vôd v obci Prašice, aby sa odvádzali stokové vody a splašky a plánuje ju prepojiť s kanalizáciou.

Dobudovanie kanalizácie - obec plánuje dobudovať kanalizáciu v obci aj v časti Okšov Mlyn v spolupráci s obcou Tvrdomestice v záujme prepojenia do ČOV Prašice. Realizovanie tejto aktivity predpokladá úpravu terénu, zemné a výkopové práce.

Rekonštrukcia kanalizácie v RO Duchonka - v rámci tejto aktivity sa plánuje zrekonštruovať kanalizácia v RO Duchonka, vzhľadom na to, že je v nevyhovujúcom stave.

Rekonštrukcia a prístavba domu smútku - aktivita bude zahŕňať rekonštrukciu budovy domu smútku a jeho prístavbu. Súčasťou bude aj vybudovanie prístrešku pred domom smútku.

Výmena okien na budove Obecného úradu - aktivita sa bude týkať výmeny okien na budove OcÚ.

Výmena okien a zateplenie budovy bývalého OcÚ - výmena okien sa bude realizovať aj na budove bývalého OcÚ, pričom sa v rámci tejto aktivity bude budovať aj zateplenie.

Cyklotrasy - projekt na výstavbu cyklotrasy v rámci MAS SOTDUM plánuje prepojiť obce v tomto regióne. Na projekte sa budú podieľať viaceré obce, cez ktoré bude cyklotrasa prechádzať. Dobudovanie tejto cyklotrasy sa predpokladá v období viacerých rokov a prínosom pre obec Prašice bude zatraktívnenie obce, prílev nových obyvateľov, turistov, prípadne investorov, ako aj podpora športových aktivít a aktivít v cestovnom ruchu.

REALIZAČNÁ ČASŤ

ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý dokument, prostredníctvom ktorého sa uskutočňuje podpora miestneho rozvoja s dôrazom na sociálno-ekonomickú sféru, ako aj ďalšie oblasti rozvoja obce. Charakterizuje sa ako program cielených opatrení, prípadne intervencií, ktorý bol navrhnutý pre oživenie ekonomického a sociálneho rozvoja, ako aj iných oblastí. Konkretizuje opatrenia na dosahovanie strategických cieľov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je dôležitý najmä preto, že sumarizuje základné informácie o obci k stratégii vo všetkých súvislostiach rozvoja. Slúži ako koncepčný materiál pre formulovanie cieľov rôznych projektových zámerov.

Slúži tiež ako podklad pre žiadosti o finančnú podporu na realizáciu týchto projektových zámerov a tiež na upresňovanie, získavanie a koordináciu partnerov na území obce.

Zodpovednosť za plnenie celého programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce má najvyšší orgán na čele so starostom obce.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Prašice“ bol vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Programové a strategické ciele vychádzajú z endogénnych rozvojových faktorov nachádzajúcich sa na území obce, berú do úvahy exogénne zdroje a tendencie.

VÄZBY NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY KRAJA

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Prašice na roky 2015-2022 úzko nadväzuje na jednotlivé dokumenty, ktoré boli vypracované na regionálnej úrovni. Jedná sa o Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja z februára 2012 a Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018.

Pre riešené územie obce Prašice sú platné záväzné regulatívy ÚP regiónu Nitrianskeho kraja v nasledovných oblastiach:

- v oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry
- v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
- v oblasti zachovania, zhodnotenia a využívania kultúrneho dedičstva
- v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody, prírodných zdrojov, nerastného bohatstva a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry
- v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja
- v oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva
- v oblasti priemyslu a stavebníctva
- v oblasti rekreácie a turizmu
- v oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry
- v oblasti rozvoja nadradeného technického vybavenia

Z hľadiska priorít Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018 sa obce Prašice dotýkajú priamo nasledovné priority a opatrenia:

- Hospodárstvo

2 Vytváranie podmienok pre príchod nových investorov a rozvoja priemyselných odvetví s vyššou tvorbou pridanej hodnoty

opatrenie 2.1 Rozvoj a podpora priemyselných parkov a podnikateľských zón

3 Podpora malého a stredného podnikania

opatrenie 3.1 Podpora malého a stredného podnikania so zreteľom na podporu výrobných aktivít

4 Podpora cestovného ruchu

opatrenie 4.1 Skvalitnenie služieb a infraštruktúry pre podporu rozvoja cestovného ruchu

opatrenie 4.2 Tvorba produktov cestovného ruchu a ich propagácia

5 Využitie energetického potenciálu kraja

opatrenie 5.1 Podpora využívania vlastných zdrojov energie v kraji

- Ľudské zdroje

1 Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva a rozvoj systému celoživotného vzdelávania

opatrenie 1.2 Podpora rozvoja a dostupnosti celoživotného vzdelávania

2 Sociálny rozvoj

opatrenie 2.1 Zaistenie dostupnosti a variability sociálnych služieb, deinštitucionalizácia a humanizácia sociálnych služieb

opatrenie 2.2 Zaistenie dostupnosti a variability zdravotnej starostlivosti, deinštitucionalizácia a humanizácia

opatrenie 2.3 Podpora kultúrneho, športového a spolkového života v regióne

opatrenie 2.4 Zníženie výskytu sociálno-patologických javov

- Pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka

1 Rozvoj multifunkčného pôdohospodárstva

opatrenie 1.1 Podpora aktivít pôdohospodárskych podnikov zameraných na diverzifikovanie výroby pôdohospodárskeho a nepôdohospodárskeho charakteru

opatrenie 1.2 Podpora vedy a výskumu a transferu poznatkov v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka

opatrenie 1.3 Podpora vytvárania vhodného agroenvironmentálneho prostredia

2 Podpora rozvoja sociálneho kapitálu v pôdohospodárstve a na vidieku

opatrenie 2.1 Podpora rozvoja územných partnerstiev medzi podnikateľmi na vidieku, územnými samosprávami a neziskovými organizáciami

opatrenie 2.2 Podpora sieťovania kľúčových aktérov a budovania povedomia o miestnych a regionálnych produktoch

opatrenie 2.3 Podpora tradičnej spolkovej a záujmovej činnosti

3 Regenerácia vidieckych sídiel

opatrenie 3.1 Podpora regenerácie vidieckych sídiel a urbanizmu vidieka

opatrenie 3.2 Podpora obnovy a zachovávanía kultúrohistorických objektov a tradičných architektonických prvkov vidieka

opatrenie 3.3 Podpora zabezpečenia kvalitných a dostupných služieb na vidieku

- Infraštruktúra

1 Skvalitnenie regionálnej dopravnej infraštruktúry a jej napojenie na nadregionálne siete

opatrenie 1.2 Modernizácia a rekonštrukcia ciest II. a III. triedy a napojenie na nadradenú dopravnú infraštruktúru

opatrenie 1.5. Vytvorenie podmienok zníženie environmentálnych dôsledkov výstavby a prevádzky dopravnej infraštruktúry

2 Zlepšenie dostupnosti a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT)

opatrenie 2.1 Podpora rozvoja telekomunikačných a prenosových sietí pre podporu informačnej a komunikačnej infraštruktúry

3 Skvalitnenie sociálnej infraštruktúry

opatrenie 3.1 Podpora modernizácie zariadení sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti

opatrenie 3.2 Modernizácia školských a kultúrnych zariadení

- Životné prostredie

1 Zvýšenie environmentálnej rovnováhy v krajine a ochrana pred živelnými pohromami

opatrenie 1.1 Zabezpečenie ochrany územia pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení

opatrenie 1.2 Realizácia opatrení a programov na ochranu prírody a krajiny

2 Znižovanie znečistenia vôd a zlepšenie kvality života obyvateľov kraja dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva v zmysle právnych predpisov EÚ a SR

opatrenie 2.1 Zabezpečenie odvádzania a čistenia odpadových vôd

opatrenie 2.2 Zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou

3 Znižovanie produkcie odpadov a zavádzanie efektívnych systémov nakladania s odpadmi

opatrenie 3.1 Zefektívnenie systému nakladania s odpadom

4 Zlepšenie kvality ovzdušia

opatrenie 4.1 Znižovanie emisií tuhých znečisťujúcich látok a skleníkových plynov

5 Zlepšenie environmentálneho správania sa obyvateľstva kraja

opatrenie 5.1 Podpora environmentálnej osvedy a výchovy prostredníctvom podpory vzdelávacích aktivít a podujatí

ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE MANAŽMENTU PROGRAMU

Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce. Najvyšším orgánom je zastupiteľstvo obce. Starosta obce a najvyšší orgán prijíma rozhodnutia o postupe programu, ustanovuje riadiaci tím, ktorý je poverený riadením procesu. Schvaľuje návrhy a projekty rozvoja a dojednáva partnerské vzťahy. Hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu. Zabezpečuje realizáciu programu a rozhoduje o zmenách.

Najvyšší orgán v obci zároveň preberá činnosť riadiaceho tímu. Hlavnou činnosťou manažmentu programu je zabezpečiť organizačné a technické zabezpečenie programu, vykonávať kontrolu fyzickú, ekonomickú a kvalitatívnu ako aj pomocou ukazovateľov vykonať monitoring a viesť evidenciu. Ďalšou činnosťou riadiaceho tímu je urobiť priebežné a záverečné hodnotenie a spracovanie správ o stave a výsledkoch.

Spracovateľský tím má na starosti vypracovanie samotného dokumentu, jeho jednotlivé kapitoly a prílohy a vytvára pracovné skupiny, ktoré pod vedením riadiaceho tímu vykonávajú tieto hlavné činnosti. Vykonávajú rozbor pre zabezpečenie programu a posudzujú jednotlivé projekty programu. Spracovávajú a preberajú dokumentáciu projektov a riešia operatívne problémy, ktoré vznikajú pri realizácii programu. Spracovávajú a predkladajú návrhy pre aktualizáciu programu. V pracovnej skupine by mali byť odborne zdatní a spoločensky uznávaní ľudia. Súčasťou skupiny môže byť aj externý konzultant, ktorý je fundovaným pomocníkom vo všetkých fázach programu. Spracovateľský tím pripravuje všetky východiská pre strategickú časť, ktorú na základe prerokovaní s pracovnými skupinami spracuje do finálnej podoby programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako celku.

Zvlášť dôležitá je účasť verejnosti, pretože určuje výslednú legitimitu a dôveryhodnosť celého programu ako aj jeho plnenie a záväznosť. Verejnosť sa v procese tvorby a realizácie programu zúčastňuje prostredníctvom svojich zástupcov a účasťou na prejednávaní čiastkových a celkových výsledkov.

Všetky skupiny sú pri príprave programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce navzájom prepojené a komunikujú všetky jeho postupy, spracovania a podklady pre jednotlivé kapitoly dokumentu. Riadiaci tím koordinuje spracovateľský tím a zároveň zabezpečuje prácu pracovnej skupiny a verejnosti pri príprave jednotlivých častí. Riadiaci tím je teda zodpovedný za výslednú podobu dokumentu.

Zároveň je v záujme obce, aby pri realizovaní jednotlivých aktivít boli oslovené cieľové skupiny, pre ktoré je konkrétna aktivita pripravená a zabezpečí komunikáciu s nimi prostredníctvom orgánov obce.

INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE FORMOU PARTNERSTVA

Spracovateľom Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Prašice je Regionálna rozvojová agentúra Topoľčiansko na základe zmluvy o vyhotovení strategického dokumentu. RRA Topoľčiansko pri jeho vypracovaní spolupracovala s Obecným úradom v obci Prašice, taktiež s členmi zastupiteľstva obecného úradu v Prašiciach a s verejnosťou.

Dokument bol v procese spracovávania zverejnený na webovej stránke obce a ako pracovná verzia na obecnom úrade k dispozícii k nahliadnutiu a sripomienkovaniu. Taktiež sa na jeho spracovaní podieľali občania obce formou dotazníkového prieskumu, ktorý bol realizovaný v tlačenej forme a v elektronickej na webovej stránke obce.

MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Monitorovanie je systematický proces, ktorého cieľom je sledovať, či realizované opatrenia a aktivity sú v súlade so stanovenými cieľmi a nakoľko sa stanovené ciele naplňajú. Monitorovanie si vyžaduje vytvoriť systém zberu, triedenia a uchovávaní relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programu rozvoja obce, ako aj funkčnú inštitucionálnu štruktúru schopnú tento systém naplňať. Monitorovanie bude prebiehať na základe vopred definovaných monitorovacích indikátorov výsledku stanovených pre jednotlivé opatrenia. Údaje získané monitorovaním sa využijú na priebežné sledovanie výkonnosti - dosahovaných výsledkov. Výsledky monitorovania výkonnosti sa prezentujú v monitorovacej správe, ktorá sa vypracováva každoročne.

Základným zdrojom monitorovacích údajov je žiadosť o poskytnutie dotácie, ktorá obsahuje informácie o žiadateľovi a jeho partneroch na projekte, informácie o projekte, názvy a očakávané hodnoty merateľných ukazovateľov projektu a finančný plán projektu.

Pri monitoringu je dôležité sledovať žiadosti o prostriedky vrátane zúčtovacích dokladov, ako výstup procesu finančného riadenia, ktorý obsahuje sumy deklarovaných oprávnených výdavkov projektov, sumy uznaných oprávnených projektov, ako aj sumy neoprávnených výdavkov projektu a dátumy prijatia a zaúčtovania žiadosti o platbu na platobnej jednotke.

Tabuľka č. 42 - Vecný a časový harmonogram monitorovania plnenia PHSR Prašice

Rok	Monitorovací a správa obce	Termín spracovania monitorovacej správy	Hodnotenie: plnenie výdavkov a výstupov/operatívne návrhy	Hodnotenie: plnenie cieľov/plnenie ukazovateľov/operatívne návrhy	Porovnanie plánu so skutočnosťou/merateľné ukazovatele	Prerokovanie správy v zastupiteľstve
2015	áno	03/2016	áno	áno	áno	áno
2016	áno	03/2017	áno	áno	áno	áno
2017	áno	03/2018	áno	áno	áno	áno
2018	áno	03/2019	áno	áno	áno	áno
2019	áno	03/2020	áno	áno	áno	áno
2020	áno	03/2021	áno	áno	áno	áno
2021	áno	03/2022	áno	áno	áno	áno
2022	áno	03/2023	áno	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Zber monitorovacích indikátorov, ktoré sú uvedené v akčnom pláne dokumentu, sa bude realizovať a vyhodnocovať raz ročne na úrovni opatrení. Riadiaci tím na obecnej úrovni ročne zhotoví monitorovaciu správu o plnení týchto indikátorov. Túto predloží na zastupiteľstve obce na prerokovanie stanoviska a následne na prerokovanie kontrolórovi. Sledované monitorovacie indikátory sa porovnávajú v každej správe s počiatočným stavom a s predchádzajúcim monitorovaním.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom programu. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačne a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Hodnotí sa relevantnosť (posúdenie vzájomnej súvislosti priorít samosprávy, zámerov a strategických cieľov), účinnosť (hodnotenie miery dosiahnutia strategických cieľov programu, širších plánovaných aj neplánovaných prínosov a pozitívnych resp. negatívnych vplyvov realizácie programu), efektívnosť a hospodárnosť (posúdenie efektívnosti vstupov k

dosiahnutým výstupom, či za rovnaké vstupy bolo možné získať vyššie výstupy, alebo či bolo možné za nižšie vstupy získať rovnaké výstupy), užitočnosť a dopad (porovnanie plánovaného, resp. dosiahnutého vplyvu cieľov programu s potrebami cieľovej skupiny) a stabilita a udržateľnosť (posúdenie perspektívnosti pôsobenia očakávaných kladných zmien vyplývajúcich z realizácie častí programu po ich ukončení, či sa očakávané kladné zmeny nestanú zastaranými v krátkom časovom období).

Ukazovatele, ktoré hodnotiaci rámec sleduje sa budú sledovať nasledovne:

- Hodnotiace ukazovatele na úrovni dopadu sa budú sledovať na konci roku 2022
- Hodnotiace ukazovatele na úrovni výsledku sa budú sledovať sumárne v strednodobom horizonte implementácie stratégie (na konci roku 2018)

Hodnotiace správy sa budú predkladať v dvoch časových obdobiach:

Záverečná hodnotiacia správa - bude spracovaná po ukončení obdobia relevantnosti PHSR. Táto správa bude hodnotiť najmä celkový dopad implementácie stratégie.

Strednodobá hodnotiacia správa - bude sledovať sumárne hodnotenie implementácie stratégie v strednodobom časovom horizonte (2018) na úrovni výsledkov.

Tabuľka č. 43 - Vecný a časový harmonogram hodnotenia plnenia PHSR Prašice

Rok	Hodnotiacia správa obce	Termín spracovania hodnotiacej správy	Hodnotenie plnenia cieľov: efektívnosť a účinnosť ich plnenia	Hodnotenie plnenia cieľov: relevantnosť, užitočnosť, udržateľnosť	Referenčné porovnanie výkonnosti obce s inou obcou	Návrh opatrení na dosahovaní výsledkov/ komentár	Prerokovanie správy v zastupiteľstve
2018	strednodobá	06/2019	áno	áno	áno	áno	áno
2022	záverečná	06/2023	áno	áno	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Riadiaci tím vytvorí systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce - zabezpečuje monitorovanie plnenia akčného plánu a jeho aktualizáciu. Samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky obecného úradu, poslancov a verejnosti, zvyčajne počas zostavovania rozpočtu na ďalší rok, taktiež vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dopady realizovaných opatrení a aktivít. Aktualizáciu PHSR obec uskutoční každé 3-4 roky. Riadiaci tím zabezpečí fungovanie partnerstva, informovanie verejnosti o realizácii PHSR a v prípade potreby verejné prerokovanie aktualizácie PHSR a akčného plánu.

Harmonogram realizácie

Časový harmonogram realizácie jednotlivých cieľov a priorít, ktoré sú opísané v tomto Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, je viazaný na možnosť čerpania finančných prostriedkov z jednotlivých rozpočtových kapitol obce, účelovo viazaných finančných prostriedkov alebo finančných prostriedkov z fondov EÚ. Jednotlivé etapy realizácie projektových zámerov budú pokračovať v nadväznosti na seba tak, aby sa jednotlivé fázy neprekrývali, ale priamo na seba nadväzovali a vytvorili tak ucelený harmonický celok.

Harmonogram realizácie jednotlivých aktivít je spracovaný formou akčného plánu. Akčný plán je uvedený v prílohe č. 1.

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je možné na základe stanovených merateľných ukazovateľov pri jednotlivých aktivitách. Všetky aktivity a ich merateľné ukazovatele sú rozpísané v nasledujúcej tabuľke č. XX. Doplnenie tejto tabuľky bude v rámci aktualizácie PHSR na základe doplnených aktivít do akčného plánu.

Tabuľka č. 44 - Merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít

Názov aktivity	Merateľný ukazovateľ	Predpokladaná hodnota po realizácii aktivity
Komunitné centrum	- počet návštevníkov - počet zorganizovaných akcií	- N/A - N/A
Obnova kultúrnych pamiatok	- počet obnovených pamiatok	- 4
Výstavba kaplnky Sedembolestnej Panny Márie	- počet postavených kaplniek	- 1
Kolkáreň	- počet vybudovaných kolkární - počet užívateľov	- 1 - N/A
Fitness-centrum	- počet vybudovaných fitness-centier - počet užívateľov	- 1 - N/A
Výstavba parkoviska	- počet vybudovaných parkovísk - počet m ² vybudovanej parkovacej plochy	- 1 - N/A
Protipovodňová ochrana	- počet osadených suchých poldrov	- N/A
Rekonštrukcia a rozšírenie parkoviska a oplotenia cintorína	- počet m ² zrekonštruovanej plochy parkoviska - počet m ² novovybudovanej plochy parkoviska - počet m oplotenia	- N/A - N/A - N/A
Osadenie zrkadiel	- počet osadených zrkadiel - počet križovatiek, na ktorých sa zvýši bezpečnosť	- N/A - N/A
Vybudovanie kamerového systému	- počet inštalovaných kamier - počet verejných priestranstiev monitorovaných kamerami	- N/A - N/A

Výstavba rekreačného strediska v ATC Duchonka	<ul style="list-style-type: none"> - počet vybudovaných a upravených vstupných areálov - počet vybudovaných bazénov - počet m opraveného alebo nového oplotenia - počet vybudovaných športovísk - počet zabezpečených ubytovacích miest pre návštevníkov 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 - N/A - N/A - N/A - N/A
Podpora športových klubov a záujmových združení	<ul style="list-style-type: none"> - počet podporených športových klubov a záujmových združení - počet spoločných projektov - počet zorganizovaných športových a voľnočasových aktivít - počet členov klubov a združení, účastných na aktivitách a projektoch 	<ul style="list-style-type: none"> - N/A - N/A - N/A - N/A
Rekonštrukcia tribúny	<ul style="list-style-type: none"> - počet zrekonštruovaných tribún - počet návštevníkov športových podujatí 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 - N/A
Korčuliarska dráha na ihrisku	<ul style="list-style-type: none"> - počet vybudovaných korčuliarskych dráh - počet užívateľov 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 - N/A
Detské ihriská	<ul style="list-style-type: none"> - počet vybudovaných detských ihrísk - počet užívateľov 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 - N/A
Rekonštrukcia kultúrneho domu	<ul style="list-style-type: none"> - počet zrekonštruovaných kultúrnych domov - počet kultúrnych akcií za rok - počet návštevníkov kultúrnych podujatí 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 - N/A - N/A
Revitalizácia rozšírenej centrálnej zóny obce	<ul style="list-style-type: none"> - počet zrevitalizovaných centrálnych zón - počet m² položenej dlažby - počet ks vysadenej zelene 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 - N/A - N/A
Výstavba chodníka Nemečkovská	<ul style="list-style-type: none"> - počet m vybudovaného chodníka - počet m² položenej dlažby - počet vybudovaných lávok cez potok 	<ul style="list-style-type: none"> - N/A - N/A - 1
Výstavba chodníka na Ulici 1. mája	<ul style="list-style-type: none"> - počet m vybudovaného chodníka - počet m² položenej dlažby - počet vytvorených priechodov pre chodcov 	<ul style="list-style-type: none"> - N/A - N/A - 1
Rekonštrukcia miestnych komunikácií a rekonštrukcia chodníkov	<ul style="list-style-type: none"> - počet m² zrekonštruovanej komunikácie - počet m vybudovaného chodníka - počet m² položenej dlažby 	<ul style="list-style-type: none"> - N/A - N/A - N/A
Dobudovanie technológie ČOV Prašice	<ul style="list-style-type: none"> - počet dobudovaných ČOV prepojených s kanalizáciou 	<ul style="list-style-type: none"> - 1

Dobudovanie kanalizácie	- počet m dobudovanej kanalizácie	- N/A
Rekonštrukcia kanalizácie v RO Duchonka	- počet m zrekonštruovanej kanalizácie	- N/A
Rekonštrukcia a prístavba domu smútku	- počet zrekonštruovaných domov smútku - počet prístavieb domu smútku - počet vybudovaných prístreškov	- 1 - 1 - 1
Výmena okien na budove Obecného úradu	- počet vymenených okien	- N/A
Výmena okien a zateplenie budovy bývalého OcÚ	- počet vymenených okien - počet m ² zateplenej plochy budovy	- N/A - N/A
Cyklotrasy	- počet m vybudovaných cyklotrás - počet návštevníkov obcí - počet nových investorov	- N/A

*N/A - nedostupná informácia

Zdroj: vlastné spracovanie

FINANČNÁ ČASŤ

PHSR predstavuje integrovanú stratégiu, ktorej implementácia zahŕňa opatrenia realizované obcou ako aj ďalšími rozvojovými partnermi. Tieto opatrenia môžu byť financované z

rôznych operačných programov, z rozpočtu obce, ako aj z rozpočtov VÚC resp. podnikateľských subjektov. Stratégia tiež obsahuje opatrenia, ktoré zatiaľ nie sú finančne pokryté, ale financovanie ktorých je v dokumente navrhnuté.

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je schopnosť obce v priebehu realizácie programu rozvoja zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Preto je pri realizácii jednotlivých projektov nevyhnutné finančné plánovanie.

Každý projekt musí mať vlastné spolufinancovanie buď z vlastných zdrojov, čiže obecných, alebo z úverových bankových zdrojov. Je potrebné vopred plánovať svoje finančné toky a vyčleniť pre každý rok realizácie projektu, resp. projektov, potrebné financie. Tieto financie sa musia stať súčasťou obecného rozpočtu a sú prísne účelovo viazané na jednotlivé projekty.

Na finančné zabezpečenie cieľov, úloh a aktivít bude obec využívať finančné prostriedky predovšetkým:

- z rozpočtu obce,
- z rozpočtu miestnej akčnej skupiny, mikroregiónu,
- z rozpočtu samosprávneho kraja,
- zo štátneho rozpočtu,
- z fondov Európskej únie,
- bankové úvery,
- príspevky od právnických a fyzických osôb,
- príspevky medzinárodných inštitúcií, nadácií a pod.

Tabuľka č. 45 - Indikatívny finančný plán realizácie PHSR v €

oblasť	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	spolu
Sociálna oblasť	98 750	686 550	742 950	699 550	744 050	744 050	524 550	524 550	47 650 000
Environmentálna oblasť	-	270 000 + 4 500 000*	5 000 000*	-	-	-	-	-	9 770 000
Hospodárska oblasť	-	-	350 000	530 000	530 000	530 000	530 000	530 000	3 000 000

*financovanie je určené na počiatočný rok realizácie projektu, vzhľadom na rozpätie stanovené v závislosti od schválenia dotácie zo zdrojov EÚ alebo ŠR

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 46 - Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Prašice na roky 2015 - 2022

Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Prašice na roky 2015 - 2022								
Pracovný názov zámeru	Zameranie projektu	Oblasť proj. zámeru	Pripravenosť proj. zámeru	Zaradenie do tematickej oblasti	Odhadovaný rok zahájenia realizácie	Orientačný rozpočet v €	Priorita zámeru	Spolupráca s partnerom pri realizácii

Výstavba chodníka Nemečkovská	výstavba chodníka na Nemečkovskej ulici a lávky cez potok	chodníky a cesty, miestne komunikácie	pripravený projekt	technická infraštruktúra	2015	20 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Výstavba chodníka na Ulici 1. mája	výstavba chodníka a priechodu pre chodcov	chodníky a cesty, miestne komunikácie	pripravený projekt	technická infraštruktúra	2015	15 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Výstavba parkoviska	výstavba parkoviska pred zdravotným strediskom	doprava	príprava podkladov	technická infraštruktúra	2015-2016	15 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Osadenie zrkadiel	osadenie zrkadiel na frekventované križovatky v obci	doprava	príprava podkladov	technická infraštruktúra	2015-2016	5 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Vybudovanie kamerového systému	vybudovanie kamerového systému v obci a v RO Duchonka	bezpečnosť	pripravený projekt	občianska vybavenosť	2015-2016	20 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia a prístavba domu smútku	rekonštrukcia a prístavba domu smútku spolu s prístreškom	obecné budovy	príprava podkladov	občianska vybavenosť	2015-2016	80 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Podpora športových klubov a záujmových združení	podpora športových klubov a záujmových združení	šport a voľný čas	v štádiu úvah	šport a voľný čas	2015-2022	30 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Protipovodňová ochrana	osadenie suchých poldrov	ochrana prírody a krajiny	pripravený projekt	životné prostredie	2016	120 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Dobudovanie technológie ČOV Prašice	dobudovanie ČOV a prepojenie s kanalizáciou	kanalizácia a ČOV	pripravený projekt	životné prostredie	2016	150 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia kultúrneho domu	rekonštrukcia kultúrneho domu	obecné budovy	pripravený projekt	občianska vybavenosť	2016-2017	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Výmena okien na budove Obecného úradu	výmena okien na budove Obecného úradu	obecné budovy	príprava podkladov	občianska vybavenosť	2016-2017	40 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Obnova kultúrnych pamiatok	rekonštrukcia sôch	kultúrne a historické pamiatky	v štádiu úvah	občianska vybavenosť	2016-2020	40 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Revitalizácia rozšírenej centrálnej zóny obce	revitalizácia rozšírenej centrálnej zóny obce	verejné priestranstvá	v štádiu úvah	občianska vybavenosť	2016-2020	300 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Detské ihriská	výstavba detských ihrísk v dvoch uliciach obce	ihriská	v štádiu úvah	šport a voľný čas	2016-2022	40 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia miestnych komunikácií a rekonštrukcia	rekonštrukcia miestnych komunikácií a rekonštrukcia	chodníky a cesty, miestne komunikácie	pripravený projekt	technická infraštruktúra	2016-2022	3 000 000	realizácia závislá od dotácie	nie

chodníkov	chodníkov							
Dobudovanie kanalizácie	dobudovanie kanalizácie a prepojenie s ČOV	kanalizácia a ČOV	pripravený projekt	životné prostredie	2016-2022	4 500 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Výstavba kaplnky Sedembolestnej Panny Márie	výstavba kaplnky na nádvorí kostola	sakrálna pamiatka	v štádiu úvah	občianska vybavenosť	2017-2020	50 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia a rozšírenie parkoviska a oplotenia cintorína	rekonštrukcia a rozšírenie parkoviska a oplotenia cintorína	doprava a infraštruktúra	príprava podkladov	technická infraštruktúra	2017-2020	250 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Výstavba rekreačného strediska v ATC Duchonka	vybudovanie rekreačného strediska, areál, oplotenie, bazény, športoviská a ubytovacie zariadenia	rekreačné oblasti	v štádiu úvah	cestovný ruch	2017-2022	2 000 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia kanalizácie v RO Duchonka	rekonštrukcia kanalizácie v RO Duchonka	kanalizácia a ČOV	príprava podkladov	životné prostredie	2017-2022	5 000 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Výmena okien a zateplenie budovy bývalého OcÚ	výmena okien a zateplenie budovy bývalého OcÚ	obecné budovy	v štádiu úvah	občianska vybavenosť	2017-2022	250 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Komunitné centrum	vytvorenie komunitného centra	sociálne služby	v štádiu úvah	občianska vybavenosť	2018-2020	150 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Kolkáreň	vytvorenie kolkárne	voľnočasové aktivity	v štádiu úvah	šport a voľný čas	2018-2020	30 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Fitness-centrum	vytvorenie fitness centra	šport	v štádiu úvah	šport a voľný čas	2018-2020	50 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Cyklotrasy	projekt združených obcí v rámci MAS SOTDUM	cyklotrasy	v štádiu úvah	cestovný ruch	2018-2022	1 000 000	realizácia závislá od dotácie	MAS SOTDUM
Rekonštrukcia tribúny	rekonštrukcia tribúny	ihriská	v štádiu úvah	šport a voľný čas	2019-2022	50 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Korčuliarska dráha na ihrisku	vytvorenie korčuliarskej dráhy aj na zimné korčuľovanie	ihriská	pripravený projekt	šport a voľný čas	2019-2022	130 000	realizácia závislá od dotácie	nie

Zdroj: OcÚ Prašice

ZÁVER

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Prašice je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu obce, prioritné rozvojové oblasti, strategické ciele a ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskovým materiálom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce a územno-plánovacej dokumentácie obce. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Prašice nadviazal aj na Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018 a jeho hlavné prioritné oblasti a ciele.

PHSR je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania. Je uspokojený na plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých obyvateľov obce a jej návštevníkov pri rešpektovaní územného plánu. Sú v ňom jasne vymedzené hlavné problémy, ktoré sú pre hospodársky a sociálny rozvoj územia spoločné a sú v ňom vytýčené opatrenia, ktoré prispievajú k riešeniu týchto problémov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Prašice je živý dokument. Jeho realizácia sa bude sledovať a PHSR obce bude podľa potreby dopĺňaný a upravovaný. Naznačené smery rozvoja obce sú otvorené a budú sa dopracovávať a konkretizovať vždy v záujme obyvateľov obce. Hlavným cieľom tohto programu je zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť obce, vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí.

PHSR obce je základným kameňom koncepčného a systematického rozvoja obce v horizonte šiestich rokov. Z tohto dôvodu dosiahnutie strategického cieľa PHSR presahuje hranice jedného volebného obdobia a pri jeho formulácii, ako aj formulácii línie krokov k jeho dosiahnutiu, by malo dôjsť k zhode na úrovni vedenia obce a jej obyvateľov. Na druhej strane, tak ako všetky koncepčné a strategické dokumenty, ktoré nie sú právne záväzné, aj PHSR je dôležitý a užitočný natoľko, nakoľko sa mu tieto vlastnosti pripisujú.

Cieľom PHSR bolo sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej obyvateľstva a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany historického a kultúrneho dedičstva. Jeho poslaním je zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na politickú príslušnosť štatutárneho zástupcu obce a obecného zastupiteľstva. Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce Prašice a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Na vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Prašice sa podieľali:

- kolektív RRA Topoľčiansko
- Erika Nemešová, starostka obce Prašice
- poslanci obecného zastupiteľstva a pracovníci OcÚ Prašice
- obyvatelia obce Prašice

ZDROJE INFORMÁCIÍ

- Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002
- Internet
- Mikrogeografia - krajina okolo nás 2012
- Obecný úrad v Prašiciach
- Obvodný úrad životného prostredia Topolčany
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Prašice na obdobie 2007 - 2013
- Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018
- Regionálna rozvojová agentúra Topolčiansko
- Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2011
- Štatistický úrad SR
- Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

PRÍLOHY

- Príloha č. 1 - Akčný plán
Príloha č. 2 - Užšie územné vzťahy obce Prašice
Príloha č. 3 - Širšie územné vzťahy obce Prašice
Príloha č. 4 - Základná situácia obce Prašice
Príloha č. 5 - Obrázková príloha - obec Prašice

Príloha č. 1 - Akčný plán

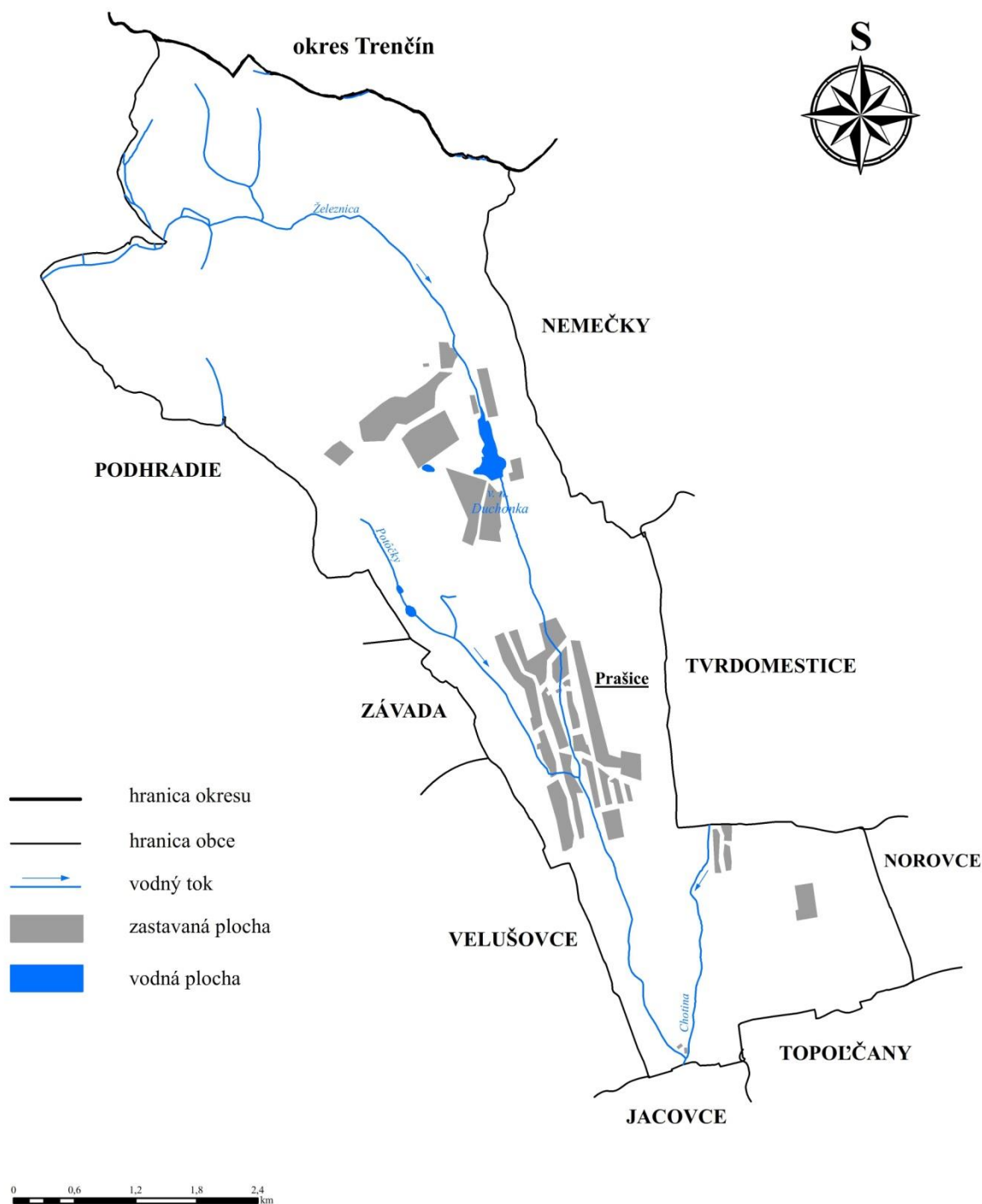
Akčný plán pre obec Prašice na roky 2015-2022							
Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita	Časový plán realizácie	Predpokladaný rozpočet v €	Koordinátor	Možnosti financovania	Poznámka
Sociálna oblasť	Občianska vybavenosť	Vybudovanie kamerového systému	2015-2016	20 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	pripravený projekt
		Rekonštrukcia a prístavba domu smútku	2015-2016	80 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	priprava podkladov
		Rekonštrukcia kultúrneho domu	2016-2017	200 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	pripravený projekt
		Výmena okien na budove Obecného úradu	2016-2017	40 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	priprava podkladov
		Obnova kultúrnych pamiatok	2016-2020	40 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah
		Revitalizácia rozšírenej centrálnej zóny obce	2016-2020	300 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah
		Výstavba kaplnky Sedembolestnej Panny Márie	2017-2020	50 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah
		Výmena okien a zateplenie budovy bývalého OcÚ	2017-2022	250 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah
		Komunitné centrum	2018-2020	150 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah
	Kultúra, šport a voľný čas	Podpora športových klubov a záujmových združení	2015-2022	30 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah
		Detské ihriská	2016-2022	40 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah
		Kolkáreň	2018-2020	30 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah
		Fitness-centrum	2018-2020	50 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah
		Rekonštrukcia tribúny	2019-2022	50 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah
		Korčuliarska dráha na ihrisku	2019-2022	130 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	pripravený projekt
	Technická infraštruktúra	Výstavba chodníka Nemečkovská	2015	20 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	pripravený projekt
		Výstavba chodníka na Ulici 1. mája	2015	15 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	pripravený projekt
		Výstavba parkoviska	2015-2016	15 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	priprava podkladov

		Osadenie zrkadiel	2015-2016	5 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	príprava podkladov
		Rekonštrukcia miestnych komunikácií a rekonštrukcia chodníkov	2016-2022	3 000 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	prípravený projekt
		Rekonštrukcia a rozšírenie parkoviska a oplotenia cintorína	2017-2020	250 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC, zdroje EÚ	príprava podkladov
Environmentálna oblasť	Environmentálna infraštruktúra	Protipovodňová ochrana	2016	120 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, nadácie, POD, Envirofond, zdroje EÚ, štát	prípravený projekt
		Dobudovanie technológie ČOV Prašice	2016	150 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, nadácie, zdroje EÚ, štát	prípravený projekt
		Dobudovanie kanalizácie	2016-2022	4 500 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, nadácie, zdroje EÚ, štát	prípravený projekt
		Rekonštrukcia kanalizácie v RO Duchonka	2017-2022	5 000 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, nadácie, zdroje EÚ, štát	príprava podkladov
Hospodárska oblasť	Podpora cestovného ruchu	Výstavba rekreačného strediska v ATC Duchonka	2017-2022	2 000 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, nadácie, zdroje EÚ, štát, SACR	v štádiu úvah
		Cyklotrasy	2018-2022	1 000 000	MAS SOTDUM	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, VÚC	v štádiu úvah

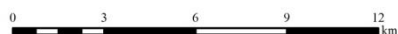
Zdroj: vlastné spracovanie

UŽŠIE ÚZEMNÉ VZŤAHY OBCE PRAŠICE

Zdroj: Spojitá vektorová mapa 1 : 50 000

Autor: Michaela Lukáčiková by ArcGIS 9.3

Autor: Michaela Lukáčiková by ArcGIS 9.3

Príloha č. 4 - Základná situácia obce Prašice

Príloha č. 5 - Obrázková príloha - obec Prašice

